

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84
FAX 215 28 05

Any XII N.º 576

Setmana del 7 al 13
d'octubre del 1990

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"Imita la terra, oh home,
dóna fruit com ella per
no semblar pitjor que
una cosa inanimada. La
terra dóna un fruit del
qual no en gaudirà; tu,
en canvi, te
n'aprofitaràs. El premi i
la gràcia de les bones
obres retorna a aquell
que les ha fetes."

Sant Basili el Gran

SUMARI

**II Simposi
Internacional
"Cristianisme i
Cultura a l'Europa
dels 90"**

Pàg. 23

**Sant Ramon
Nonat, un acollidor
Santuari a la
Segarra**

Pàg. 24

**L'Església catòlica
de ritu bizantí a
Ucraïna, avui**

Centrals

**Jubilació de
Mn. Guinart, fins
ara arxiprest
de Figueres**

Pàg. 13

Les antigues esglésies de la "Dormició" i de "l'Anunciació" situades dintre del Kremlin.

Tot i que l'ensenyament religiós a les escoles no està encara ben resolt

La llibertat religiosa arriba a l'URSS

El divendres dia 30 de setembre serà a partir d'ara una data històrica més a l'URSS per raó de l'aprovació per part del Soviet Suprem d'una llei de llibertat de consciència i religió en virtut de la qual hi haurà equivalència de totes les creences davant la llei, es consagra la separació entre Estat i Església, i l'Estat deixarà d'afavorir l'ateisme.

La nova llei ha estat ben rebuda en el si de la societat russa que viu una gran onada d'interès per tot allò que de prop o de lluny toca el terreny espiritual i religiós, cosa que es veu reflectida en els mitjans de comunicació en un grau molt superior a la que s'experimenta en no pocs

estats confessionals.

Això no obstant, cal encara donar passes importants en la matèria per tal com resten per solucionar qüestions cabdals com és la de l'ensenyament a les escoles i universitats, demanada vivament per l'Església ortodoxa que vol que la llei reguli "amb claredat" aquest dret. Paradoxalment, l'Església ortodoxa a l'URSS presenta les mateixes queixes als estaments públics que les de l'Estat espanyol, on la LOGSE, a parer dels nostres bisbes, no garanteix degudament la presència de la religió als centres escolars.

50e ANIVERSARI

ANFE
Barcelona

**VETLLA JUBILAR
ADORACIÓ
NOCTURNA FEMENINA
S. E. CATEDRAL BASÍLICA BARCELONA**

1
9
9
0

13-14
octubre

Cinquanta anys de l'Adoració Nocturna Femenina

BARCELONA.— El moviment Adoració Nocturna Femenina (ANFE) compleix 50 anys de la seva fundació. Amb motiu d'aquesta efemèride els dies 13 i 14 d'octubre realitza una sèrie d'actes a la Catedral basílica de Barcelona. La vetlla jubilar s'inicia el dissabte, dia 13 a les 10 de la nit amb l'acolliment i la recepció dels assistents a la capella de Santa Llúcia. A les 11 es farà l'entrada processional a la Catedral. Seguidament, el cardenal Narcís Jubany presidirà l'Eucaristia, i en finalitzar-la serà exposat el Santíssim i es faran diversos torns de vetlla des de dos quarts de dues de la matinada fins a dos quarts de cinc. A partir d'aquesta hora del diumenge es resaran laudes i pel claustre es farà la processó del Santíssim. A dos quarts de sis s'oferirà un desdèjuni que clourà la celebració.

AFINANT

Una formació necessària i complexa

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

El tema del Sínode dels bisbes d'enguany, la formació dels "capellans", avui, és un afer seriós per a l'Església, ningú no en dubta. I és més complex del que d'antuvi podria semblar. La complexitat li ve per molts factors. N'enumero alguns. He escrit capellans entre cometes per remarcar, ja d'entrada, que avui sota aquest mot genèric hi hem d'incloure altres ministeris —almenys el diaconat— i no solament els preveres i és obvi que, ultra una formació comuna cada ministeri necessita la formació adequada a la seva funció. La diversitat de situacions en què avui es pot "fer de capellà" —sobretot en les grans diòcesis, però les petites tampoc no se'n escapen—, fa molt difícil concretar com ha de ser la "formació" que prepari bé a tothom per a qual-sevol tasca. Cada dia és més clar que una cosa és estudiar teologia i una altra és formar-se per un ministeri; la "carrera de capellà" no assegura la formació; i no es pot concebre una bona formació sense uns "estudis": determinar la dosificació mútua d'aquests dos elements, per a cada cas, no és fàcil. Alegrem-nos que els bisbes sinodals —entre ells, el de Barcelona— es dediquin a aprofundir aquest tema. Que no els manqui la nostra pregària i la nostra reflexió.

EGIPTE

DEL PASSAT FARAÒNIC AL CRISTIANISME PRIMITIU

10 DIES DE VIATGE AMB UN CREUER PEL NIL Del 30 de novembre al 9 de desembre

- **EL CAIRE** Ciutat la més gran d'Àfrica, a la vora del Nil, just abans del delta. Nucli antic; ciutadella de Salami, amb la mesquita d'alabastre; mesquita del soldà Hasan; basar de Khan el-Khalili; etc.
- **MEMFIS** Capital de l'antic Egipte. Colós de Ramsès II; esfinx d'alabastre.
- **SAKKARA** Jaciment arqueològic dels més importants i rics del món. Profusió i diversitat de monuments funeraris; piràmide esglauonada de Djoser.
- **LES PIRÀMIDES I L'ESFINX** Les piràmides de Keops, Kefren i Micerí, i l'esfinx de Gizeh, de fa 4.000 anys: una de les set meravelles del món.
- **TEBES** Antic nucli monàstic, amb grans vestigis del que havia estat una ciutat de les més antigues: el temple de Luxor, dedicat a Ammó, d'on va sortir l'obelisc que hi ha a París, i el conjunt o santuari de Karnak. Compta també amb una extensa necròpolis: la vall dels Reis, la de les Reines, el temple funerari de la reina Hatshepsut (a Deir el-Bahari), el temple excel·lent de Medinet Habú, etc., i una curiositat: els colossos de Memnó.

- **ESNA, IDFU I KOM OMBO** El temple d'Esna, dedicat a Khum, déu creador dels homes amb fang del Nil. El temple d'Idfu, del déu Horus (falcó), del període ptolemaic. I el temple Kom Ombo, dedicat a Sobek (cocodril) i a Haroeris (gran sol alat) alhora.
- **ASWAN** Hi ha la gran presa que forma el llac Nasser. Illes Elefantina i Kitchener (jardí botànic), per visitar en falua; mausoleu d'Ag Khan... Panoràmica del Nil.
- **ABU SIMBEL** Temples de Ramsès II, dels més característics, traslladats modernament fora de l'abast de les aigües.
- **ALEXANDRIA** Ciutat d'origen greco-romà, a la desembocadura del Nil, de gran història cultural i religiosa.

- Visita dels llocs indicats
- Creuer de quatre dies pel Nil
- Escursions a Alexandria i Abu Simbel
- Trajecte amb falua, embarcació típica, pel Nil
- Assistència tècnica d'Ultramar Express

Demaneu-ne més informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació **AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA**

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT PERQUÈ CATALUNYA CRISTIANA PUGUI SORTIR CADA SETMANA. FES-TE AMIC!
Per a informació: Plaça d'Urquinaona 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

EDITORIAL

Estem vivint un capgirament espectacular de les expectatives de futur de la nostra societat. Fa quatre dies, tot eren notícies de grans inversions, de projectes d'obres magnífics, d'interessos bancaris cada vegada més alts... La gravíssima crisi del Golf i la seva repercussió en el preu del petroli han introduït un nou discurs: ara tot és parlar de reajustament, de reducció dels pressupostos, de control més rigorós de la despesa. Hem passat d'una eufòria que ara es revela poc ben fonamentada, a un pessimisme que tothom admet sense discussió...

La nostra principal objecció a l'optimisme d'abans era que aquest no feia prou atenció als qui restaven al marge d'un progrés que, d'altra banda, resultava molt parcial. És a dir, ni era progrés de tots els homes ni ho era de tot l'home.

Ara, en el nou clima de crisi, ens neguiteja pensar fins a quin punt tot són problemes reals i fins a quin punt es tracta d'utilitzar la situació per a interessos inconfessables, amb un nou agreujament de la situació dels sectors marginats.

Consciència cristiana i crisi econòmica

Podem preguntar-nos si l'actual augment imparable del preu del petroli és totalment conseqüència del que passa a l'orient mitjà, o també hi tenen part operacions especulatives dirigides des d'altres indrets. És bo recordar, sobre això, que Joan Pau II ha postulat "la reforma del sistema internacional del comerç" i "la reforma del sistema monetari i financer mundial". Entre altres raons, perquè "existeix una certa divisió internacional del treball, per la qual els productes a baix cost d'alguns països... es venen a d'altres parts del món, amb beneficis considerables per a les empreses que es dediquen a aquest tipus de producció, que no coneix fronteres." ("Sollicitudo rei socialis, VI). Els mo-

ments de crisi han estat sempre, per desgràcia, una coartada per a aquesta mena d'especulacions.

Però no és només això. Darrera la gran especulació a nivell mundial, s'organitza la corrua dels especuladors a escala més limitada, els quals, amb els seus abusos, contribueixen a fer encara més difícil la vida dels econòmicament més febles: des de l'administració pública que retalla partides pressupostàries de caràcter social... al comerciant que aprofita l'ocasió per a un encariment injustificable d'articles que, en realitat, no han estat afectats en el seu cost per la crisi.

Com hi ha un sentit cristià del treball i de la festa, de la família i de la professió... hem de trobar, també, un estil cristià per a les situacions de crisi. La solidaritat, l'honradesa, l'atenció preferencial als més pobres i la sobrietat personal i familiar han de ser-ne punts fonamentals. No té gràcia donar d'allò que ens sobra. No ho fan també els injustos? L'important és saber compartir allò que tenim, i això podem fer-ho fins i tot quan tenim poc.

Societat, religió i cultura

"El lligam fonamental de l'Evangeli amb l'home és creador de cultura"

El nou patriarca de Moscou es mostra ansiós de veure "que s'hagin donat a l'Església i als moviments religiosos, més possibilitats de dur a terme les seves activitats no solament religioses sinó també socials" (Declaracions a "la Croix", del 7-7-90). La perestroika, en les seves relacions entre l'Església i l'Estat, el patriarca la contempla netament en la línia d'una ajuda de l'Església a la societat en vies de reconstrucció. L'ajuda es justifica als seus ulls pel paper que l'Església representa normalment en la història de la societat i que és precisament el de "guardiana dels valors espirituals".

El nostre context occidental, i sobretot el francès, no és el context rus. I molts d'entre nosaltres no gosaríem reivindicar a França, tan naturalment com el cap de l'Església russa, l'ensenyament religiós facultatiu a totes les escoles, comprenent les escoles primàries. Tanmateix, nosaltres no hem conegut mai un règim oficialment ateu. En contrapartida, hem conegut un règim, i coneixem un règim de laïcitat, del qual cal saber-ne apreciar els múltiples avantatges. Si hi ha algun inconvenient, és el d'haver confós massa sovint la separació de l'Església i l'Estat amb la separació de l'Església i la societat.

"L'Església no ha estat mai separada de la societat", afirma per la seva banda el patriarca Alexis. Religió i societat es troben especialment per mitjà de la cultura. La preocupació d'aquest lligam ha aparegut aquests darrers anys. I és interessant que aquesta preocupació no ha estat introduïda d'antuvi i abans de tot per les Esglésies sinó més aviat per autèntics testimonis de la tradició laica francesa.

Potser hom no ha estat prou atent a l'esperit i als termes amb els quals a Itàlia s'ha abordat la qüestió, en l'acord del febrer de 1984. D'una banda és la proclamació, aquesta vegada prou clara, de la fi d'un catolicisme religiós d'Estat. Però, per altra banda, és el reconeixement del valor de la "cultura religiosa". La raó és que "els principis del catolicisme formen part del patrimoni històric del poble italià".

El plec de càrrecs d'aquest ti-

GASTON PIÉTRI
Professor de l'Institut de pastoral
d'estudis religiosos de Lyon

pus d'ensenyament religiós dispensat a les escoles públiques comporta una exigència: ha d'estar assegurat en "el marc de les finalitats de l'escola, pública". No solament en el marc d'aquesta escola, sinó en el de les seves finalitats. Si hom ho comprèn bé, no és pas directament al servei de l'Església, sinó al servei de la societat civil. La societat no té l'encàrrec d'educar el creient. La seva missió és la de permetre a cadascú el fer seva la cultura d'un poble en la totalitat de fonts que la nodreixen.

L'exemple no pot ser imitat literalment. La història d'Itàlia no és pas la nostra, ja ho sabem. Però val la pena de mirar, si no del costat de les modalitats, almenys del

costat de les finalitats. Regis Debrai escrivia, no fa gaire, sense embuts: "El misteri de l'encarnació és el fet central de la nostra cultura" (Critique de la raison politique, 1981). L'autor creia bo de precisar que "Déu no existeix", però que allò que és estrany de la nostra civilització és la necessitat de "fer-nos teòlegs per comprendre alguna cosa de la nostra vida política immediata". No conclou això que si una societat com la nostra volgués ignorar el fet religiós, es condemnaria a ignorar-se a si mateixa en allò que la constitueix?

Per a l'Església aquest servei no seria ser simplement la conservadora del patrimoni. Seria absurd demanar als nostres interlocutors agnòstics i no creients que busquessin com salvaguardar i promoure la fe. Però per la seva banda, ells hauran de comprendre que l'Església no podria separar radicalment transmissió de cultu-

ra i educació de la fe vivent, sense negar-se a si mateixa. Ja que la cultura religiosa corre el risc de passar solament com una clau d'interpretació del nostre passat.

No és pas d'ahir solament; sinó d'avui, que el "lligam fonamental de l'Evangeli amb l'home" segons paraules de Joan Pau II, és "creador de cultura" (discurs a l'UNESCO, 1 de juny del 1980). Per tant la cultura no és solament una sèrie d'experiències acumulades per la història. Paul Ricoeur ha explicat prou bé "que una tradició cultural només resta vivent si es recrea sense parar" (Histoire et Vérité). En això hi ha una llei de la vida de la fidelitat en la creació.

I així esdevé que el patrimoni sigui tant menys viscut que visitat i venerat. Les societats que cauen en les museu-manies sovint són les que més greuement han perdut el contacte vivent amb la seva pròpia tradició. L'Església no pot obligar ningú que es lligui al seu punt de vista. Però l'Església no seria l'Església de Crist si no cregués, en allò que li correspon, que també ajuda, i sobretot a la societat en la qual habita avui la seva Tradició i que cerca fer-li portar fruits d'actualitat que són els fruits de vida per a tothom.

(De "la Croix")

RESPIR

UN MAL VIARANY?

De vegades hom no pot evitar de tenir idees peregrines, algunes sense conseqüències de cap mena, d'altres escandaloses; fins, en el camp de la fe, algunes idees herètiques et poden apuntar de vegades. Em pregunto com deu ser la que ara m'atreveixo a exposar. De vegades se m'acut de pensar que els homes tots són iguals davant Déu. (Fins aquí em sembla que la cosa llisca bé). Les fidelitats, doncs, i les infidelitats, davant Déu no són causa de diferències. (M'esgarrio?). Davant l'Infinit, tota cosa finita, sigui com sigui, és igual que una altra cosa finita. (Descarriro?). Davant d'un amor sense ribes, tota persona estimada és igual que una altra persona estimada. (Almenys així m'ho sembla!). Volia dir amb tot això que l'Amor que és Amor no fa diferències entre les persones que estima. No goso treure'n conseqüències, per por de prendre mals viaranyos?

MIQUEL ESTRADÉ

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Juglar
Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgener
Disseny: Josep Samper i Alédo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels, C/ València, 244, 3on. Tels.: 215 / 27 39 - 27 84 FAX: 215 28 05 08007 Barcelona
Impressora: Publigráf. S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.

Europa: 8.700 Ptes. □ Amèrica: 10.650 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. □ Filipines: 11.400 Ptes. □ Àsia més oriental: 14.200 Ptes.

Mentre veia les imatges escurixidores de la violència interètnica a Sud-àfrica, no podia deixar de pensar en tot l'enrenou entorn del polèmic V Centenari. Potser per un efecte de contrast, em preguntava si el sector d'opinió que considera genocidi el tracte d'panyols i portuguesos a les cultures pre-colombines, podrien dir el mateix de Sud-àfrica. Evidentment no, perquè, si hi hagués hagut genocidi, ¿on pararien avui els exèrcits de zulus i de les tribus rivals que han pres les armes? Però, aleshores, ¿podrien afirmar, aquests opinants, que els aborígens sud-africans es troben en més bones condicions que els ciutadans de l'Amèrica Llatina?

Generalitzem la pregunta: És preferible conservar la identitat ètnica —ni que sigui a base de ghettos i *apartheid*— a dissoldre-la a través del mestissatge? Se m'objectarà, potser, que esquematitzo excessivament el tema, i que la realitat dels fets mai no és tan simple. Ho admeto, però demano permís al lector per fer-ho com a ortopèdia metodològica de reflexió. A la rebotiga de la història hi trobem un fet incontrovertible: el "Descubrimiento" no va ser cap empresa idíl·lica, angèlica, ni exempta d'episodis especialment cruels; però el seu substrat antropològic va ser substancialment diferent al de les colonitzacions holandeses i angleses. L'espectacle dels zulus embrancats en una guer-

De Sud-Àfrica a Sud-Amèrica

JORDI BASSAS i RIBALTA

ra de tribus del més pur estil pre-colonial n'és una mostra ben palesa: a l'Amèrica Llatina això avui és del tot impossible; s'hi poden donar —i s'hi donen, desgraciadament— episodis sagnants de revolucions, "pronunciamientos", i altres símptomes d'inestabilitat política i social, però en cap cas això és atribuïble a sentiments ancestrals, sinó a l'herència de la tradició negativa que hi va exercir la classe militar espanyola a l'època colonial. Des del guerrillerisme tipus Zapata, Sandino, Torres, o Guevara, fins al capdillisme tipus Santana, Torrijos, Trujillo, Perón, Videla, o Pinochet, s'hi nota la petja inconfusible de l'herència hispànica, no pas el vestigi indigenista pre-colombi.

El component religiós en què recolza aquesta diferència no és menyspreable: així ho han reconegut tots els his-

toriadors seriosos. La població autòctona era, als ulls dels colons europeus protestants —sobretot dels boers holandesos i calvinistes— *massa damnata* a qui no calia, ni tan sols esqueia, incorporar al ramat del poble de Déu. En canvi, per a la mentalitat catòlica post-tridentina, sota la influència de jesuïtes il·lustres com Suárez i Vitoria, l'Església universal havia de nodrir les seves files amb les noves aportacions ètniques, encara que els exèrcits de les catòliques majestats hi haguessin de "col·laborar". Si ponderàvem els resultats a llarg termini, no hi ha dubte que una "teologia de l'alliberament" amb suport popular sempre és preferible al recurs a l'anímicisme armat dels besavis —tot i l'heroisme cristià innegable de personatges com Nelson Mandela i l'arquebisbe Desmond Tutu.

Si alguna cosa positiva pot aportar la celebració del "Quinto Centenario" —deixant a part crispacions inútils i triomfalismes obsolets—, és justament la reflexió seriosa i desapassionada sobre els diferents models de colonització i les seves repercussions socials i polítiques en el món d'avui. I potser haurem de reconèixer entre tots que el model seguit per Espanya i Portugal a les seves colònies americanes, sense ser perfecte ni molt menys, va crear els antidots adequats perquè situacions com les de Sud-àfrica no s'hi donessin en el futur.

Aquells dos amics conversaven sobre els diners que guanyaven i un li deia a l'altre: "Mira, noi, amb el que tu guanyes hauries de viure com un príncep. No entenc en què se t'en van els diners." I el segon amic li va respondre: "La cosa és ben senzilla: de tot el que guanyo, n'inverteixo un terç per pagar deutes; un altre terç el col·loco a bon interès per al futur, i amb el tercer terç, visc." "Però, ¿tants deutes tens? ¿I quina mena d'interès és aquest?" "Insistí l'amic. "T'ho explicaré: Tinc un deute enorme amb els meus pares als quals vaig costar un dineral per pagar-me la carrera i mantenir-me mentre preparava les oposicions. Ara ells estan malament, i jo els mantinc." "¿I els interessos?" "És tot el que inverteixo en la formació dels meus fills. Aquest capital és una mica arriscat com quan jugues a la borsa: pot ser, que sigui un fracàs i que a llarg termini no et produeixi res. Però si tens una mica de sort, t'asseguro que no hi ha diners millor invertit, pel fet de fer uns homes, perquè aquests homes són els meus fills i perquè, potser fins m'ho retornin donant-me moltes alegries el dia de demà."

Aquesta conversa que explico —com poden suposar els meus lectors— té molt més de faula que de fet real, però diu veritats com muntanyes.

La primera és el deute que tots tenim envers els nostres pares. Aquest deute que gairebé ningú no reconeix i en el qual rarament hi pensem. Els pares tenen, és clar, l'obligació de fer-se càrrec de l'educació dels fills. Però aquesta obligació no fa més petit el deute per part dels qui el reben. ¿No hauria estat més còmoda la vida

dels nostres pares sense nosaltres? ¿De quantes coses haguérem de privar-se per pagar els nostres medicaments, els nostres estudis, les nostres diversions? I no n'hi ha prou dient: Era la seva obligació, si no volien aquestes despeses, ningú no els obligava a tenir-nos. No n'hi ha prou, perquè si ens tinguérem fou per amor i per donar-nos a nosaltres quelcom tan bo com la vida i tot allò que som en la vida.

Jo sempre he considerat que els millors diners i, sobretot, el millor temps que un home pot invertir és el que esmerça a agrair i fer feliços els seus pares. Si a mi em pregunten quin és el més gran orgull de la meua vida, els diré que va ser poder fer realitat un dels meus somnis. Els meus pares van pagar-me la carrera a la Universitat de Roma amb molt d'esforç, amb moltes privacions. I sempre vaig somiar que algun dia podria portar els meus pares a conèixer Itàlia. I el premi Nadal va venir-me com l'aniell al dit per realitzar aquest somni. Mai no he gastat millor uns diners que en aquelles tres setmanes durant les quals vaig recórrer Itàlia amb ells. Encara avui —trenta anys després— veig lluir els ulls de la meua mare en l'audiència del Papa o l'alegria del meu pare quan ens assegurem per prendre un gelat a la plaça de Venècia. Aquest, aquest fou el meu millor premi, superior a tota la fama i a tots els prestigis que qualsevol premi literari pot donar-te.

L'home que feia bon ús dels seus diners

J.L. MARTIN DESCALZO

I la segona gran felicitat és poder preparar amb el nostre treball la felicitat d'altres éssers i no cal dir si es tracta de fills. Regalar és sempre un regal per aquell que regala.

I no em digueu que el noranta per cent dels fills seran el dia de demà conscients dels esforços que els seus pares feren amb ells. És veritat. És tristíssim però és veritat. La ingritud és una de les espines més cruels que porta cla-

vada a la carn la raça humana i estem acostumats a trobar natural que els nostres pares es facin càrrec de la nostra educació i dels nostres estudis. ¿Quants ancians en situació de misèria no rebran mai ni el 1.0 per cent del que varen invertir en els seus fills! Sí, no ho amago: l'amor és una borsa perillosa en la qual amb freqüència les accions de l'afecte baixen constantment de cotització en mans dels qui ara les tenen.

Tanmateix, agràides o no, són inversions que cal fer i amb goig. Jo sé que de fet la major part dels pares mai no regategen en allò

que cal gastar per als seus fills i que ho fan sense preguntar-se si un dia se li agrairà. Aquesta és una de les grans coses que té la raça humana: que el veritable amor sempre és gratuït i sense espera de compensacions.

Però tal vegada per això (perquè els pares són generosos per naturalesa: excepte alguns monstres) els fills haurien d'afuar la seva consciència per tal de descobrir que cal pagar aquests interessos si un vol ser un fill de debò. ¿Què val la compra d'un cotxe nou davant d'una tarda de felicitat a uns pares?

I si, a sobre, un és cristià, ¿com oblidar que Jesús no bromejava quan deia allò que a aquell que dona alguna cosa se li retorna el cent per u? Aquesta sí que és una bona herència.

Falta una majordona

Sr. Director:

Sóc un capellà de 61 anys de la diòcesi de Girona. Fins fa ben poc tenia companyia i servei familiar. Això em va permetre desplegar una gran activitat. (Parlo de temps). Déu va cridar a la seva casa els meus familiars i jo he quedat sol.

Busco una senyora entre els 40 i 60 anys que es vulgui ocupar de mi i portar la casa, que sentís aquesta vocació específica de servir l'Església mitjançant el servei d'un capellà. És evident que ha de ser una cosa molt vocacional nascuda d'un compromís seriós amb l'Evangeli.

Jo crec que hi pot haver alguna senyora interessada. Fins i tot crec que alguna persona que no havia pensat mai realitzar-se en un servei sacerdotal, descobreixi aquesta possibilitat. Precisament la vostra revista que segueixo amb aïdesa, arriba a persones amb una certa formació religiosa que poden ser sensibles al problema i que, tal vegada, per les seves circumstàncies personals, estiguin disposades a donar-li una resposta positiva.

La meua adreça és: c/. Hospital, 7, 1er. 1a. 17820 BANYOLES.

MANUEL PONT i BOSCH

Lourdes arriba al cor

Sr. Director:

Durant el curs els cristians ens preguntem si les nostres celebracions eucarístiques, la catequesi i tota la tasca pastoral, ens renova i arriba al cor.

Per a mi la renovació de l'esperit m'ha vingut per una peregrinació dio-

cesana a Lourdes, organitzada per l'Hospitalitat.

M'havien parlat de Lourdes, havia rebut medalletes, rosaris, verges de plàstic amb aigua, etc. Sabia, pel que em deien, que a Lourdes hi trobaria molta gent, molts malalts, moltes botiguetes i cues i empentes per beure i banyar-se a les aigües de Lourdes. Però, de fet, de Lourdes no en sabia res.

Lourdes m'ha revelat que Maria és la porta per arribar i seguir Jesús, que la veneració a la Verge convoca els senzills, els humils, els que pateixen, i que aquests, amb confiança i amor a la Mare de Déu, troben consol, força per a portar la creu, docilitat per seguir els camins del bé i la pau, i esperança en Déu i el cel que vindrà per a viure sempre en els fruits de l'esperança.

A Lourdes es viu amb intensitat que la gràcia i tots aquells dons que vénen de Déu ens beneficien constantment. S'hi respira la convicció que el millor que ens pot passar és que es faci allò que Déu vol; el més important és, doncs, no posar entrebancs a la voluntat de Déu. Un dels símbols que ajuden a prendre consciència d'aquesta voluntat amorosa i salvífica de Déu és el bany a les aigües de Lourdes. Allà prenem consciència de la pròpia pobresa i amb fraternitat amb la pobresa dels altres hom confia en la intercessió de Maria. Nu de tot perquè se sent penitent, s'immergeix en

les aigües per recordar i reviuire el baptisme. I tot veient la gentada de malalts i peregrins que prenen el bany, s'experimenta que formem part d'un poble de batejats.

A Lourdes, sense paraules, els malalts parlen que la creu continua essent la salvació del món.

Des d'aquestes ratlles vull agrair i expressar la meua admiració pel treball pastoral i evangelitzador de l'Hospitalitat, perquè aquesta convoca malalts, gent senzilla, molts pelegrins, joves (alguns una mica allunyats) a la fraternitat, al servei i sobretot a sentir l'amor de Déu per mitjà de la intercessió de la sempre venerada Verge Maria.

ANTONI DEULOFEU

Agraïment d'un disminuït recuperat

Sr. Director:

Fa temps que vaig llegir a "CC" un escrit que recordava amb elogis el doctor Joan Pujol per la seva tasca desinteressada vers els deficients. Jo sóc un d'ells, però he millorat molt, gràcies a Déu. A vegades aquests malalts són mal tractats pels psiquiatres: prenen medicament però quan estan pitjors els abandonen i sofreixen molt en l'ànima i el cos.

Jo ara puc sortir de casa: vaig al camp, tinc una motocicleta adequada per a mi; guanyo uns diners treballant a les granges de pollastres, i fa ja un any que no em medico. Disposo encara de temps per ajudar al mossèn del poble que és el més jove de la diòcesi de Tortosa.

Vull dir-li també que estic molt content que hagin nomenat bisbe de

ACUDIT

ARA MATEIX

No sé si es pot dir amb gaire propietat que, com llegim a la premsa d'aquests dies, el Sínode que ha començat a Roma té per objecte l'estudi de "la crisi dels capellans" o el seu "síndrome de cansament". Hi ha, a parer meu, una mica de sensacionalisme en aquests enuncisats. No conec l'enquesta vaticana a la qual s'atribueix la conclusió que el capellà catòlic es troba "en perill de sentir-se totalment aïllat i incomprès, a punt de perdre les seves motivacions". M'inclino a creure que es tracta d'una generalització massa contundent de certes situacions tanmateix reals. En qualsevol cas, l'objecte del Sínode és, sobretot, preparar els preveres del futur i, en aquest sentit, és bo que els pares sinodals es fixin en la situació dels actuals i que ho fem, també, tots nosaltres, en comunió amb ells. A condició, però, de posar-hi només el mínim indispensable de retòrica.

Temps era temps, la retòrica sobre el capellà circulava per la banda contrària. Es parlava de "ministres de l'Altíssim" i es cuitava a negar-ne o amagar-ne qualsevol falliment. En contrast amb aquesta elevada consideració, tothom, especialment els ordenats de nou, comprovaven en silenci la distància entre aquell discurs i algunes realitats. Però no dramatitzaven massa. Avui, un capellà que voregi la seixantena —l'edat mitjana del clergat, sembla— pot contemplar un munt de coses que ha deixat enrera,

Sobre la crisi dels capellans (Contrapunt)

J. CARRERA PLANAS

superades, no pas sense un gran esforç: el sentit de la prebenda, l'escalafó eclesiàstic, el complicat repertori de categories en enterraments i bodes, un cert encastellament autoritari... No pretenc una relació exhaustiva, sinó evocativa d'una altra època, en la qual, per cert, sembla que ningú no dubtava ni perdia les motivacions... ¿Creurem que les han perdudes avui tants i tants capellans que animen parròquies amb mitjans escassos, que viuen als barris entre situacions dures, que reben les crítiques cara a cara, sense amagatalls, que impulsen moviments de jo-

ventut i sostenen obres socials, que pregunten, potser amb més fe que mètode? Jo, francament, considero que es trobaven més en crisi molts que vaig conèixer de jove...

Seria un error perdre de vista la gran transformació positiva aconseguida pels preveres, del Concili ençà. Sabem que n'hi ha pocs, massa pocs, a causa dels qui han sortit —el risc era real, sense xarxa protectora— i perquè no n'entren gaires de nous. Tot allò que pugui disposar el Sínode per tal de fomentar les vocacions serà benvingut. Però les noves incorporacions hauran de fer-se al presbiteri real. Qui hi accedeixi, haurà de poder copsar la seva felicitat amagada. Un endolciment artificios de la realitat o la temptació de retornar a un ministeri més "còmode", no ens durien enlloc. Tampoc no porten gaire lluny les enquestes i les ponderacions retòriques sobre la "solitud" o la "incomprensió" que no s'adonen del fons de grandesa i de joia evangèlica que travessa aquestes situacions com un riu subterrani.

Quan sento dir que un dels mals dels preveres d'avui és que no tenen imatge, penso en les nostres contradiccions inconscients. D'una banda, reclamem una Església pobra, sense poder ni influència mundana. De l'altra, quan aquesta aspiració es fa realitat, en fugim. Perquè una de les característiques de la pobresa és també no tenir imatge...

Recordo molt bé aquella celebració familiar del 8 d'octubre del 1983 en què celebràrem les noces d'or dels meus pares. Els cinc fills, les nores, i el pomell jove de les sis nêtes i els cinc nêts formàvem com una corona al seu voltant. Els pares esperaven amb delit la festa i des de feia mesos no parlaven d'altra cosa. Estaven joiosos.

Per a mi, el seu fill sacerdot, fou especialment emotiu celebrar l'Eucaristia i dir-los l'homilia. Les meves paraules foren un reconeixement filial i agraït pel seu amor, construït dia a dia a base del sacrifici de cadascun d'ells, amb avenços i reculades, amb limitacions personals i defectes, per què negar-ho, però amb una fidelitat profunda a la paraula donada el dia del seu casament.

Un cop morts l'any 1987 (els vaig perdre tots dos en poc més de tres mesos) vaig descobrir entre els papers del pare un petit quadern del 1931 on començà d'escriure com una mena de diari-diàleg amb la que havia de ser l'amor de tota la seva vida. És el diari d'un noi follament enamorat. El seu llenguatge és deliciosament romàntic. "Es el matí i sóc prop la mar, en la platja, bressolat per les ones i esperant recollir les meves disperses idees", escriu el 6 d'abril des de Vilanova i la Geltrú. "Avui, Anna Maria, faràs en companyia del teu estimat, 19 anys, i penso que aquesta data

ens servirà de fita per a marcar el començament, anys a venir, de la nostra gran felicitat. T'asseguro que fins i tot hi ha cops que em vénen ganes de cridar molt però que molt fort: estimo i m'estimen! Oh Senyor, Tu que ho pots tot, fes que el nostre amor sigui durable i immortal: que nosaltres posarem tot el nostre esforç en fer-nos l'un digne de l'altre".

Dos anys més tard, els joves Màrius i Anna Maria, de 23 i 21 anys respectivament es casaren a l'església de Ntra. Sra. de la Bonanova. La mateixa església en la qual després, el 1945, jo seria batejat i el 1975 en rebria també l'ordenació sacerdotal. Quan rellegeixo una i altra vegada aquelles frases del diari del pare em pregunto quants joves de 21 anys, els que ell tenia aleshores, deuen ser capaços avui d'expressar tan bellament i tan profundament el seu amor. Un amor, el del meu pare, que era quelcom més que un sentiment, era una convicció. Potser avui no manquin els bons sentiments. Els joves els continuen tenint. El que manca és la base, és a dir, la convicció sobre la solidesa de l'amor.

El llarg amor dels meus pares no estigué exempt de proves i difi-

MANEL VALLS i SERRA

cultats. La més dura fou la separació obligada que hagueren de suportar, més de dos anys, durant la guerra civil. Ell a un cantó i ella a l'altre. El plec de cartes que es creuaren, gràcies a uns amics suïssos, revela la densitat d'aquell sofriment i l'ansietat permanent davant un futur incert. En sortiren, però, enfortits. Als dos fills —els meus germans grans— nascuts abans de la guerra hi seguirem tres nois més. A la mare no li seria mai fàcil governar aquest estol de nois.

El tronc i el fonament de l'educació que els cinc fills rebérem dels pares foren els propis d'una llar cristiana tradicional. És veritat, per què negar-ho, que els valors de l'Evangeli ens foren transmesos sovint barrejats amb formes morals, amb expressions culturals i religioses pròpies d'una època, però el nucli el constituïren uns valors profundament cristians.

La seva estimació, la que nosaltres coneguèrem i experimentàrem durant els anys de la nostra educació, no perdé mai la frescor del temps de joventut. El pare tenia una veritable adoració per la

mare. I quan els arribà l'hora de la vellesa —anys que per a ells foren amargs per molts motius— tot i que sofriren molt, s'estimaren amb la mateixa tendresa de sempre. "És sorprenent veure l'amor que es tenen l'un a l'altre i com l'expressen en tot moment", em comentava la religiosa que els cuidà els darrers mesos. Per tot això jo estic tan agraït pels pares que Déu em donà. Uns pares que ens estimaren de veritat.

Sé que no estan de moda els llargs amors com el dels meus pares. Als mitjans de comunicació s'exalta el canvi sovintejat de parella, el matrimoni a prova, el viure experiències amoroses sovint contradictòries entre si. L'ombra del dubte i la sospita es projecta sobre la grisor d'una llarga convivència, fins i tot la dels mateixos pares. Una llarga convivència —s'ha arribat a escriure recentment— comportaria l'anul·lació de la personalitat de la parella. Darrera els tradicionals pilars de l'amor veritable, del respecte mutu i del sacrifici compartit, hom hi veuria només febles concessions, fingiments i un egoisme a dos, aglutinat per la por a la soledat. Certament aquest no fou el cas dels meus pares ni crec que ho sigui de la gran majoria de parelles

de la seva sofrida generació. Les llargues convivències conjugals com la dels meus pares no s'expliquen sinó per les bases sòlides en què des del seu començament es recolzaren.

El nostre és un temps d'escassa fidelitat i, sobretot, de poca memòria moral. Tinc la impressió que els que es dediquen a analitzar negativament, i fins i tot ridiculitzar, vides tan exemplars, encara que imperfectes, com la dels meus pares no fan altra cosa que justificar les pròpies frustracions, incapacitats i fracassos.

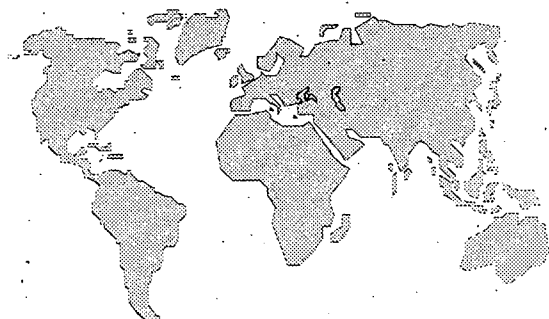
Avui en recordar l'amor esponsal —tan tendre i delicat— que els pares es tingueren l'un per l'altre durant més de 50 anys imperfectes, vull retre homenatge a totes les parelles que, malgrat possibles decepcions i febleses, s'han esforçat, en una tal llarga convivència conjugal, a fer-se dignes l'un de l'altre. I voldria dir-los a ells, com també als seus fills, allò mateix que jo vaig dir als meus pares el dia venturós de les noces d'or: «Quan aquesta nit, pares meus, després de l'atabalament i l'emoció d'aquesta festa us retrobeu a la vostra intimitat, no dubteu a fer aquell gest que recomanà als esposos el bon Papa Joan: "Beseu cadascú l'anell de noces de l'altre i reciteu junts aquesta breu pregària: Feu possible, Senyor, que pel vostre amor, ens estimem mútuament i visquem segons la vostra santa llei"».

Barcelona, monsenyor Ricard Maria. Ell venia al meu poble i jo el conec i si teniu manera li doneu records de part meua. M'agraden molt els seus escrits a "Catalunya Cristiana". Jo he tingut la sort i la joia de servir-lo quan ell venia al nostre poble.

Perdoneu la mala lletra de la meua carta, donat que quan escric em poso molt nerviós. Com a obsequi per publicar-me aquesta carta us envio una foto-postal de la catedral de Tortosa. El meu poble es diu La Palma d'Ebre. Gràcies per tot.

JORDI VIDAL i JOVÉ

N. de la R.: Agraïts, Jordi, per la teua carta i postal, que guardarem als nostres arxius fotogràfics.

MEDICUS MUNDI
ORGANITZACIÓ INTERNACIONAL
DE COOPERACIÓ SANITÀRIA

**CASA
GAY**

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadires, taules,
cristalleria, vaixela, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

Tractarà de la imatge del sacerdot del nou mil·lenni i farà arribar al Papa les opinions dels 238 bisbes vinguts d'arreu del món

A Roma es va obrir el Sínode dels Bisbes

El passat diumenge, dia 30 de setembre, el papa Joan Pau II va inaugurar a Roma el Sínode dels Bisbes, recordant "l'experiència inoblidable del Vaticà II, que va constituir un camí de l'Església traçat de manera sorprenent i magistral per l'Esperit Sant". L'Assemblea Sinodal estudiarà la formació del sacerdot.

El Sínode inaugurat recentment és un dels quatre que el Papa ha programat. Des de fa un any s'està preparant el Sínode africà, que podria celebrar-se el 1993, mentre que el proper any se celebrarà el Sínode d'Europa. A nivell diocesà, l'any 1992 serà el Sínode de Roma.

Cinquanta cardenals, tres-cents bisbes, set-cents sacerdots i diversos milers de fidels assistiren el diumenge a la Basílica de Sant Pere a la solemne missa d'inauguració del VIII Sínode dels Bisbes. Els dos-cents trenta-vuit pares sinodals, procedents dels cinc continents, estaven a primera fila, mentre que molts sacerdots del clergat romà concelebraven subratllant així la seva participació en aquesta reunió.

Els mateixos sentiments de Crist

El sacerdot, va dir el Papa, "és l'home que ha de tenir els mateixos sentiments de Crist. Aquests sentiments són la raó

de ser del seu sacerdoti. Cada un de nosaltres es realitza a si mateix, la seva humanitat, la seva personalitat, participant en els sentiments que foren i continuen essent de Crist Jesús."

"Crist, va prosseguir Joan Pau II, és la manifestació de la profunditat fonamental de l'existència i de la vida de l'home, és l'únic que pot fer passar de l'esclavitud del pecat a l'alliberament en Déu.

En el res de l'Angelus, Joan Pau II va recordar el XXV aniversari del final del Concili, i va posar en mans de l'Esperit Sant els fruits del Sínode que ara comença. "L'Església compta amb l'Esperit Sant que conduirà misteriosament i sobiranament —en el respecte de les persones, de les seves possibilitats de cooperació— els treballs del Sínode".

Representació sinodal

A l'Assemblea són representades 147 Conferències Episcopals, amb l'única excepció dels bisbes xinesos —el Pa-

pa va tenir un record especial "per als nostres germans de Xina" i per als delegats de Vietnam i Laos, "que encara no són presents entre nosaltres, amb el desig que puguin fer-ho durant els cursos dels treballs sinodals".

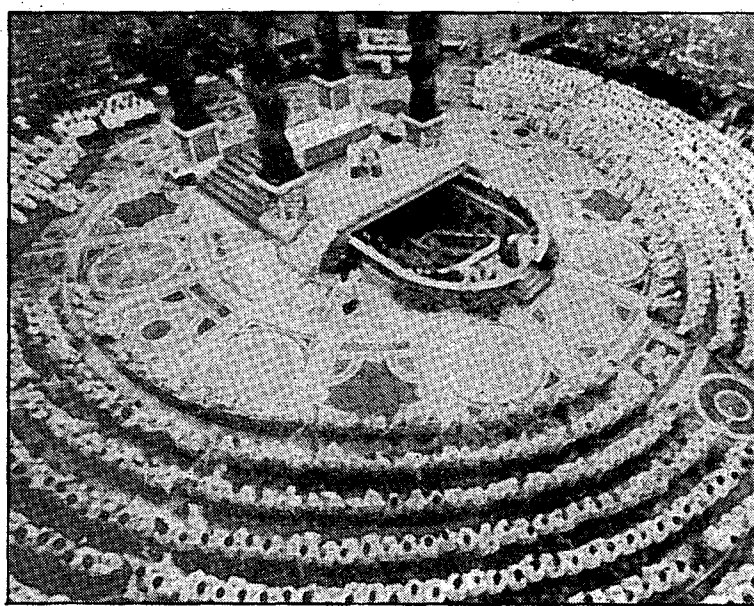
Són cinc els pares sinodals espanyols: El cardenal Angel Suquía, arquebisbe de Madrid, Ricard Maria Carles, Arquebisbe de Barcelona, monsenyor Rouco, Arquebisbe de Santiago de Compostel·la, monsenyor Dorado, bisbe de Cadis-Ceuta i Alvaro de Portillo, Prelat de l'Opus Dei.

La Unió de Superiors Generals d'Ordres i Congregacions religioses han designat deu dels seus membres per participar en el Sínode. Entre els quals, el preposit general dels jesuïtes, Peter Hans Kolvenbach, el general dels franciscans, John Vaughn i el dels dominics, Dmien Byrne.

També els superiors generals dels Sacerdots del Santíssim Sagrament, l'abat primat dels benedictins i dels premonstratencs, així com també el general dels claretians, el dels caputxins i el dels oblats.

Organ consultiu

Durant quatre setmanes, els pares sinodals explicaran com van les coses en els seus països, presentaran propostes, escoltaran les dels altres, es reuniran en grups de treball dividits per idiomes, i prepararan

Inauguració amb una solemne Eucaristia, presidida pel Papa.

un document final que serà presentat al Papa.

Essent el nombre de pares el major dels Sínodes fins ara celebrats, hi ha una proposta per facilitar el debat. En lloc que cada sinodal presenti directament en l'aula les seves esmenes a l'informe del relator, aquestes es discutiran prèviament.

L'Assemblea Sinodal és una ocasió per als bisbes d'arreu del món per conèixer i intercanviar experiències. Més encara, en aquesta ocasió, quan la majoria hi participen per primera vegada. I segons monsenyor Schotte, secretari del Sínode, escoltar les intervencions dels altres és una excel-

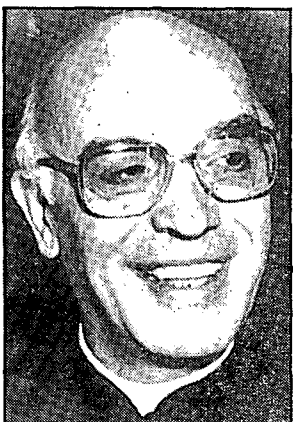
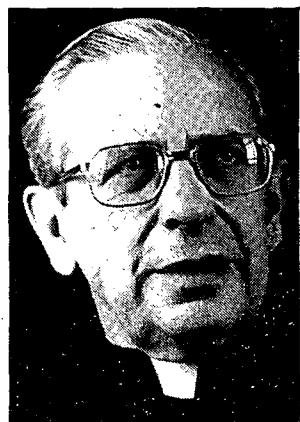
lent escola d'universalitat. Es també útil observar les coses des del punt de vista de Roma.

Segons va explicar el secretari general, la reunió s'articlarà en tres fases: escolta de les intervencions de tots els participants ("la viva veu de l'Església universal"), la reflexió sobre els continguts —per a la qual cosa es treballarà en petits grups—, l'elaboració del document final, que es posarà a disposició del Papa, ja que el Sínode és un organisme consultiu.

En succeius números donarem informació puntual del contingut del Sínode dels Bisbes, obert el passat dia 30 de setembre i que es clausurarà a finals d'octubre.

Representants d'Espanya a l'Assemblea

Els cinc representants dels prelat sinodals: Angel Suquía, Ricard M. Carles, Antonio Dorado, elegits per la Conferència Episcopal espanyola, i Antonio M. Rouco, Alvaro del Portillo, designats directament pel Papa.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Territoris injustament ocupats

Mereixen una reflexió certes veus —pel món desconegudes— que s'han manifestat sobre la crisi del Golf Pèrsic. Són opinions gairebé idèntiques, tot i que els personatges són molt distints: l'una és d'un militar, Michel Aun, general nacionalista libanès, i l'altra de monsenyor Michel Sabbah, patriarca llatí de Jerusalem.

En una entrevista al general Aun, publicada a "El País", el 20 de setembre, el militar libanès declara: "La reacció nord-americana a la invasió del territori kuwaitià no ha estat provocada per la defensa del dret dels pobles a la independència i sobirania, ni per cap altre argument jurídic. Ha estat motivada per simples interessos materials. El conflicte del Golf és una disputa aferrissada pel control del petroli que produeix aquesta regió". I afegeix: "Tots els que ara defensen el regne de Kuwait han estat indiferents davant el drama que es viu al Líban. Jo tinc la boca seca de demanar pel meu país l'aplicació del dret internacional, la sortida de totes les forces estrangeres, i tot el món em té per un boig davant de tant insistència. No són —acaba dient— la llei ni la justícia les que regeixen la societat mundial, sinó la força i l'egoisme".

Monsenyor Sabbah s'expressa amb semblants termes: "Si l'Occident vol fer justícia tan de pressa a Kuwait, per què la retarda

tant aquí a Palestina, terra ocupada pels israelians?", diu el patriarca catòlic de Jerusalem en una entrevista publicada el 12 de setembre en el setmanari italià l'"Avvenire". Monsenyor es pregunta si l'interès és per la justícia o pel petroli? "Si es tracta del petroli, vol dir que no es vol fer justícia". I afegeix: "Tots els àrabs volen justícia: l'Iraq no ha d'envair Kuwait, no l'ha d'ocupar militarment, com Israel ocupa militarment els territoris palestins".

Monsenyor Sabbah té l'esperança que a partir de la crisi del Golf de Pèrsia prosperarà un pla internacional que prengui consciència i condemni fermament la injustícia dels territoris ocupats. I manifesta encara: "Tots els conflictes provenen d'interessos econòmics. La presència militar instiga l'odi del poble pels soldats i l'indueix a l'acció de matar. Això cal denunciar-ho. La nostra veu religiosa no és gens forta, però a mesura de les nostres possibilitats, denunciem i enèrgicament cridem..."

Una de les poques veus de l'Església catòlica per un patriarca natiu —monsenyor és àrab— que ha denunciat amb fermesa, exposant-se a represàlies, el dret dels pobles a la seva independència i llibertat.

FRANCESC GAMISSANS

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

ROMA

Quatre nous membres de l'Acadèmia Pontifícia

VATICÀ.- El papa Joan Pau II va nomenar, el 13 de setembre proppassat, quatre nous membres de l'Acadèmia Pontifícia de Ciències: Paul Jansen, director de Jansen Pharmaceutica i professor de la Universitat catòlica de Lovaina; James Robert McDonnell, professor de física del Dublin Institute for Advanced Studies (Irlanda); Shintamani Nagesa Tamasandra Rao, professor de química i director de l'Indian Institute of Sciences a Bangalore (Índia); i Martin John Rees, professor d'astronomia i filosofia experimental, director del Cambridge University Institute of Astronomy. (APIC).

Carta de Joan Pau II al general dels jesuïtes

VATICÀ.- Amb motiu del 450è. aniversari de la fundació de la Companyia de Jesús, el Papa ha recordat en una carta al preòbit general dels jesuïtes l'obra històrica de sant Ignasi: "El seu apostolat a Europa per contenir la difusió del protestantisme, promoure l'evangelització a l'Àsia i Amèrica i les meravelloses realitzacions socials en els camps de l'ensenyament, la investigació, la predicació i l'art."

Una missió, recorda Wojtyła, que es manifesta avui dia "amb el servei de la Companyia pel que fa al tràgic problema dels refugiats, els profugats, i la promoció de la justícia": El Papa, que parla de la coincidència de l'aniversari ignasià amb els 25 anys de la clausura del Concili Vaticà II, fa una crida perquè els jesuïtes "resisteixin vigorosament a l'ateisme, que constitueix un gran perill per a la humanitat" (KIPA).

El Papa anuncia el seu viatge a Hongria per l'agost del 1991

LA SANTA SEU.- El papa Joan Pau II visitarà Hongria per l'agost del 1991. La confirmació del viatge la féu durant la cerimònia de presentació de cartes crencials del nou ambaixador hongarès prop de la Santa Seu, Sandor Keresztes, de 71 anys. El nou

ambaixador fou internat a causa de les seves activitats polítiques en l'antic règim, i des del 1989 és president del partit popular democrata-cristià. El Vaticà i Hongria restabliren les relacions diplomàtiques el proppassat febrer.

En el seu discurs adreçat a l'ambaixador d'Hongria, el Papa parlà de la "missió d'Hongria". "Cal que s'esmerci a refer un Estat modern, en el qual cadascú vegi obrir-se-li la possibilitat de participar en la vida social i en la llibertat..."

Joan Pau II va subratllar, a més, que "l'Església catòlica espera poder des d'ara desenvolupar lliurement la seva activitat" i que "li seran atorgats els mitjans concrets per refer la vida de les institucions escolars i universitàries". A propòsit del seu viatge per l'agost del 1991, Joan Pau II digué que "desitja ardentment anar a encoratjar els fidels de l'Església catòlica i saludar el conjunt de la nació". (KIPA)

El Papa s'adreça a les universitats catòliques

VATICÀ.- Les universitats catòliques han de "tenir la valentia d'expressar veritats incòmodes, veritats que no afalguen l'opinió pública, però que també són necessàries per salvaguardar el bé autèntic de la societat". Ho subratlla Joan Pau II en la Constitució Apostòlica dedicada a la naturalesa i fins d'aquestes institucions, que s'ha fet pública recentment.

El text, que es proposa com la "Carta Magna" de les universitats catòliques de tot el món, ofereix el marc general en el qual han de desenvolupar la seva tasca docent i investigadora.

En aquest sentit, el Papa descriu que, per compromís institucional, el traç específic de la universitat catòlica és la seva inspiració cristiana.

D'ací la importància de la seva "fidelitat, com a institució, al missatge cristià, i el reconeixement i adhesió a l'autoritat magisterial de l'Església en matèria de fe i moral".

Entre les funcions específiques que el Papa confia a les universitats catòliques figura l'estudi dels greus problemes contemporanis com "la dignitat de la vida humana, la promoció de la justícia per a tothom, la qualitat de vida personal i familiar, la protecció de la

naturala, la recerca de la pau i de l'estabilitat política, una distribució més equitativa dels recursos del món", etc.

El Papa posa en relleu que s'haurà de posar especial atenció a la dimensió ètica i religiosa present no solament en aquests problemes, sinó en tot el camp de la investigació científica i tecnològica, i en tota disciplina acadèmica. La Constitució Apostòlica inclou una breu normativa, de caràcter general, en la qual articula les relacions de les universitats catòliques amb la jerarquia eclesiàstica (EUROPA-PRESS).

El bisbe reformat L. Tökes dona suport al Papa sobre els drets humans

VATICÀ.- El bisbe reformat de Transilvània, Lazlo Tökes ha lloat el suport aportat pel Papa i la Santa Seu en la defensa dels drets de l'home i especialment de les minories. Lazlo Tökes que, per la seva resistència el desembre últim a Timisoara havia desencadenat la revolta contra el règim de Ceausescu, ha rebut a Roma el premi "Profeta de la llibertat".

A la seva arribada a l'aeroport romà de Fiumicino, el bisbe reformat va qualificar de "molt important" el paper del Papa i de la Santa Seu per la promoció de la democràcia i dels drets de l'home. Això és especialment important per a Romania, ja que allí s'esperen garanties concretes dels drets de les minories lingüístiques i intel·lectuals. Lazlo Tökes eleva aquestes minories al rang de les "minories que tenen necessitat de ser protegides" en el seu país. Al mateix temps ha posat en relleu la significació del diàleg ecumènic per un reconeixement dels drets de les minories (APIC).

SUÏSSA

Solidaritat amb els refugiats del Golf Pèrsic

BERNA.- La Conferència dels bisbes suïssos ha declarat en una carta adreçada a l'ambaixador de l'Iraq a Berna la seva solidaritat amb els ostatges retinguts a Iraq i Kuwait. Els bisbes suïssos consideren les mesures preses pel govern iraquí com una "greu viola-

Després de Rímni

El candidat presidencial polonès, líder de "Solidaritat", Lech Walesa, parla amb Joan Pau II, durant l'audiència privada en la residència papal de Castelgandolfo. Walesa va prendre part en una trobada amistosa internacional que cada any s'organitza a Rímni per catòlics italians.

ció dels drets inalienables de la persona humana". Denunciant l'annexió de Kuwait i l'anunci d'usar tots els mitjans per mantenir-la, subratllen que aquesta actitud contribueix a "desenvolupar encara més els sentiments de racisme o de xenofòbia en certes poblacions àrabs o occidentals" (KIPA).

ÀFRICA

Assemblea general dels bisbes africans

TOGO.- Del 22 al 29 de juliol tingué lloc a Lomé (Togo) la novena assemblea plenària del Simposi de Conferències Episcopals d'Àfrica i Madagascar (SCEAM), que abordà el tema de "L'evangelització i els mitjans de comunicació social", un dels cinc que seran

tractats en el Sínode africà. L'Assemblea elegí com a nou president el cardenal Christian Tumi, arquebisbe de Garua (Camerun) (KIPA).

Els bisbes sud-africans alerten contra la migració d'europes de l'Est

SUD-ÀFRICA.- La Conferència episcopal de Sud-Àfrica ha adreçat una carta als bisbes dels països d'Europa de l'Est demanant-los que mirin de frenar la recent onada migratòria d'aquests països a Sud-Àfrica. Els bisbes sud-africans afirmen que durant més de cinquanta anys els treballadors negres no han tingut accés a determinades ocupacions i "l'arribada de nous immigrants blancs contribuiria a mantenir aquesta situació i a mantenir l'"apartheid" (APIC).

Visita del ministre espanyol d'Afers Exteriors al Vaticà

A les onze del matí del dia 13, a la vil·la de Castel Gandolfo, va tenir lloc l'esperada visita del ministre espanyol d'Afers Exteriors, Francisco Fernández Ordóñez, al Vaticà.

Primer, sol amb el Papa durant mitja hora. Després, una llarga sessió amb els representants de la Secretaria d'Estat, des del substitut, monsenyor Re, al Secretari per Afers Exteriors, monsenyor Sodano, a l'assessor de la Secretaria, monsenyor Sepe, i altres alts funcionaris de la Santa Seu.

Una hora i mitja per "examinar la situació de les relacions entre l'Església i l'Estat espanyol". Dos punts quedaven pendents: "la Llei de Reforma de l'Ensenyament i el Finançament de l'Església", declarà el Ministre. És

probable que en cap de les dues qüestions s'arribés a conclusions satisfactòries per ambdues parts, atès que el diplomàtic espanyol es va revelar amb la política dels fets consumats: "estava ja aprovada la LOGSE i el seu responsable no fou el Ministre d'Afers Exteriors". El mateix va comentar quant a la resolució del conflicte financer amb l'Església.

"Un viatge com aquest, comenta Santiago F. Ardanaz a Vida Nueva, després de quatre anys sense visitar el Vaticà, sense trobades de treball oficials, va donar la sensació de buit i d'haver complert amb una formalitat més. Somriures, imatge i tantes ombres fosques, les mateixes de l'anterior viatge."

Intercanvi d'obsequis.

Aprofundir la pregària personal i comunitària.- Les monges benedictines del Monestir de Sant Pere de les Puel·les, organitzen 5 Jornades adreçades als joves per a aprofundir i fer experiència de pregària personal i comunitària. La 1ª Trobada serà el dia 21 d'octubre, amb el tema del Pare-nostre. La pregària serà emmarcada per la pregària litúrgica del Monestir. Començarà amb les Laudes, a les 8'15, i acabarà amb les Vespres, a les 7'30. Monestir de Sant Pere de les Puel·les, c/ Anglè, 55. Barcelona. Tel. 203 89 15.

BALMESIANA. (c/ Duran i Bas, 9).- Inaugura el curs el dijous, dia 18 d'octubre, a les 19'45, amb la conferència que, amb l'ocasió de l'any ignasià, pronunciarà el professor Francesc Canals i Vidal, acadèmic de la Pontificia Acadèmia Romana de Sant Tomàs, sobre: "Doctrina espiritual y sentido de la Iglesia en San Ignacio de Loyola". Les classes posteriors (de Teologia, Bíblia, Filosofia i Català), vénen indicades en el programa que poden recollir al nostre local.

Centre Cristià dels Universitaris. CCU. c/ Villarroel, 81. Tel. 323 33 68. Dimarts, dia 16, CONFERÈNCIA INAUGURAL: "El Cristianisme i la idea d'Europa", a càrrec de Miquel Batllori s.j. A les 8 del vespre. Dissabte, dia 20. MUNTANYA. Vine al Taga (2.035 m.) Truca'ns abans del dia 19, de 16'30 a 21'30 feiners, i te n'informarem. TALLERS DE TEOLOGIA. A càrrec d'Antoni Bentué, doctor en Teologia. 1) Antropologia i Fe: dissabtes 20 i 27 d'octubre; 3, 10, 17 i 24 de novembre, 1 de desembre i 12 de gener. 2) Religió i religions: dissabtes 2, 9, 16 i 23 de març, 6, 13, 20 i 27 d'abril. Horari de 10 a 14. Inscripció i informació al CCU.- ESPAI DE PREGÀRIA. Primer. Cicle d'aquest curs "Aprendre a pregar", dijous 11, 18 i 25 d'octubre. Tothom hi és convidat.- CONFIRMACIÓ. Com cada curs, iniciem un grup que es prepara per a la Confirmació.- GRUP DE PARE-

LLES. Per reflexionar i aprofundir la vostra relació.- EUCARISTIA. Cada diumenge i dies de festa a les 20 h.-

CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.- Ja està oberta la matrícula per als cursos regulars d'aquest any, que comencen la tercera setmana d'octubre i acaben a principis de juny: CURS BÀSIC DE PASTORAL (primer i segon curs). Per a aquells que treballen a les nostres comunitats. Els dimarts de 7'10 a les 9 del vespre. CURS GENERAL SOBRE LA BÍBLIA. Antic i Nou Testament. Dilluns, dimecres i divendres, de 4'30 a 6'45 de la tarda. Es pot triar el dia que es desitja.- QÜESTIONS ACTUALS D'ESGLÉSIA. Títol general: "Realisme i utopia". Reflexió sobre el comportament cristià i la vida de l'Església en el món d'avui. Els dijous, de 7'10 a les 9 del vespre. Més informació, programes i inscripcions: Secretaria, tel. 317 48 58 (Rivadeneyra, 6, 3er. 08002 Barcelona).

Pelegrinatge al Santuari de Lloia.- En el 500 aniversari del naixement de sant Ignasi. Dies 12, 13 i 14 d'octubre. Visitarem Javier, Olite i el Santuari de Ntra. Sra. de Ujué. Informació: Legió d'Ànimes Petites, tel. 426 16 22.

VETLLA JUBILAR A LA CATEDRAL.- La nit del dissabte 13 d'octubre al diumenge dia 14, tindrà lloc a la Catedral, la Vetlla Jubilar d'acció de gràcies amb motiu del 50è. Aniversari de l'Adoració Nocturna Femenina a Barcelona. Serà presidida pel Sr. cardenal Narcís Jubany, i començarà a les 11 de la nit amb la celebració de l'Eucaristia. Seguiran torns de vetlla fins a la matinada. Tothom hi és convidat. Per a més informació: CEDAIR, tel. 216 02 13, de dilluns a divendres, de 6 a 8 de la tarda.

FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA.- 1990-1991. Cursos que organitza: CURSOS INSTITUCIONALS (Primer cicle, 3 cursos), classes de dilluns a divendres, de 9 a 13 h.- CURSOS COMPLEMENTARIS

(3 cursos). Classes de dilluns a dijous, de 19 a 21'30 h.- LLICENCIÀ (Segon cicle). Dos anys. Classes dimarts i dimecres, matí i tarda.- DOCTORAT. (Tercer cicle). Dos anys. Classes dimarts i dimecres.- CURSOS D'INICIACIÓ A LA TEOLOGIA. Classes dilluns i dimecres, de 19 a 21 h.- CURSOS D'INICIACIÓ A LA BÍBLIA. Classes, dimarts AT, dijous NT, de 19 a 21 h.- CURSOS DE FORMACIÓ PERMANENT. Classes, dijous, de 10 a 13 h.- SESSIONS DE FORMACIÓ PERMANENT. Classes, dijous, de 10 a 13 h.- SESSIONS TEOLOGIQUES PER A PROFESSORS D'UNIVERSITAT. Al CCU. Dissabtes de 10 a 14 h.- TALLER DE TEOLOGIA PER A UNIVERSITARIS. Al CCU. Horaris a convenir amb els professors. INFORMACIÓ I MATRÍCULES: Secretaria de la Facultat, c/ Diputació, 231. 08007 Barcelona. Tel. 254 16 00. Dies: del 17 de setembre al 31 d'octubre. Horaris: matins d'11 a 13 h., tardes de 17 a 19 h.

CONCERT DE CARILLÓ.- Carilló del Palau de la Generalitat

(Es podrà escoltar el concert des del pati dels Tarongers). Avui, diumenge 7 d'octubre, a les 12 h. Concert del primer diumenge de mes. Anna Mª Reverté, carillonista, Obres de A. Forqueray, F. Mendelssohn, R. Lamote de Grignon, A. De Klerk i cançons d'arreu del món.

FUNDACIÓ ENCICLOPÈDIA CATALANA.- El proper dia 9 d'octubre, a la seu de la Fundació, c/ Diputació, 250, i dos quarts de vuit del vespre, tindrà lloc la presentació del llibre: "Ignasi de Loiola. Exercicis Espirituals. Escrius complementaris", a cura de J.M. Rambla i R.M. Torelló. Se servirà còctel.

CENTRE D'ESTUDIS CRISTIANISME I JUSTÍCIA.- Curs l'"ARA". Anàlisi de l'actualitat. En poc temps han canviat moltes coses i molts plantejaments, preguntem-nos ON SOM, cap a ON VOLEM anar. Dies: Del 10 d'octubre al 12 de desembre (cada dimecres, llevat del dijous, 18.10). Hora: de 7'30 a 9. Lloc: R. de Lluïa, 13. Tel. 317 23 38. Matricula: 2.500 ptes. (es pot demanar beca).

Parròquia del Pilar.- FESTA DE NTRA. SRA. del PILAR. Vigília, dia 11, a les 20 h., "MISSA BATURRA". Dia 12, Misses a les 8, 9, 10 i 12 presidida per Mons. Lluís Martínez Sistach, Bisbe Auxiliar de Barcelona, i 13. Tarda, misses a les 18 i 19 (rosari i acte marí) i a les 20'30 h.

SOLSONA - VIC

XI TROBADA INTERDIOCESANA D'EXERCITANTS.- El proper dia 12, festa de la Mare de Déu del Pilar, tindrà lloc al Santuari del Miracle (Solsona), la XI Trobada Interdiocesana d'Exercitants, presidida pel Sr. Bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig i Clotet. El Recés començarà a les 10 del matí i acabarà a les 6 de la tarda. Serà dirigit pel P. Alcuí Seras, monjo del Miracle. Els que vulguin dinar al Miracle, cal que ho avisin. Tothom hi és convidat. Informació i inscripcions: Tels. (93) 872 04 22 de Manresa; (973) 48 00 45 de Solsona; i (93) 885 05 44 de Vic.

IX Trobada de joves de les Hospitalitats de Ntra. Sra. de Lourdes d'Espanya

Organitzat pels joves de l'Hospitalitat de Barcelona.

Programa General

Divendres, dia 12 d'octubre:

18 h.: Arribada i recepció en els Apòstols. Un equip d'acollida els acompanyarà a les habitacions corresponents per a nois i per noies a l'edifici de Ntra. Sra.

19.30 h.: Reunió de Responsables de Joves amb la Coordinadora Nacional. A la Sala d'Actes, dels Apòstols.

21 h.: Sopar col·lectiu en el Self-Service.

22.15 h.: Concentració a l'Atri per realitzar la presentació de les Hospitalitats i acollida al Santuari. Utilitzarem un antic ritual d'Acollida per a Pelegrins. (Full a part). Tot seguit Via Crucis per la Muntanya. Portarem la Creu i les torxes com a Lourdes. De la Capella de la Dolorosa fins a la Basílica, farem el trajecte en complet silenci de meditació.

S'acabarà el Via Crucis a la Basílica adorant Crist a la Creu i pujarem a saludar la Verge Morena de Montserrat. Cantarem l'Ave de Lourdes i el Virolai.

0.45 h.: Instal·lació en les habitacions i silenci absolut.

Dissabte, dia 13 d'octubre:

8 h.: Llevar-se.

8.45 h.: Oració del matí a la Sala d'Actes dels Apòstols. Tot seguit esmorzar.

10 h.: Seminari sobre "La drogaaddicció entre la joventut" i col·loqui. Els Ponents seran:

Gmà. Ricardo Dasi - capellà del centre psiquiàtric Ntra. Sra. de Montserrat de Sant Boi.

Rda. Sor Genoveva Massip - Obra social Santa Lluïsa de Marillac, filla de la caritat.

Dr. Jordi Vila-Abadal - Assessor tècnic de l'Associació d'Ajut al toxicòman.

12.45 h.: Fotografia a la Plaça del Monestir de tots els components de la IX Trobada. Tot seguit a la Basílica assistència al cant de la Salve i Virolai per l'Escolania de Montserrat.

14 h.: Dinar de germanor al Self-Service.

16 h.: Ponència "Pa compartit, compromís de vida". Treball per grups. La Ponència la desenvoluparà el Rd. P. Antoni Serramona, delegat episcopal de la Joventut de l'Arxidiòcesi de Barcelona.

18.45 h.: Assistència a la pregària de Vespres amb la Comunitat Benedictina i Escolania de Montserrat a la Basílica.

20.15 h.: Celebració de l'Eucaristia a l'Altar Major de la Basílica. Ofrenes simbòliques a l'Ofertori. Convé que cada Hospitalitat

abans hagi preparat una ofrena a la Sacristia. Tot seguit al Self-Service sopar de germanor. Festival d'Havaneres.

Lliurament de premis dels Concursos. Actuació dels grups d'animació de les Hospitalitats, (coca de Montserrat i cremat). Convé demanar-ho per escrit abans, per un millor ordre del programa.

Es recomana **silenci absolut** a la nit, en el trajecte, Apòstols-habitacions.

Diumenge, dia 14 d'octubre:

8 h.: Llevar-se. Pregària del matí.

8.45 h.: Esmorzar en el Self-Service.

9.45 h.: Visita al Camí de la Mare de Déu "Magníficat". Per fer del trajecte a peu un camí de convivència fraterna, es proposa parlar per grups sobre la dinàmica del brandadier i la infermera de Lourdes. Posada en comú del treball per grups en arribar als Degotalls. Els grups es formaran tal com quedaren constituïts per al treball de grups sobre la ponència "Pa compartit", i el Secretari-Secretaria serà el mateix-mateixa d'aleshores. Es repartirà unes preguntes per aquest treball.

12.30 h.: Temps lliure per fer l'equipatge en les habitacions. Lliurament de les claus als responsables d'acollida. Demanem que es deixin en les mateixes condicions les habitacions de com estaven a l'arribada i en cas d'algun desperfecte que ho avisin al responsable d'acollida.

14 h.: Dinar de comiat al Self-Service. Cant col·lectiu de l'"Hora dels Adéus" a la Plaça dels Apòstols.

EUROFINCAS

Comunicat dirigit a religiosos i religioses (tant en el pla personal com si regeixen centres benèfics, o similar).

EUROFINCAS, amb el seu titular D. Joaquín Alastruey porta més de 20 anys ajudant institucions i religiosos de diferents ordes, a resoldre el tema d'herències i llegats, encara que aquestes siguin compartides indivisiblement amb altres institucions, obtenint molt bons preus de venda.

La relació és estrictament confidencial i personal amb el Sr. Alastruey, que pot facilitar-los immillorables referències.

TRUQUI-LI no comporta cap compromís, o faci-ho quan vulgui venure la seva participació indivisa, o la seva nua propietat o el seu pis, local o finca allà on sigui.

TRUQUI-LI, també si el seu immoble (casa o cases) li rendeixen poc i li explicarà com obtenir una rendibilitat quatre o cinc vegades superior i, a més, deixar contents els llogaters.

També pot trucar al Sr. Alastruey si vol saber el valor real de la seva propietat (que li donarà per escrit i sense càrrec per vostè).

Si li ha estat útil en anteriors ocasions, truqui-li, que li agrairà tornar-lo a saludar.

JOAQUÍN ALASTRUEY GARCÍA (A.P.I.)

Via Laietana, 57

Tel. 317 26 00

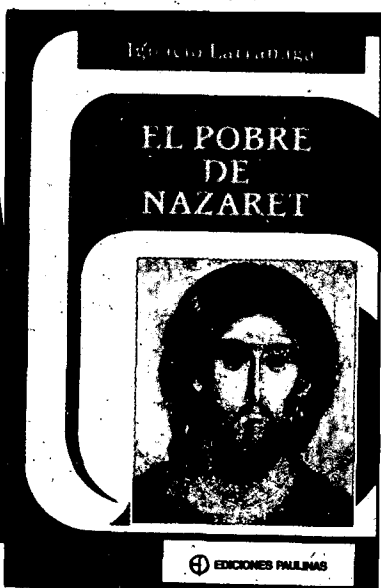
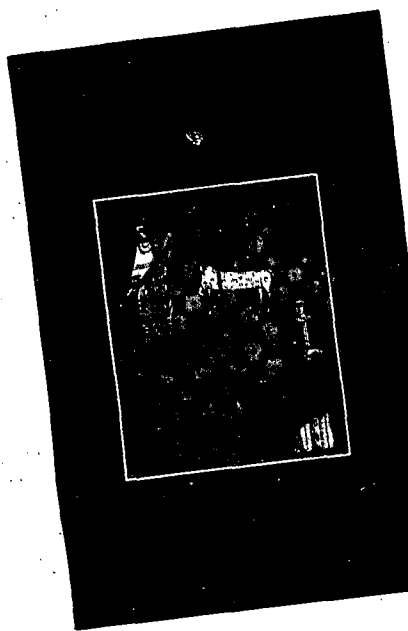

**EDICIONES
PAULINAS**

«CAMINOS»

Nueva colección de libros EP, escrita por hombres de espíritu, que nos descubre los múltiples caminos por los que Dios se manifiesta.

NOVEDADES

El cielo en palabras terrenas

José María Cabodevilla

He aquí un libro insólito sobre un tema inusual: un tratado del cielo en continua referencia a la tierra y al amor de la tierra, a sus desdichas y alegrías premonitórias, a su ambigüedad permanente. Un nuevo tratado de la bienaventuranza escrito desde la más rigurosa doctrina bíblica y espiritual con desarrollo y método nuevos. 272 págs. 1.275 ptas.

El pobre de Nazaret

Ignacio Larrañaga

El autor se adentra en el misterio de Jesús y el resultado es una creación original que aporta, en la línea de la más pura teología narrativa, una rica y matizada información documental, histórica, doctrinal y sobre todo testimonial de lo más sustancial de la vida y el mensaje de Jesús. 368 págs. 1.600 ptas.

La Santísima Trinidad es la mejor comunidad

Leonardo Boff

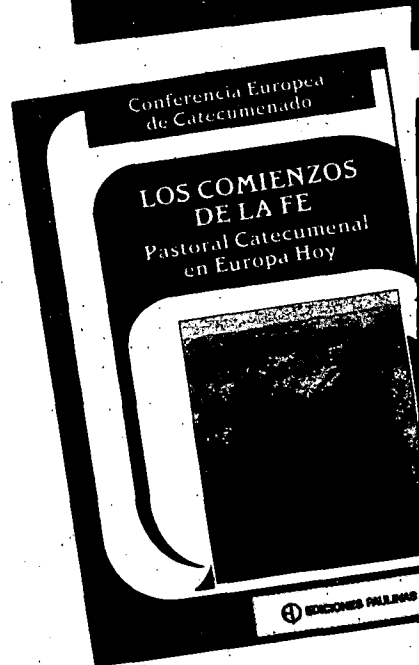
El padre Boff traduce en lenguaje comprensible el misterio trinitario de Dios. Acercarse al misterio del Dios-comunidad supone una actitud revolucionaria para la sociedad, la Iglesia y la autocomprensión de la persona. Sólo un Dios-comunidad concuerda con nuestra más íntima naturaleza y da respuestas a nuestros profundos interrogantes. 152 págs. 875 ptas.

Los comienzos de la fe

Pastoral Catecumenal en Europa hoy

Conferencia Europea de Catecumenado

Cuando parece más viable el proyecto de una Europa unida, este libro —publicado simultáneamente en inglés, alemán, español, francés e italiano— ofrece una experiencia significativa: la de los comienzos de la fe de muchas personas que hoy en Europa quieren seguir el camino del Evangelio. Esta experiencia es una interpelación a las Iglesias del viejo continente si quieren responder al reto del momento actual: Europa, tierra de misión. 200 págs. 1.100 ptas.

**EDICIONES
PAULINAS**

Protasio Gomez. 15 - 28027 MADRID
Tel.: (91) 742 05 50 - Fax: (91) 742 57 23 - Télex: 41.872 EPSSP-E
Via Laietana. 38 - 08003 BARCELONA
Tel. y fax: (93) 310 18 08

VIC

Tot treballant-hi desinteressadament

100 persones d'Oló tornen a la vida l'ermita de Sant Vicenç de Vilarassau

SANTA MARIA D'OLÓ.— Dins el terme del poble de Santa Maria d'Oló, al Bisbat de Vic, hi ha una parròquia que té una bonica església romànica, del segle XI. És la parròquia de Sant Vicenç de

Vilarassau, situada al costat del mas del mateix nom i ben a prop de Santa Maria de l'Estany.

L'església, però, estava en força mal estat: les reformes que s'hi havien anat fent, les humitats, el

mal estat de la teulada..., havien fet que l'església no tingués la bellesa que es mereixia, com a un bonic exemplar del primitiu romànic català, amb un absis ornat amb arcuacions llombardes. A més, unes esquerdes ben visibles mostraven que fins i tot l'edifici estava en perill.

Es per això que, des del mes d'abril passat, un total de prop de 100 persones d'Oló treballant-hi desinteressadament, juntament amb els paletes, van iniciar-ne les obres de restauració i consolidació, comptant amb l'assessorament de la Comissió Diocesana per al Patrimoni Cultural del Bisbat, i amb el suport econòmic del Bisbat de Vic i dels múltiples donatius que ben generosament la gent del poble ha anat fent.

Manteniment del patrimoni

El resultat ha estat ben bo:

l'església ara fa goig! L'antiga sagristia ha estat transformada en capella lateral i ara acull el retaule amb la Mare de Déu de Lourdes. L'altar és nou, i a l'absis hi ha encara les restes de la pintura romànica que hi havia vingut, encara que estiguin en molt mal estat.

El diumenge, dia 2 de setembre, a la tarda, prop de 700 persones s'hi van aplegar per tal d'assistir a l'Eucaristia de la Festa Major. Va presidir-la Mn. Salvador Bardulet, Vicari Episcopal de Pastoral de la Zona Sud del Bisbat de Vic, i va inaugurar les obres fetes i va beneir el nou altar.

Ara, Sant Vicenç de Vilarassau, conegut popularment com a "Sau", torna a ser un lloc obert a la devoció i a la pregària del poble de Santa Maria d'Oló com ho havia estat durant tan de temps.

Però, a més, s'ha recuperat una església romànica ben bonica, ajudant així al manteniment i conservació del nostre patrimoni. I això sempre és una satisfacció i una bona notícia. Com deia Mn. Bardulet en l'homilia, a través de les pedres, entronquem amb aquells que, moguts per la fe, van edificar aquest edifici per a fer-ne lloc de trobada i de celebració.

C.C.

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

LLICENCIADA en filologia clàssica (llatí) s'ofereix per a impartir classes a BUP i a COU en un col·legi, o bé per donar repàs. Tel. 352 25 52.

SOLTERA, per anul·lació eclesiàstica, sense fills, catòlica practicant, carrera universitària i ben situada, buscar Sr. condicions similars de 60-67 anys fins matrimonials. 339 02 23. Max. serietat.

DONO classes d'ortografia. Montserrat. Tel. 232 00 82.

CASA de pagès per llogar caps de setmana. Tel. 887 00 69.

JOVE administratiu de 34 anys, amb estudis universitaris voldria conèixer noies de 28 a 35 anys amb nivell cultural semblant. Podeu escriure a J.C.C. Apartat 2039 de Sabadell 08280.

S'OFEREIX noia per fer companyia Sra. gran o noia, a les nits. Caps de setmana a convenir. Tel. 973 / 31 18 16 amb referències. Preferentment zona central eixample.

S'OFEREIX Sr. culte 50 anys do de gents per a treballs auxiliars d'oficina i preferiblement botiga. Experiència, seriositat i referències. Truqueu al Tel. 212 54 75 de 2 a 5 i de 21 a 24.

PSICÒLOGA i Prof. E.G.B., dona classes repàs. També català adults. Experiència i dedicació. Preus mòdics. Tel. 253 14 41.

NOVA RESIDÈNCIA 3.ª EDAT

Ambient familiar
Assistència mèdica
Hab. exteriors, vista excel·lent.
Preus raonables.
Ref. Tel. 418 80 76

CRIDA a persones, grup o comunitat oberta a membre predisposat a la vida de fraternitat, oració, etc. Executiu 40 anys sense compromisos ni problemes. Juan.- Apt. 9159 - 08080 Barcelona.

S'OFEREIX llic. en Teologia amb DEL, per donar classes de religió. Truqueu al tel. (93) 893 17 23.

S'OFEREIX Sra. 43 anys per atendre i acompanyar persona sola anciana o malalta, tardes. Experiència i seriositat, amb referències. Tel. 212 54 75.

SENYORA s'ofereix per treballs oficina o casa particular a partir de la una de la tarda. Interessats truqueu al tel. 340 80 21 nit.

APARADORISTES: Fem peces models, guix, resina. Restauració maniquís i reclam. Tel. 358 16 82.

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts
Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapís i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopèdia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

Matrimoni amb tres fills d'edats entre 10 i 6 anys NECESSITA:

Persona d'edat entre 30 i 55 anys per:

- Fer la neteja del pis
- Anar a buscar els fills a l'escola
- Cuinar quelcom

Horari: de 7 h. 45 m. a 18 h.

Sou: 65.000 ptes. mensuals.

Inútil sense referències.

Per comunicar: telèfon 204 41 41, poden deixar missatge al contestador automàtic.

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Impres a dues tintes. Enquadernació Guaflex, amb dues cintes. P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A.
Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

BARCELONA

"Construir vides aptes per estimar i sacrificar-se per al proïsme"

Esplugues de Llobregat: sortida d'esplai dels catequistes amb motiu de l'inici del nou curs

ESPLUGUES DE LLOBREGAT.— La parroquia de Santa Maria Magdalena d'Esplugues de Llobregat, organitza cada any (ja quasi és una tradició) unes sortides d'esplai, amb motiu de la fi, a començament de curs de catequistes i feligresos amb acompanyants de tot ordre, per tal

de conviure i construir vides aptes per estimar i sacrificar-se per al proïsme.

Aquest any per diversos motius, s'ha ajornat l'anada fins a finals d'estiu; aquesta vegada la sortida ha estat per les rutes del Alt Pirineu, per tal de poder visitar alguns monestirs, siguin del romànic o

alguns del Cister, i a més algun altre que es presti durant el curs de la ruta. El més important, en aquest cas, era passar-ho bé o millor si l'oportunitat es presenta per viure-ho amb sana alegria.

Amb la guia del nostre rector, mossèn Farrant i ajudat per altres col·laboradors, s'han recorregut molta part dels monestirs programats, fent visites a les esglésies romàniques d'Erill la Vall, Boí, Taüll, Viel·la, Bossost, Lés, Roda d'Isàvena, Graus i el monestir de l'Orde del Cister, de Vallbona de les Monges, completant així el triangle dels monestirs de Poblet, Santes Creus i el que faltava de Vallbona.

Era una ocasió per aprofitar el pont dels quatre dies del 8 a l'11 de setembre. Es pernoctà en la residència d'estiu de la Verge de Riupedrós (Vilaller-Alta Ribagorça) des d'on sortien a les diferents rutes turístiques, contemplant la magnífica naturalesa del Pallars Jussà, i Alta Ribagorça i els magnífics llocs de relleu històric, cultural i religiós com Torreciudad, Benavarri, Cervera, Balaguer, i Caldes de Boí, sense faltar cap dia les oracions i l'Eucaristia per reforçar la fe en Déu Pare i en el seu Fill Jesucrist, de cada un dels pelegrins junt amb les seves famílies. L'arribada fou a dos quarts de vuit del vespre, feliçment i sense novetat; un viatge complert i amb ganes de tornar-hi l'any que ve, esperant que amb l'ajuda de Déu així sigui.

ORIOL CAMPS

IMPROMPTU

La paciència

No sé com s'ho fa, però és una virtut que va i ve amb una mobilitat insospitada. Diuen que quan s'acaba s'ha de tornar a començar. I em sembla que tots hi sortiríem guanyant si ens féssim el ferm propòsit de no perdre-la mai.

Deia que va i ve amb gran mobilitat. I la veritat és que no aguantem gaire estona la seva absència: Quan ens hem descordat amb un espetec d'ira, no tarda gaire a pesar-nos ben endins, i busquem adelerats qualsevol cosa que ens alliberi del mal regust. Si després d'una irada procuréssim llegir un llibre, escoltar música o, senzillament, ens poséssim a mirar la gent com passa des de la terrassa d'un cafè, ens adonaríem de la seva inutilitat, i també que mantenint-nos fermes en la paciència s'hauria evitar el mal moment.

Cal que enriqueim la nostra paciència. I una bona manera, un bon exercitament de la paciència, és esperar l'autobús. Sobretot quan aquest transport públic, com el que a mi em toca, és d'una perfecta irregularitat, i mai no se sap quan compareixerà. Cal vestir-se i revestir-se de la gran virtut. I això, a vegades, té el seu premi: Avui, després de llarga espera, ha arribat l'autobús. Venia tan ple que he renunciat a pujar-hi i, m'he disposat a esperar el següent amb la corresponent pèrdua de temps... Però la sorpresa ha estat que no havien passat ni dos minuts que un altre autobús de la meua línia ha fet acte de presència, venia gairebé buit. Perquè no em negareu que és un premi viatjar en autobús amb una inesperada comoditat.

Gràcies a esperar pacientment!

B. PORTI

CARTA DOMINICAL

Evangelització i cultura

En la relació introductòria al Sínode de Bisbes de 1974, pel que fa a l'evangelització, es va dir: "Continuen els esforços adreçats a cada església particular per tal que trobi la seva pròpia fisonomia... El cristianisme no ha de ser una juxtaposició de la fe al que hi ha en una nació determinada, sinó que s'ha d'encarnar de tal manera que, rebent les cultures de la història del poble, contribueixi a la seva purificació i elevació".

La nostra diòcesi ha patit, amb una intensitat més gran que les diòcesis germanes de Catalunya, l'impacte dels canvis socio-culturals. Per això no podem juxtaposar la fe a la realitat, sense més ni més, sinó fer que aquesta sigui purificada i elevada per la fe, integrant allò que penetri més profundament els esperits i precisar amb valentia el que allunya de l'autenticitat evangèlica.

Hem de mirar allò que Peter Berger anomena els indicis de la transcendència: el desig de confiança, l'amor dels pares, l'amor conjugal i el filial, el desig del bé, la recerca de la veritat, l'anhel de justícia, l'alegria del do i del perdó, l'obertura al futur amb projectes creatius... i qualsevol motiu de goig i de pau, que són indicis de l'acció de Déu en la nostra vida diària.

El discerniment entre el positiu i el negatiu de la nostra cultura és un treball continu, perquè aquesta, com afirma el cardenal Poupard, més que una herència que s'ha de conservar, és una tasca que s'ha de dur a terme.

"L'evangelització —afegeix— perd molt de la seva força i de la seva eficàcia, si no té en consideració el poble concret al qual s'adreça, si no utilitza la seva llengua, els seus signes i símbols, si no respon als problemes plantejats per aquell, si no afecta la seva vida real".

Això té molt a veure amb el fet que la nostra religió és una religió d'encarnació. Sense oblidar que el ritme que es va imposar Jesús fou: encarnació, més mort i resurrecció. És a dir, arrelament, desarrelament i transformació. Sense aquests darrers aspectes, l'encarnació de la cultura en la fe seria literalment insignificant. Un encontre amb el fet sagrat que no produeixi un canvi ennobridor és un fals encontre. No assoleix la finalitat redemptora-enobridora de tot home i de tota cultura, com Déu es va proposar.

Ho va expressar contundentment Joan Pau II a l'Unesco. "L'home viu una vida veritablement humana per mitjà de la cultura... La vida humana és cultura... l'home no pot desentendre's de la cultura... l'home és el fet primordial i fonamental de la cultura. El vincle bàsic de l'evangeli, del missatge de Crist i de l'Església amb l'home en la seva humanitat, és creador de cultura en el seu mateix fonament".

La simbiosi evangeli-cultura és una tasca que s'ha de realitzar sense interrupció. I a tots els creients de la Catalunya d'avui se'ns demana que ho fem, ja sigui des de la immediatesa dels nostres costums o hàbits quotidians —no paganitzant-nos—, ja sigui des del treball intel·lectual que dugui a terme la síntesi vida-pensament.

"Sense dubte que saps molt bé què és la saviesa, petit Carmides, ja que has estat educat a la manera grega". Així s'expressava Plató.

Volem poder dir a les generacions joves i futures del nostre país: "Saps molt bé què és la honradesa, l'esperit de treball, el respecte a tu mateix i als altres... què és tenir un esperit obert a la transcendència, perquè has estat educat en cristià".

+ RICARD M., arquebisbe de Barcelona

Ha començat el nou curs de l'Escola de Pessebrisme a Sabadell

L'Escola de Pessebrisme, fundada fa tres anys per l'Agrupació de Pessebristes, ha iniciat les classes dels dos nivells que s'hi imparteixen, als locals de l'entitat en l'edifici de l'Acadèmia Catòlica. El curs durarà fins a finals del mes de novembre i hi assistiran prop de setanta alumnes.

Entre altres matèries, a l'Escola de Pessebrisme s'hi donen lliçons de construcció, perspectiva, paisatge i vegetació, materials i il·luminació. Prop d'una vintena de mestres pessebristes hi ensenyen les tècniques que s'apliquen en la construcció dels tradicionals diorames i gairebé hi actuen com a veritables professors, seguint un pla d'estudis.

L'Escola de Pessebrisme de Sabadell pretén assegurar la continuïtat del pessebrisme a la nostra ciutat tot incidint en la formació dels joves. Al final del curs, els alumnes realitzen els seus propis diorames amb els quals participen a la popular exposició de pessebres que es presenta cada Nadal a l'Acadèmia Catòlica.

D.V.

FETS I CRITERIS

Un altre Sínode de Bisbes

El dia 30 de setembre ha començat a Roma la VIII Assemblea general del Sínode dels bisbes, que continuarà fins el dia 30 d'aquest mes d'octubre. Pot semblar que ja és un fet rutinari: un altre Sínode de bisbes. No ens hem de deixar portar ni per la rutina ni pel sensacionalisme d'un esdeveniment.

Hem de recordar que l'origen del Sínode dels bisbes rau en la celebració del Concili Vaticà II, que va precisar la doctrina de la col·legialitat episcopal. S'ha de reconèixer que fou Pau VI qui va demostrar la seva voluntat decidida a fi que el Papa pogués ser ajudat en el govern de l'Església universal per una estreta i contínua col·laboració dels bisbes de les Esglésies locals.

La institució del Sínode dels bisbes és una estructura eclesial que no té res de semblant amb les institucions humanes. Afirmar la col·legialitat episcopal vol dir acceptar el primat del successor de Pere. Afirmar el primat del successor de Pere vol dir, també, reconèixer la col·legialitat episcopal.

Pau VI va crear la institució del Sínode dels bisbes de sa "pròpia voluntat" el 15 de setembre de 1965. Pocs dies abans, en el discurs d'obertura de la quarta sessió del Concili, ja ho havia anunciat dient que volia expressar personalment, una vegada més, la seva confiança, la seva estima i la seva fraternitat amb tots els bisbes.

El document de Pau VI, "La sol·licitud apostòlica", estableix els principis i les normes per al Sínode de bisbes que, "al llarg del temps podrà assolir una forma més perfecta".

El Papa pot convocar el Sínode de bisbes com a Assemblea general, en la qual participen els bisbes elegits per les Conferències episcopals. Pot, també, convocar el Sínode com a una Assemblea extraordinària, i aleshores hi participen els Presidents de les Conferències episcopals com va ser el cas, per exemple, del Sínode de l'any 1985, convocat per fer un balanç del Concili Vaticà II. També pot ser convocat, finalment, un Sínode especial per als bisbes d'un país, com va ser el cas d'Holanda, o per als bisbes d'un continent, com el Sínode especial per als bisbes d'Àfrica, o l'assemblea Extraordinària per als bisbes d'Europa, que està convocada per al proper any 1991.

El tema del Sínode el senyala el Sant Pare, prèvia consulta a totes les Conferències episcopals. En els Sínodes celebrats, s'han tractat temes com la justícia en el món, l'evangelitació, la catequesi, la família, els seglars, i el Sínode que durant aquest mes se celebra a Roma tracta del tema de "la formació dels sacerdots en el món actual".

Tres coses contribueixen al bon treball del Sínode: la llibertat de paraula dels Pares Sinodals, la presència del Sant Pare i l'actitud de fe de l'Església.

Col·laborem-hi amb la pregària.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

CURS DE CREIXEMENT PERSONAL

Es un procés de recerca interior per descobrir quins mecanismes, quines defenses, quines manipulacions, consciències o inconscients, utilitzem en la relació amb nosaltres mateixos i amb els altres. En descobrir-ho podrem desenvolupar noves actituds i noves formes de relació que ens ajudaran a viure una vida més autèntica, més plena de sentit, més feliç.

Dirigit per Anna M. Pujol, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

DIES: Una sessió setmanal, d'octubre a juny. Per a més informació truqui'ns per telèfon o demanar-nos una entrevista.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
Gran Via, 690, pral. 2a. 08010 BARCELONA
Tel. 232 51 53, de 10 a 1 i de 5 a 7.

URGELL

Sota l'altiu Cadí i situat en l'antic camí de la Sal

L'Alt Urgell i la Cerdanya celebren la restauració del santuari de Boscallt

ANSOVELL.— La diada del tradicional aplec al santuari maria de Boscallt enguany ha tingut caràcter extraordinari: el Sr. Bisbe ha consagrat el nou altar i ha benèit les obres del santuari. La pregària del rosari obrí la festa, el Sr. Bisbe i tres preveres concelebraren l'Eucaristia i tot el poble cantà els goigs de la Mare de Déu de Boscallt. La benedicció de les obres realitzades al temple va convocar encara més devots a l'aplec del santuari al qual cada any hi acudeixen més fidels de tota la comarca de l'Alt Urgell.

El nou altar de pedra del santuari ja va ser instal·lat el 1988, l'any següent va ser picada i rejuntada la pedra dels murs del temple i renovada la teulada, i el 1990 s'ha col·locat llosa al terra de l'església. Tot el santuari presenta una imatge renovada i atractiva enmig dels prats que rodegen la serra del Cadí.

El santuari de la Mare de Déu de Boscallt sempre ha atret la devoció dels cristians de les comarques veïnes de l'Alt Urgell i Cerdanya. El pe-

legri hi trobava el confort de la fe i el vianant el refrigeri que conhorta i anima. Situat a l'antic camí de la Sal, que enllaçava les comarques de muntanya amb el Cardener, el santuari acollia el vianant i li oferia hostatge. Avui subsisteix com a centre religiós de pelegrinatges, els devots hi veneren la Mare de Déu, canten les

seves glòries i l'ànima hi respira reconfortada per la pregària i la pau de la contrada. Precisament la seva situació privilegiada ha fet que el lloc hagi estat escollit per a enregistrar-hi algunes escenes de la pel·lícula "Solitud" que aviat serà presentada al públic.

ANTONI MIRABET

Santi Vila i Joan Perera, ordenats lectors i acòlits, a l'octubre seran consagrats diaques

LA SEU D'URGELL.— El dia 28 d'agost el bisbe Joan, en el curs d'una celebració eucarística, conferí els ministeris de lectors i acòlits a dos joves que ja treballen en la pastoral diocesana. Ambdós seran consagrats diaques durant l'octubre.

La cerimònia tingué lloc a la capella de la Casa del Bisbat, el bisbe Joan recordà als joves les seves funcions eclesials i les obligacions d'exercir dignament el seu ministeri i de viure d'acord amb el carisma propi de l'ofici confiat. El carisma, digué el Bisbe, ha d'anar acompanyat de l'espiritualitat.

Santi Vila va néixer a Tremp fa 39 anys, ha treballat pastoralment a la capital del Pallars Jussà, el dia 1er d'octubre serà consagrat diaca i aspira al presbiterat, que li serà conferit dins el termini aproximat d'un any. Joan Perera, de 32 anys d'edat, forma part de la comunitat del Seminari del Poble de Déu a Ribes de Freser, parròquia a la qual està integrat, i aspira al diaconat permanent, ministeri que li serà conferit també durant el proper mes d'octubre. L'ordenació d'aquests dos joves suposa una aportació de forces renovades al servei pastoral de les comunitats d'Urgell, víctimes també de la crisi general de vocacions sacerdotals.

A.M.

Cristians de "Comunió i Alliberament" celebren una convivència a La Seu d'Urgell

LA SEU D'URGELL.— Un grup de joves integrats al moviment "Comunió i Alliberament", durant el mes d'agost, han celebrat unes jornades de convivència a la residència Sagrada Família de la Seu d'Urgell. L'objectiu de les jornades era crear i enfortir l'amistat entre els joves del grup mitjançant el diàleg, la convivència, la pregària i l'esbarjo.

Formaven el grup un total de 60 joves, la majoria residents a Madrid i professionals que han acabat els estudis universitaris i han iniciat l'exercici de la carrera professional. Les jornades havien de servir per a refermar els contactes entre els joves que durant la carrera ja havien participat a les activitats de "Comunió i Alliberament". A part, declarava un d'ells, "val la pena estar plegats i viure la presència de Crist entre nosaltres". Han fet excursions al Parc d'Aigües Tortes i al Cadí, han visitat el Museu Diocesà i els llocs d'interès de la Ciutat i han dedicat molt temps al diàleg i al debat de temes d'actualitat. Cada vespre participaven a l'Eucaristia que presidia un prevere del mateix moviment cristià.

Els joves definien "Comunió i Alliberament" com "un moviment per a ajudar a viure la memòria de Crist en les coses de cada dia i fer present el Crist al món mitjançant la comunió entre els homes". "Comunió i Alliberament" té 500 adeptes a Madrid i està arrelat en les principals ciutats de l'Estat. El moviment va ser fundat el 1955 per Luigi Giusanni a Itàlia, lloc on està més arrelat amb més de 60.000 militants.

A.M.

GIRONA

Jubilació de Mn. Josep M. Guinart, fins ara arxiprestat de Figueres

FIGUERES.- Mossèn Josep M. Guinart, Arxiprest de Figueres, i rector de la parròquia de la Immaculada i Sant Pau, es va acomiadar dels seus feligresos en la Missa de dos quarts de dotze de diumenge, dia 15 de setembre, acollit a la jubilació.

Aquest zelós sacerdot va fundar la parròquia l'any 1955, bastint-la des de la primera pedra al campanar. Es tracta, doncs, d'una parròquia jove. Només té 35 anys, si bé els carers que la formen tenen centúries. Quan només eren pedres rústiques conegueren, aviat farà dos mil·lennis, les fesomies de Pau i dels seus deïxebles, vinguts de mar endins, i sobre d'elles s'assegueren els nostres avantpassats per escoltar la doctrina de Crist, i amaratats de la gràcia, es batejaren a les aigües del Manol.

"Església viva"

Si haguéssim de qualificar la parròquia de la Immaculada i Sant Pau, la definiríem "d'Es-

glésia viva". Abundants associacions de seglars, aixoplugades sota el guiatge de mossèn Guinart han contribuït, a la major glòria de Déu, a la germanor i pietat entre els homes, i mantenir viu el sentit d'Església, en aquests trenta-cinc anys.

Mossèn Josep ha sabut donar, durant el seu sacerdoci, i d'una forma molt pròpia, bellesa i riquesa litúrgica, especialment en les funcions solemnes; sota els acords dels Cantors Parroquials, i amb la col·laboració d'una escolania admirable per la seva justesa, devoció i responsabilitat.

També volem destacar entre les obres de mossèn Guinart l'escola d'estiu per a infants, i la Catequesi, la nineta dels ulls de l'emèrit Senyor Rector.

Cal ressaltar, així mateix, com una de les perles més valuoses cultivades en la clotxa de la seva parròquia, "els seminaristes". Actualment, dos d'ells, a les temporades de vacances, són uns constants i efi-

cients auxiliars en les tasques de la parròquia.

Però hem rebut informació que no rebran el Sagrament de l'Orde de mans del bisbe de Girona, ni es podran incorporar, de moment, a la Diòcesi.

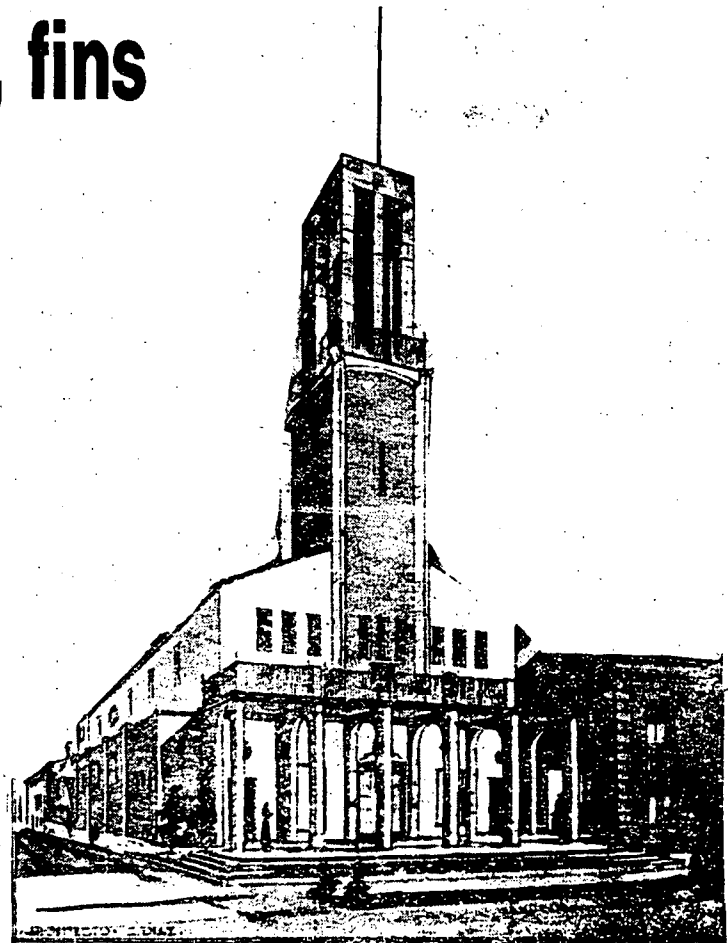
Notícia que ens dol fins al fons de l'ànima. I sentim una santa i humil enveja a les parròquies que tindran el goig de tenir, en el demà, al seu servei, els dos seminaristes figuerencs. Tanta falta de sacerdots joves que sofreix l'Empordà.

Bons records

Mossèn Josep Guinart marxa de la parròquia amb les alforges plenes de records sants, i bones obres. Ell afegeix "carregat de defectes" que nosaltres qualifiquem de "virtuts".

Aprenuem de mossèn Josep servir amb alegria i amb senzillesa l'Església, el Sant Pare i els nostres germans.

Imitem-lo, així mateix, en

Parròquia de la Immaculada i Sant Pau - Figueres.

l'amor a la Verge, especialment sota l'advocació de la Immaculada, Patrona principal de la parròquia, devoció que mossèn Josep ha irradiat,

fervorosament, entre el poble fidel.

FRANCESC A. PICAS

ESGLÉSIA I ESCOLA

En què pensava el senyor ministre?

No fa gaire el ministre d'Afers Estrangers, senyor Francisco Fernández Ordóñez, visità el Sant Pare Joan Pau II al Vaticà. Com és molt natural, els mitjans de comunicació es feren ressò de la visita.

Acabades les entrevistes amb els col·laboradors immediats del sant Pare, el ministre espanyol declarà que els dos assumptes pendents de solució (la nova llei d'educació —la LOGSE— i el finançament de l'Església) són objecte d'estudi i que, en principi, tot fa pensar que s'arribarà a un final satisfactori per a ambdues parts.

En concret, sembla que el ministre assegurà que la disposició addicional segona de la LOGSE, relativa a l'ensenyament de la religió catòlica a les escoles, serà desenvolupada de comú acord entre el Govern i la Conferència Episcopal Espanyola. No tenim res a dir-hi. Havia de ser així des de bon començament. Llàstima de temps perdut.

A més, segons la informació divulgada pels mitjans de comunicació, el ministre recordà que l'Estat espanyol paga anualment 11.000 milions de pessetes en classes de religió i que seguirà fent-ho així en el futur; i recordà també que subvenciona amb quasi 40.000 milions anuals els col·legis religiosos.

Al meu entendre, convé que el senyor ministre posi una mica d'ordre en els seus papers, eviti les confusions i no intenti fer creure que tot aquest munt de diners és un donatiu, fruit de generositat, que l'Estat espanyol fa a l'Església catòlica. Res d'això.

Pel que fa a la "subvenció per a classes de

religió", el senyor ministre podria recordar que el Govern té l'obligació de vetllar perquè tots els alumnes que ho desitgin puguin rebre formació religiosa a l'escola sense cap tipus de discriminació, i que amb els milions de què parla encara no garanteix prou bé l'exercici d'aquest dret fonamental. Que pregunti, si no em vol creure, quin és el salari mensual dels professors de religió que no són funcionaris i quina és la seva situació laboral.

Pel que fa als altres milions amb què, segons ell, l'Estat subvenciona els col·legis religiosos, haurem de recordar al senyor ministre que existeix una llei orgànica, la LOLE, que obliga l'Estat a finançar totalment l'ensenyament en els centres d'iniciativa social que col·laboren en la prestació del servei públic de l'educació i han subscrit un concert amb l'Administració educativa corresponent.

I el senyor ministre haurà de recordar, també, que aquests milions financen, només en part, l'educació de ciutadans espanyols que exerceixen el dret d'elecció d'escola. No es tracta, doncs, de cap "donatiu" de l'Estat a l'Església catòlica, com sembla que ell dóna a entendre.

Imagino que el senyor ministre deu saber que l'educació a l'escola de titularitat pública és més cara que a l'escola privada concertada. Si no em vol creure, que pregunti al d'Educació i Ciència quin és el cost de la plaça escolar a l'escola pública, i que ens ho digui. Potser així ho sabrem tots.

FRANCESC RIU

BARCELONA

L'exposarà la germana Rosa M. Piquer en la propera trobada de Sant Cugat el 18 d'octubre

El pensament de sant Bernat sobre la condició femenina, a estudi en l'Assemblea de Religiosos

BARCELONA.- En l'avinentosa dels centenaris de sant Bernat de Claravall (1090-1153) i de sant Ignasi de Loiola (1491-1556), l'Assemblea de Superiors de Religiosos i Religioses de Catalunya estudiarà diferents aspectes d'ambdues espiritualitats, que bé han marcat la vida religiosa a Catalunya.

Donada la importància creixent del nombre de religioses que ha caracteritzat els darrers temps de la vida religiosa, i els moviments de promoció de la dona tant en el món com en l'Església, la Gna. Rosa M. Piquer, de la comunitat cistercenca de Vallbona de les Monges, exposarà davant l'assemblea el pensament de sant Bernat sobre la condició femenina, i Superiors i Superiores Majors junts reflexionaran sobre el futur de la vida religiosa i del servei evangèlic i eclesial que porten a terme.

A la mateixa Assemblea es po-

saran al dia els estatuts de la Unió de Religiosos de Catalunya i s'aprovarà el programa del curs que inclou la publicació de l'obra documental *Catalonia Religiosa* i la celebració del centenari ignasià per part dels religiosos de tot Catalunya.

L'Assemblea tindrà lloc al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès, el dia 18 d'octubre, i serà presidida pel P. Joan Botam, president de la Unió de Religiosos de Catalunya. En representació de la Conferència Episcopal Tarraconense hi participarà Mons. Lluís Martínez Sistach, bisbe especialment encarregat de la Vida Religiosa. Hi són convocats els superiors majors residents a Catalunya i els delegats d'aquells que viuen fora de Catalunya, en un nombre de quasi cent cinquanta i en representació de gairebé deu mil religiosos i religioses.

G.

50 aniversari d'ANFE a Barcelona

L'ADORACIÓ NOCTURNA FEMENINA de BARCELONA celebra aquest any el 50 Aniversari de la seva fundació a la nostra Diòcesi. Amb aquest motiu i durant l'any s'han celebrat diversos actes.

D'aquí a pocs dies se celebrarà l'acte nuclear d'aquesta efemèrides: La Vigília Jubilar la nit del 13 al 14 d'octubre a la S.E. Catedral de Barcelona, de Catalunya i de tot Espanya, i que serà presidida pel Sr. Cardenal Dr. Narcís Jubany.

Amb aquest motiu hem volgut entrevistar per als nos-

tres lectors la Presidenta Diocesana d'ANFE, Fidela Jiménez, i la Presidenta de la Secció de Barcelona, Rosa Navarro. Contesten ambdues, indistintament i molt il·lusionades, a les nostres preguntes.

—Quins objectius, principalment, us heu proposat aquest any?

Hem desitjat que fos un any de revisió, de mirada cap a dins, d'interiorització, de major vivència comunitària, de revitalització de la nostra Associació i de projecció cap

al futur. Aquest són els nostres principals objectius.

—Quan es va iniciar l'Adoració Nocturna?

A la nostra Diòcesi, ANFE va celebrar la seva vigília inaugural la nit del 31 de desembre de 1939 a l'1 de gener del 1940. (L'Adoració Nocturna Femenina ja existia a València des de l'any 1925). La rama masculina va començar a Barcelona les seves vigílies d'adoració l'any 1882: fa més de cent anys.

També volem dir-vos que ANFE celebra les seves vigílies, habitualment, a la nostra església del Santíssim Sagrament, carrer Aragó 268 (tel. 216 02 13). L'església fou inaugurada el maig del 1956.

—Quins actes especials heu celebrat aquest any?

Pràcticament els que són habituals a la nostra Associació, però donant-los un matís especial, rememorant persones, llocs i data que han tingut una incidència en la vida d'Anfe durant aquests 50 anys. Això ens ha revitalitzat intensament.

Les presidentes Fidela i Rosi, en un dels actes d'aquest Any Jubilar, la romeria al Santuari Maria de Palautordera.

que és massa bonic per viure-ho soles, desitgem compartir aquests sentiments amb adoradors, adoradores i amics de la nostra Església de Barcelona, de les Diòcesis de Catalunya i d'altres moltes Diòcesis d'Espanya. Desitgem que sigui una Vigília d'acció de gràcies per aquests 50 anys... i pels següents.

Consistirà en la celebració de l'Eucaristia, començant a les 11 de la nit, seguida de

—Què és l'Adoració Nocturna? Quin és el nucli de la vostra espiritualitat?

L'Adoració Nocturna és una associació formada per cristians seglars que té la finalitat d'adorar Jesucrist en l'Eucaristia durant la nit, unida al culte de tota l'Església.

El nucli de la nostra espiritualitat és lloar Déu en representació de la humanitat i en nom de l'Església, units vitalment al sacrifici redemptor de Jesucrist present en l'Eucaristia, vetllant en les hores de la nit com afirmació de vida.

—Què voleu dir, especialment, als lectors de "Catalunya Cristiana"?

En primer lloc els encoratjaríem que continuessin subscrits a aquest fabulós setmanari i que el donessin a conèixer, ja que actualment és l'únic setmanari de difusió catòlica que hi ha a Catalunya i que val la pena que tots se'n poguessin beneficiar.

En segon lloc que quan tinguin l'oportunitat de sentir parlar d'ANFE, no ho escoltin amb indiferència ni escepticisme, sinó amb il·lusió i esperança. Ens agradaria contagiar-vos el nostre entusiasme i alegria per haver trobat aquest tresor immens com és l'oració litúrgica comunitària i l'oració personal. I tot això en el silenci de la nit. Diu el Salm 133: "I ara, beneix el Senyor els servents del Senyor, els qui passeu la nit a la casa del Senyor..."

I, naturalment, invitar-los a aquesta Vigília Jubilar perquè vibrin amb nosaltres i ens ajudin a donar gràcies a Déu per aquest meravellós cinquantenari. Us agrairíem si aquesta nit compartissiu amb nosaltres la nostra alegria i l'oració de tots units. A més a més, seria un motiu per conèixer-nos.

Unint-nos al seu goig, hem volgut presentar als nostres lectors una Associació: l'ADORACIÓ NOCTURNA FEMENINA que, des de fa 50 anys en la nostra Diòcesi, manté amb constància i amb il·lusió, no exempta d'esforç, la continuïtat de l'ORACIÓ i de l'ADORACIÓ a l'Eucaristia en les hores de la NIT, unides a tota l'Església; sentint vivament el compromís de treballar perquè la salvació de Jesucrist arribi a tots els homes.

¡Enhorabona!

C.C

LA LLAR DEL LLIBRE

108. EMBATS DE MESTRAL Jaume Roigé

Aquesta novel·la conta les aventures d'una jove parella il·lusionada amb una inesperada herència. L'Albert i la Marta, s'enfronten a un seguit d'emocionants aventures cada dia més complicades, fins que ve un moment que l'Albert comença a sentir-se desanimat i sumit en un mar de dubtes, però confia en la seva muller, i aquesta dona exemplar aconsegueix que ambdós arribin al final feliç.

110. L'ENIGMA D'UN RETRAT Núria Minguéz

Una altra novel·la de la coneguda autora catalana de novel·les de misteri. Molt interessant des de les primeres pàgines, l'interès i la intriga van creixent, i fermes el lector apassionat per arribar al final. És una novel·la recomanable de debò per a passar-hi unes bones estones de lectura entretinguda i agradable.

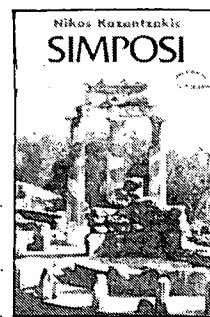

112. NO HI FA RES SI EL COMTE-DUC NO VA CAURE DEL CAVALL, A TÀRREGA Manuel de Pedrolo

Novel·la de pintoresques situacions, divertida i sorprenent. Els innombrables addictes a aquest impressionant autor de més d'un centenar de llibres publicats en català, tenen l'oportunitat de fruit amb aquesta novel·la, una de les darreres que publica en vida.

115. DESPRÉS DEL FUNERAL Agatha Christie

Traduïda de l'anglès al català per Esteve Rimbau. És el volum número 38 de la sèrie de novel·les de misteri i de suspens d'aquesta mundialment cèlebre autora de més de vuitanta llibres, i que tot just ara s'està celebrant el centenari del seu naixement. Un dels més complicats misteris que el detectiu Hercule Poirot posa en clar.

i l'última NOVEL·LA de la col·lecció:

117. SIMPOSI Nikos Kazantzakis

Interessant obra d'aquest cèlebre autor, magistralment traduïda directament del grec al català pel professor Alexis Eudald Solà, el qual n'ha fet també el pròleg i les notes. El conjunt és, doncs, gairebé un monument literari.

ELS TROBAREU A LES BONES LLIBRERIES

Però també hem tingut una celebració extraordinària que ha estat com un regal que ens hem fet a nosaltres mateixes amb motiu d'aquesta efemèride: el Peregrinatge a Terra Santa. Anar als orígens de la nostra fe, viure intensament tot allò que fa 2000 anys va succeir i que continua donant sentit a la nostra vida, ha estat molt positiu i una gran fita dins d'aquest cinquantenari.

Tot això ens ha preparat per a la Vigília Jubilar que celebrarem la nit del 13 al 14 d'octubre a la Catedral de Barcelona.

—Per què aquesta Vigília Jubilar? En què consistirà?

Perquè volem exterioritzar el nostre reconeixement i la nostra gratitud a Déu per la seva crida. I com ens sembla

torns d'adoració per acabar amb el rés de Laudes, processó amb el Santíssim i Benedicció. I... un esmorzar calent.

—Quins projectes teniu per al futur?

Ens hem proposat donar a conèixer la nostra espiritualitat. Les vivències d'aquest any ens han redescobert que allò que vivim a la nit de vetlla continua essent vàlid i actual, i que una cosa tan formosa no ens la podem guardar només per a nosaltres, que l'hem de comunicar i compartir amb els altres.

Actualment ANFE té molt a oferir com a escola d'oració i de formació litúrgica i doctrinal on es viu un clima de veritable amistat i convivència. Tots els nostres projectes futurs van encaminats a descobrir allò que poden trobar a ANFE avui.

Trobada europea a la Universitat de Friburg

VI Conferència del Moviment Internacional dels intel·lectuals catòlics

FRIBURG. - Prop de 250 participants originaris d'onze països de l'Europa occidental i de set països de l'Europa de l'Est es reuniran del 27 de setembre al 1er d'octubre, a la Universitat de Friburg per aprofundir sobre el tema "Ser cristià quan els valors canvien". Aquestes jornades s'organitzaran amb motiu de la VI Conferència europea del Moviment internacional dels Intel·lectuals Catòlics (PAX ROMANA/MIC), invitada de l'Alma mater friburgensis en el marc de la celebració del seu centenari.

El programa d'aquestes trobades s'inicia amb una jornada de les associacions, seguida de tres jornades de conferències, i s'acaba amb una excursió cultural pel cantó de Friburg. Al marge, s'organitza també una exposició de pintures i escultures d'artistes cristians de set països, enriquit amb una exposició organitzada per la RFA sobre el tema "Cons-

truir per a l'Església" i instal·lada al costat de la Universitat.

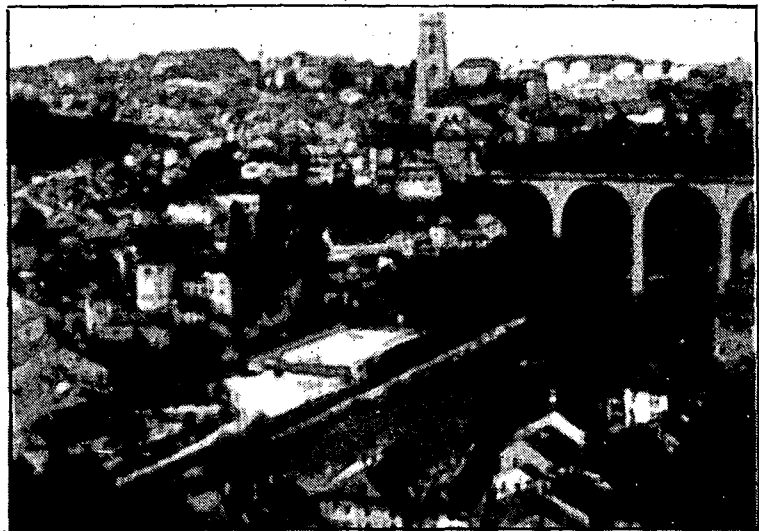
Aquest Congrés que se celebra cada quatre anys, ha tingut aquest any una importància particular amb motiu de la presència d'una cinquantena de participants de l'Europa de l'Est. Fins ara, només alguns delegats d'organitzacions a l'exili hi prenen part. És gràcies a aquest contacte mantingut des de la segona guerra mundial que un diàleg directe i personal Est-Oest ha estat possible. El president del senat polonès, A. Wielowiejski, dedicà a aquest tema la totalitat de la seva intervenció.

Els participants a la trobada també pogueren escoltar altres dues importants conferències. La primera va tractar de la participació dels cristians en la societat i en l'Església, i fou a càrrec del professor A. Holderegger, de Friburg. L'altra conferència abordà el tema del nou paper de les dones en els mateixos camps, i estigué a càr-

rec de la professora H. B. Gerl-Falcivitz, de Munich/Weingarten.

Ètica i espiritualitat: les preocupacions fonamentals

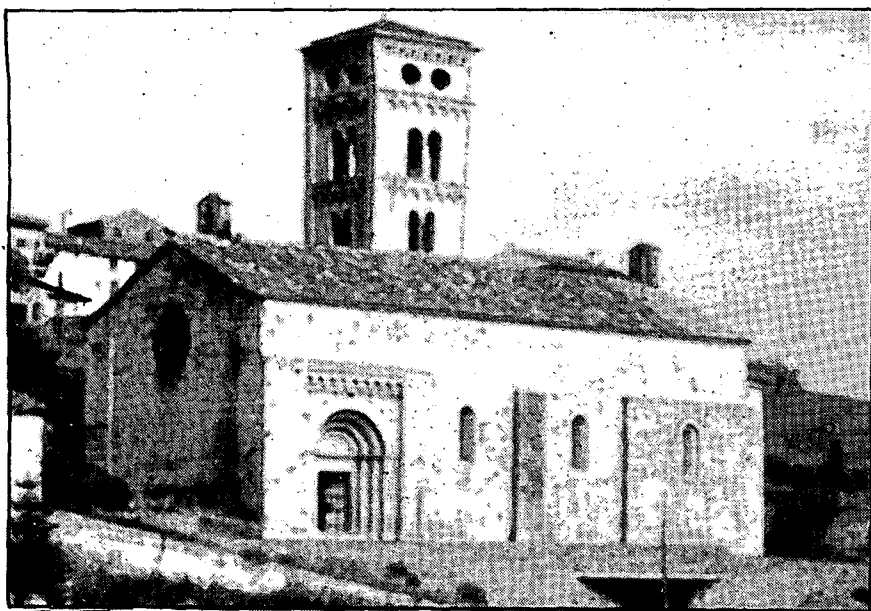
L'objectiu de PAX ROMANA en tant que associació cimera no és tant la creació de programes d'acció com l'aprofundiment de criteris de judici i d'acció. És per això que les exposicions de conclusió plantejaren la qüestió d'una revalorització de l'ètica —per professor M. Ivaldo, de Nàpols—, i de l'espiritualitat —per P. Lukacs, de Budapest—. Aquestes síntesis foren precedides per discussions més concretes en els grups de treball i encontres lliures en els quals es tractà del diàleg Est-Oest i dels problemes ètics que troben en l'exercici de la seva professió els juristes, els metges, els ensenyants, els tècnics, els científics o els artistes.

El marc cultural i religiós va incloure, a més de l'exposició inaugurada el 19 de setembre, un concert públic, una solemne Eucaristia, uns diorames de la RDA i

de Romania, i una conferència pública sobre el tema "L'artista cristià i els valors presents", que exposà el professor E. Simmons, de Munich. APIC.

LXVII VIATGE CULTURAL

SANTA CECÍLIA DE MOLLÓ

Una vista de l'església des del costat sud-occidental. Cal notar el mur de migjorn i tocant a ponent el cos que surt i forma el conjunt de la porta d'entrada.

Preu 3.000 ptes., comprenent viatge, propines, sorteig de llibres, dinar al restaurant. Per reserva de places truqueu al tel. 215 27 39. La sortida serà a les 7,30 del matí, del carrer València xamfrà Balmes.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

DINAREM

RESTAURANT

HOSTAL CALIXTO

EL SERRAT s/n

Tel. 74 03 86

MOLLÓ

A Camprodon és notable l'església del monestir de Sant Pere. La seva planta és de creu llatina i té cinc quadrats. Ha estat declarada monument nacional.

AVÍS La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

L'Església catòlica de bizantí a Ucraïna, avui

Una visita al Cap Espiritual de 5 milions de catòlics ucraïnesos, monsenyor Volodymyr Arquebisbe i Metropolita de LVIV

JOSEP-RAFAEL
CARRERAS DE NADAL

LVIV, capital d'Ucraïna Occidental és una ciutat d'origen medieval que ha estat sotmesa a múltiples influències culturals i polítiques a través de la història. Els diferents noms de la ciutat en donen testimoni, des de l'ucraïnesa original LVIV (lleó) al LVOV rus i polonès, passant pel LEMBERG alemany i el llatinitzant LEOPOLIS. Les dominacions tan diverses que ha sofert, incorporada a l'estat polonès, a l'imperi austríac i a l'URSS, amb curts períodes d'independència, no han alterat substancialment la base ètnica i cultural ucraïnesa de la ciutat i del territori del qual és cap i casal: la Galitzia Oriental, enquadrada, ara, en l'Ucraïna Occidental.

terror i imposà a l'Església uniata l'autodissolució i la unió a l'Església ortodoxa russa, o sigui, al Patriarcat de Moscou. El Sínode fou precedit i seguit per l'empressonament o mort de milers de clergues i laics; onze bisbes foren assassinats.

Desgraciadament, l'Església ortodoxa russa, ella mateixa subjecta al despotisme imperant, acceptà, aleshores, aquesta unió com a plenament legítima i entrà en possessió de gran part del patrimoni de l'Església catòlica ucraïnesa: edificis, esglésies, béns, mobles. Per altra banda, l'Església ortodoxa ucraïnesa "autocéfala" (independent de la russa) fou igualment suprimida perquè, com la catòlica, incorporava i defensava els valors cristians i adhuc nacionals d'Ucraïna: la seva llengua, la seva cultura, la seva consciència nacional.

elimina les Esglésies ucraïneses (tant la catòlica com l'ortodoxa) i imposà a Ucraïna l'Església ortodoxa russa depenent del Patriarcat de Moscou, la qual fou afavorida i instrumentada perquè complís la seva funció desnacionalitzadora. Aquesta situació mostra similituds amb la circumstància político-religiosa creada a Catalunya i al País Basc en el període posterior a la guerra civil del 1936, sobretot pel que fa als objectius perseguits. La dictadura franquista, imperant aleshores a Espanya, també volgué utilitzar l'Església amb finalitats desnacionalitzadores, per més que amb procediments més subtils i en un context força diferenciats, com tan encertadament ha explicat el Dr. Ramon Masnou, bisbe emèrit de Vic, en el seu llibre "El Problema Català"; tanmateix ambdues dictadures coincidiren també en el fra-

ronada amb la glòria del martiri, com també succeí a Catalunya el 1936.

L'hora de la llibertat planteja nous problemes

Cap el 1987 amb la "perestroika", es comencen a notar els primers indicis de canvi. Així, el 5 d'agost d'aquell any, per primer cop, apareixia a la llum pública un manifest signat per bisbes, sacerdots i laics uniates. Durant l'any 1989 l'ambient va canviar radicalment. Els uniates aprofitaven qualsevol ocasió per exterioritzar llur fe. L'1 de desembre del 1989, el mateix dia que Joan Pau II rebia Gorbtxov al Vaticà, s'anunciava que les comunitats catòliques de ritu bizantí d'Ucraïna podien inscriure's en el registre públic. Només durant el mes de desembre, 300 parròquies de la zona de Lviv

aquests béns, ha adoptat una actitud doble i ambigua. No s'oposa a l'existència legal de l'Església uniata, com no s'oposa a la de qualsevol confessió religiosa que vulgui acollir-se a l'esperada nova llei de llibertat religiosa. Nogensmenys, **refusa de reconèixer la invalidesa del Sínode de Lviv**, i, per tant, l'expoliació soferta per l'Església uniata per obra i gràcia d'Stalin, de la qual ella fou beneficiària. Hom ha arribat, així, a una situació contenciosa i a un veritable "impasse" en les negociacions que s'han desenvolupat entre les dues parts; la qual cosa, endemés, crea una delicada problemàtica ecumènica per a Roma.

Els recents contactes catòlico-ortodoxos

En els contactes del Vaticà amb les autoritats governatives soviètiques (Casaroli a Moscou, Gorbtxov a Roma), aquestes, degueren sempre de pronunciar-se sobre l'afer, al·legant, que cal que els catòlics el resolguin en contacte amb els ortodoxos. És evident, doncs, que el govern soviètic no vol crear-se problemes amb el Patriarcat de Moscou, o bé, que fa servir aquest argument com a pretext.

Arran de la visita de Gorbtxov al Papa, s'acordà instituir una comissió catòlico-ortodoxa per tractar de resoldre la qüestió. En la segona tanda de sessions d'aquest organisme quadripartit (Vaticà-Uniates-Patriarcat Moscovita-Ortodoxos d'Ucraïna) del 6 al 13 de març d'enguany a Kiev (la primera tingué lloc a Moscou del 12 al 17 de gener amb participació només del Vaticà i del Patriarcat), l'arquebisbe de Lviv, Sterniuk abandonà la reunió. (13-3), en negar-se els representants del Patriarcat de Moscou a admetre la il·legitimitat del Sínode de Lviv del 1946. La fermesa dels uniates sembla plenament lògica envers el Sínode que decretà llur mort.

Per a ells, la claredat sobre allò que allí succeí constitueix una condició "sine qua non", com una qüestió de dignitat, de justícia i de veritat històrica, però també com a fonamentació moral i jurídica de qualsevol reclamació. Després d'això, la comissió quadripartita, sinó és reformada, sembla irremissiblement abocada a la inoperància.

Retorns col·lectius a l'Església Uniata

D'altra part, la formació d'una comissió va aparèixer inicialment tant més oportuna, com més l'ambient de llibertat religiosa i polític

L'Episcopat Ucraïnès de ritu bizantí a Roma (25-6-1990). A l'esquerra del Papa, monsenyor Sterniuk (amb faixa) Arquebisbe i Metropolita de LVIV; a la dreta el cardenal Lubachivsky.

Però, sobretot, ha estat i continua essent, la gran metrópolis, centre i cor de l'Església ucraïnesa de ritu bizantí unida a Roma, que, per això, hom anomena "uniata". Aquesta Església, anomenada també "rutena", és a dir, ucraïnesa i "greco-catòlica" al·ludint al ritu, ha vist reduïts els seus efectius, molt nombrosos en temps passats, a uns 5 milions de fidels sense comptar les comunitats de la diàspora, per causa de les persecucions.

La supressió de l'Església Uniata, el 1946

Acabada la segona guerra mundial i absorbida la Galitzia Oriental per l'URSS, Stalin forçà la celebració del Pseudosínode de Lviv (8-3-1946) en un ambient de

La utilització de l'organització eclesiàstica amb finalitats desnacionalitzadores pel poder russo-soviètic

Cal insistir, per respecte de la veritat històrica, en aquest aspecte. Stalin, com tots els dictadors, volia, primer de tot, sotmetre les Esglésies i els seus jerarques, a la seva política per més antireligiosa que fos. Volia usar les pròpies estructures eclesiàstiques per desfer la religió. En el cas de les nacionalitats i, més en concret, en el cas de la nació ucraïnesa, volia, a més, russificar-les i eliminar, per tant, qualsevol encarnació de l'Església en la seva realitat nacional, o sigui, en la seva llengua i en la seva cultura. Per això,

càs final del seu intent.

A partir de la seva pròpia "auto-dissolució" en el Sínode de Lviv, la història de l'Església uniata constitueix un capítol més del martirologi cristià. Legalment inexistent, però realment perseguida, ha restat gairebé mig segle, exactament 43 anys (1946-1989), condemnada a dur una existència de catacumbes. Ha viscut una etapa de persecució, amb presons, deportacions, i vessament de sang. Els uniates reduïts a la clandestinitat han perseverat, no obstant, en la pràctica del culte i en l'organització eclesial. Han celebrat d'amagat l'eucaristia i també secretament han procedit, com han pogut, a la formació i ordenació de preveres i fins i tot de bisbes, tothora fidels al Successor de Pere. Llur fidelitat ha estat co-

sortien de la clandestinitat i s'hi inscrivien. D'aquesta manera acabava el període de prohibició legal i s'encetava una nova fase que ningú no pot preveure encara quan i com acabarà.

La nova situació planteja, en efecte, nous problemes. El més immediat de tots, la urgent necessitat de disposar dels immobles adequats per la celebració del culte, l'administració eclesiàstica, la formació dels ministres etc. Per altra banda, això es fa impossible si els ortodoxos no els reintegren als catòlics.

L'ambigua actitud de l'Església ortodoxa russa

Tanmateix, l'Església ortodoxa russa, que injustament rebé

ritu i (I)

r Sterniuk,

ca propiciat pel govern, especialment des del 1989 amb la celebració unilateralment russo-ortodoxa del Mil·lenari del Cristianisme, accentuava entre els catòlics ucraïnesos la sensació de ser discriminats. A això s'afegia que els uniates estaven perdent la por a manifestar-se públicament i reclamar els seus drets. En efecte, a poc a poc la realitat socio-religiosa i, fins i tot, política de la nacionalitat ucraïnesa ha anat mostrant-se tal com és, en relaxar-se les coercions que ho impediien. Per això, no té res d'estrany, que grups de fidels i àdhuc de clergues, fins ara aparentment ortodoxos, comencin ja a tornar a l'Església catòlica, llur Església mare, que se'ls havia fet abandonar a la força. Com els 200 sacerdots que, no bé establerta la possibilitat de registre de les comunitats uniates, han demanat de retornar a l'Església catòlica ucraïnesa, la segona quinzena del desembre de 1989.

En aquest nou context, les tensions són, a vegades, inevitables. Com ha succeït amb el traspass d'esglésies, provocat per la tornada de les seves comunitats a l'uniatisme i, per consegüent, per la via dels fets consumats sense previ acord entre les autoritats eclesiàstiques. Així, el 29-10-89, passava a mans dels uniates el temple de la Transfiguració de Lviv, amb gairebé tot el seu clergat i la comunitat parroquial.

Una visita al Cap Espiritual de 5 milions d'ucraïnesos

Aquests i d'altres esdeveniments i, molt particularment, la problemàtica subjacent de l'Església uniata i, encara, de l'entera nació ucraïnesa, (tan singular, però també amb clares semblances amb la de la nació catalana), se'm feien presents, aquell matí del 30 de maig d'aquest any, tot seguint el clergue que em conduïa pels carrers de Lviv. Molt amablement s'havia prestat a acompanyar-me, des de l'església de la Transfiguració (Preobragenska), que fa actualment de catedral provisional dels uniates, a la residència de l'arquebisbe i metropolita de Lviv, VOLODYMYR STERNIUK, autoritat màxima dels catòlics ucraïnesos.

Deixant enrera el monument al gran poeta polonès Mickiewicz, —signe de la forta influència de la cultura polonesa—, creuem la plaça Vossoyedineniya, passem davant de l'imponent conjunt arquitectònic del monestir dels Bernardins en part abarrocat, i ens endinsem, fora ja del centre històric, en un barri d'aparença modesta, travessat

Església i Monestir dels Bernardins (s. XVII), avui centre d'Administració i Restauració de museus.

per la via Pekarskaya. En tornar a la dreta, ja som al nostre destí: Chkalova, 30/19.

L'edifici és d'aspecte francament pobre. Pugem una escala angosta i fosca i ens deturem, si no recordo malament, al segon replà. Ens obre la porta una monja abillada a l'estil oriental. És un pis petit i estret, però ple de moviment de capellans i de personal que va i ve. A penes s'hi cap. Es veu de seguida la precarietat de condicions a què els uniates han estat sotmesos i de la qual, evidentment, encara no han sortit. Aquí no hi ha avant-sales, ni sales de recepció, ni cosa que s'assembli a una cúria episcopal. Em fan passar tot seguit. Entro en una habitació de proporcions força reduïdes, que fa ensembles de despatx i dormitori del prelat, i alhora hi rep els visitants. Hi observo un mobiliari austere: un llit, una taula, un armari, prestatges amb llibres i dossiers, algunes poques cadires i moltes, moltes icones per les parets i arreu, tothora amb el Crist d'ulls penetrants i amb la Mare de Déu decantant delicadament el rostre envers el Fill infant.

La personalitat de monsenyor Volodymyr Sterniuk

L'arquebisbe m'acull afablement i paternalment. És una persona d'edat (passa dels vuitanta), d'aspecte venerable, amb llarga barba com acostumen els orientals. Però a través de mitja hora llarga de conversa que es desenvolupa en francès, m'adono que es troba en plena forma i, no solament intel·lectualment, sinó tam-

bé psíquica i moral. Aquest home ha estat durant llargs anys de persecució, i continua essent de fet, el líder espiritual dels catòlics ucraïnesos, per més que ocupi el lloc ("locum tenens") del cardenal Lubachivsky, resident de sempre a l'estranger. Se'l veu envoltat per l'adhesió i la veneració general. En parlar, va al gra d'immediat sense circumloquis ni eufemismes. Això no em sorprèn. Està ben clar que, aquí, certes diplomàcies i subtils es-eclesiàstiques en la manera d'expressar-se i de concebre les coses hi sobren. Les coses es diuen educadament, però tal com són. Impera una transparència quelcom rude. Subjectes durant tant de temps a condicions brutals d'existència, els catòlics uniates, com es diu vulgarment "no estan per històries", quan es tracta d'afirmar llur identitat i defensar llurs drets, ni poden entendre posicions gaire "possibilistes" en llurs relacions amb els ortodoxos.

La situació de l'Església Uniata no és encara de normalitat

Després d'aclarir que l'etapa de la persecució i de la clandestinitat ha acabat definitivament, monsenyor Sterniuk insisteix molt que els mitjans de comunicació occidentals poden crear una falsa imatge de la situació global de l'Església ucraïnesa, com si tot estigués ja aconseguit. La situació no és encara de normalitat ni molt menys. L'Església catòlica uniata, com a tal, no està legalment reconeguda. L'arquebisbe dona a entendre que la simple inscripció de comunitats parroquials no equival a la legalit-

zació de l'Església com a entitat de dret. I, a més, tot això és purament teòric. La realitat és que, havent perdut tot el seu patrimoni, passat en poder de l'Església ortodoxa russa, l'Església uniata ha restat totalment desproveïda dels mitjans per realitzar la seva missió pastoral. Aquestes mancances jurídiques i materials incideixen en un punt singularment important: no és possible, ara per ara, organitzar institucions de formació sacerdotal (Acadèmia eclesiàstica, Seminaris), malgrat que els joves que la demanen són força nombrosos. Perquè, aquí, no hi ha problema vocacional. Fins ara, els joves s'han anat formant com s'ha pogut i s'han ordenat clandestinament. Tanmateix aquest procediment, absolutament excepcional, necessari per causa de la persecució i perquè no es podia deixar abandonat el poble cristià, ha comportat limitacions de tota classe i déficits culturals indefugibles. No es pot permetre que el nivell cultural de la clerecia catòlica de ritu oriental passi per dessorra del d'altri, o que els fidels puguin establir comparacions entre els ministres de les diferents Esglésies, desfavorables als uniates.

Cal que tornin als uniates totes les esglésies que els han estat preses

Això que acaba de dir, porta monsenyor Sterniuk a parlar del problema més greu, almenys des del punt de vista pràctic, de l'Església que presideix. La posició del metropolita en relació a la devolució dels edificis, temples, immo-

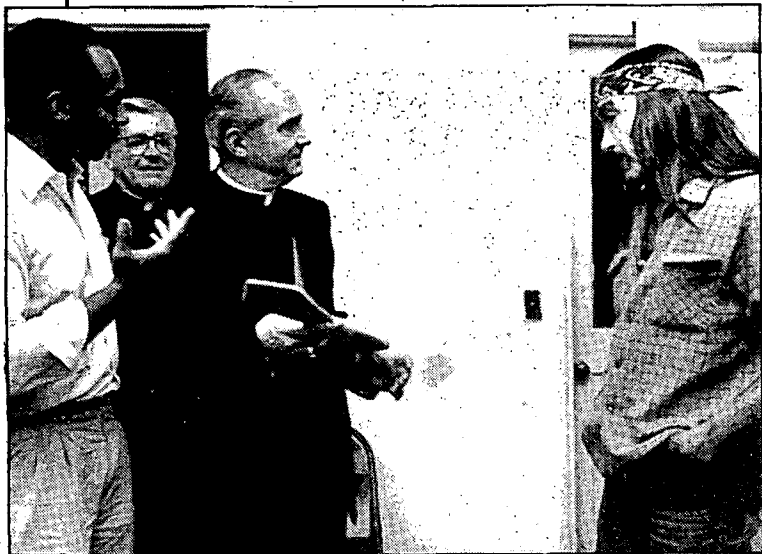
bles i tota classe de béns que els foren presos i es troben en gran part en poder dels ortodoxos russos, és molt ferma i no admet rebaixes. Es tracta, em diu, d'una injustícia molt greu. La nostra Església hi té tot el dret. No es pot acceptar de cap manera un criteri minimista que proposaria "repartir" salomònicament les esglésies; posem per cas, de cada dos, una per als catòlics i l'altra per als ortodoxos, o altres combinacions semblants. En aquest punt és evident que el metropolita té presents les discussions de la comissió quadripartita, on la delegació vaticana, veient les dificultats de tota la qüestió i la necessitat de mantenir les bones relacions ecumèniques, propiciava una solució de compromís.

S'oposa també radicalment al mètode d'atribució dels temples proposat pels ortodoxos sense tenir en compte per res la història passada i la situació anterior. Consistiria a organitzar "referèndums" en cada demarcació parroquial per atorgar l'edifici disputat a la confessió amb més partidaris. Això sembla poc seriós després de mig segle d'anihilació d'una de les parts i es presta a tota classe de trampes i de conflictes. De fet, em diu, ja s'ha donat el cas de fer venir ortodoxos de fora de Lviv per augmentar el cens i fer veure que són més que els uniates. Aquest és igualment el parer fet públic pels ordinaris de l'Església greco-catòlica de Romania: "No acceptem la retrocessió de les esglésies sobre la base del nombre de fidels. Això ha de quedar clar. Que ens tornin les nostres esglésies perquè puguem entrar en contacte amb els nostres fidels" (Declaració dels bisbes de l'Església romana uniata de 29-1-1990).

Actualment els uniates ucraïnesos de Lviv no disposen més que de quatre esglésies obertes al culte, però al punt de major contesa rau en l'històric conjunt de la catedral de Lviv i el Palau episcopal. La catedral de Sant Jordi ha estat de sempre el temple primacial de l'Església uniata i té per als ucraïnesos un gran valor simbòlic i sentimental.

Explico a monsenyor Sterniuk que, envoler visitar aquest magnífic exemplar de barroc ucraïnès el matí del dia abans (29-5), em vaig trobar amb el pas barrat, les portes tancades i un altar improvisat al davant de la façana principal, on se celebrava la litúrgia ortodoxa a l'aire lliure. Quan vaig demanar d'entrar-hi com a visitant, la negativa que vaig rebre fou tallant i sense explicacions. El meu interlocutor no va dissimular la seva hilaritat pel meu intent fracassat. Els ortodoxos, m'informa, diuen que els catòlics podrien ocupar la catedral i, per això, han tancat els accessos i celebren la litúrgia a la intempèrie. Confia, amb tot, que entraran en raó i, finalment, la seu principal de l'uniatisme serà retornada. En les recents eleccions, continua el metropolita, ha canviat radicalment la composició del Consistori municipal, on ara prevalen amics nostres i ja s'ha pres l'acord de retornar la catedral als catòlics. És clar que, en darrera instància, això depèn de l'Església ortodoxa. A través de tot allò que el prelat ha anat dient, em sembla advertir que, al capdavant i malgrat tot, s'inclina més a tractes directes entre uniates i ortodoxos, que a intervencions de tercers: Vaticà, Patriarcat de Moscou, Govern. La Catedral de Sant Jordi ha estat tornada als uniates. Monsenyor Sterniuk en va prendre possessió davant 300.000 fidels.

Objectiu obert

L'arquebisbe Agostino Cacciavillan, nou Nunci del Vaticà als EUA, visita un Centre per a vagabunds i necessitats, a Seattle.

Celebració litúrgica ortodoxa a Bulgària, en memòria de Nikola Petrov, executat el 1947, per la dominació comunista.

Després de la celebració de l'Eucaristia, el Papa saluda els habitants de Ferrara.

Dimecres, 26

Nova York: aprovat l'embargament aeri contra l'Iraq

A la matinada d'avui, el **Consell de Seguretat** de les **Nacions Unides**, per 14 vots a favor, contra un (**Cuba**), ha aprovat l'embargament aeri contra l'Iraq. A més la resolució aprovada ordena la immobilització de qualsevol vaixell iraquí sospitós d'haver trencat l'embargament contra l'Iraq. L'única càrrega que es permetrà que arribi a l'Iraq o Kuwait, és la tramesa d'aliments i medicaments que obeeixin a raons humanitàries.

Nova York: contundent discurs de l'URSS a l'ONU

La diplomàcia soviètica, per boca del seu ministre d'Afers Estrangers, **Eduard Shevardnadze**, i davant de l'Assemblea General de les **Nacions Unides**, ha advertit a **Saddam Hussein** que si l'Iraq no cedeix, la totalitat dels Estats de l'ONU podrien prendre mesures de força contra l'Iraq. Va qualificar la invasió de Kuwait, d'agressió i d'acte terrorista. **Shevardnadze** es partidari de potenciar el **Comitè d'Estat Major** (format pels caps dels exèrcits dels cinc membres permanents), i de més participació dels països àrabs.

Teheran: acord limitat Síria-Iran

La impressió és que **Hafez el Assad** no ha tret de la seva visita a **Teheran** tot el que n'esperava. Segurament s'arribà a algun acord referent als intercanvis comercials i culturals entre els dos països, i sobre els ostatges al Líban, aspecte important, però tot i condemnar els dos països la invasió iraquiana, **Teheran** no donà garanties d'un embargament absolut.

Barcelona: debat de política general al Parlament

El **M.H. Jordi Pujol**, president de la Generalitat, intervingué ahir en el ple del **Parlament** amb motiu del debat sobre política general. Més que parlar de problemes concrets, exposà les idees-mare que han de guiar el desenvolupament polític de Catalunya: replantejar la qüestió catalana, potenciar la normalització lingüística, fomentar el diàleg i l'entesa amb el govern central, envigorir les estructures socio-econòmiques de cara als reptes del **Mercat Unic** del 1992.

Dijous, 27

Iraq: escalada d'amenaçes

A **Saddam Hussein** no li han agradat gens les resolucions aprovades per l'ONU. La reacció no s'ha fet esperar: a partir de l'1 d'octubre deixarà d'alimentar a tots els estrangers que es troben bloquejats a l'Iraq i a Kuwait; a més, ahir, amenaçà amb penjar tots els nord-americans refugiats a l'ambaixada dels EUA i que no tenen passaport diplomàtic. **Bagdad** considera que l'embargament aeri equival a una declaració de guerra. Per altra banda, l'URSS s'ha declarat disposada a participar en una força multinacional sota la bandera de l'ONU.

Ben Bella de nou a Algèria

Ahir, **Ahmed Ben Bella**, primer president de l'Algèria independent, derrocat per un cop d'Estat militar el 1965, empresonat durant quinze anys i durant deu exiliat a França, tornà ahir a Algèria. **Ben Bella** és el líder del **Moviment per a la Democràcia a Algèria (MDA)** que, abandonat el marxisme, proposa un islamisme populista i religiós, tot i que no vol caure en l'integrisme.

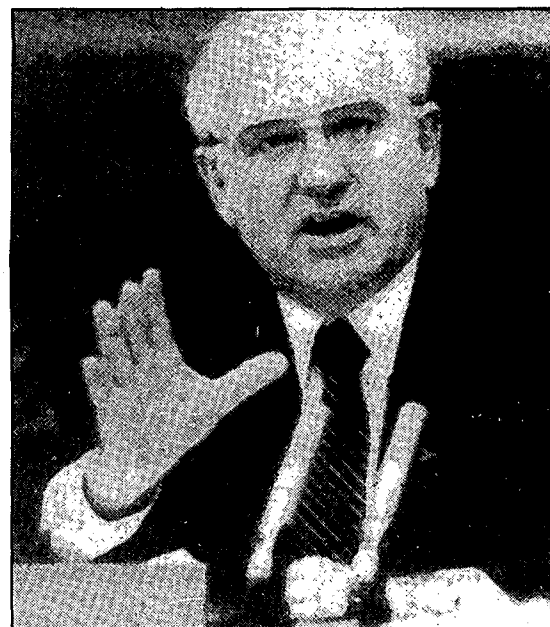
Divendres, 28

Continua la tensió en el Golf Pèrsic

Se sent **Saddam Hussein** acorralat? Ahir **Bagdad** assegurà que no portarà a terme l'amenaça de penjar els civils refugiats a les ambaixades, ni els diplomàtics que els donen acolliment. Continua en peu l'amenaça que els estrangers a partir de l'1 d'octubre no podran adquirir productes alimentaris racionats i subvencionats. La corbeta espanyola "**Cazadora**" va ser invitada a efectuar trets d'avertència per una fragata nord-americana, contra un vaixell cisterna iraquí que no obeïa "l'alto". Mentre esperava el permís de Madrid, davant els trets de la fragata, el vaixell iraquí s'aturà. El Japó pensa presentar una llei al **Parlament** que permetrà l'enviament de tropes de pau al Golf. Els EUA enviaran armament a l'Aràbia Saudita per un valor de 7.000 milions de dòlars. L'emir enderrocat de Kuwait, amb les llàgrimes als ulls, demanà a l'Assemblea General de l'ONU que s'actui amb fermesa per recuperar la sobirania de Kuwait. Res, que la cosa no està gens clara.

Moscú: converses sobre la independència de les Repúbliques Bàltiques

Aquests últims dies, delegacions presidides pels caps de govern de Lituània i Letònia s'han entrevistat a Moscó amb el president del Consell de ministres soviètic, **Nikolai Rijkov**, i amb el president de

l'URSS, **Mikhail Gorbachov**. A partir d'uns acords, sobretot de caire econòmic, sembla més factible el reconeixement de la independència.

Dissabte, 29

Presentats els pressupostos generals de l'Estat

20'5 bilions de pessetes és el pressupost general de l'Estat per a 1991. L'objectiu de la política econòmica del govern és mantenir un creixement econòmic i controlar la inflació i el dèficit, que corren el risc d'agreujar-se a causa de la crisi del Golf Pèrsic. El ministre **Solchaga** està disposat a aplicar el reajustament econòmic tan si hi ha pacte social com si no, i encara que augmenti l'atur. La inflació no hauria de passar del 5'8 per cent, i aquest hauria de ser també l'augment salarial. Ara caldrà esperar la reacció dels sindicats i seguir amb atenció la crisi del Golf.

La crisi del Golf: converses Jaber al Shamed-Bush

Ahir, l'emir de Kuwait, el xeic **Jaber al Shamed**, conversà llargament amb el president **Bush** sobre la crisi del Golf. Tots dos estan d'acord amb

cercar per tots els mitjans possibles una solució pacífica, però no descarten l'ús de la força com a últim recurs. L'emir ha ofert a **Saddam Hussein** negociar sobre els problemes econòmics i territorials entre ambdós països, sempre que es retirin les tropes iraquianes i es torni a la situació anterior a la invasió. Mentrestant la guerra de paraules de la premsa iraquiana sembla cada cop més calenta.

Diumenge, 30

Situació pre-bèl·lica al Golf?

Els diplomàtics van d'una banda a l'altra amb la cartera plena de preguntes i respostes. De preguntes n'hi ha moltes i de respostes, poques. Els EUA diuen que la paciència té un límit, i segur que els soldats acampats al desert i els mariners destinats a alta mar els donen la raó. L'URSS diu que sota la bandera de l'ONU estaria disposada a participar en una acció militar. El ministre d'Afers Estrangers de l'Iraq es presenta sobtadament a **Amman**, segurament portant la resposta de **Saddam** a la proposta del president algerià i dels reis de **Jordània** i del **Marroc**. Els 70 caps d'Estat reunits a **Nova York** per parlar de la santa infància, tenen l'agenda atapeïda per parlar entre ells de la por a la guerra santa. Del flagell de la guerra, allibereu-nos, **Senyor**. Ara que ens les prometiem tant felices amb la pau europea, correm el risc d'un enfrontament entre dues civilitzacions: l'occidental i la musulmana.

Nova York: estimem els infants, respectem els seus drets!

Aquest cap de setmana se celebra, a l'ONU, la **Cimera Mundial per la Infància**. 80 caps d'Estat i de govern estan reunits per parlar dels problemes dels infants arreu del món i per ratificar els seus drets. Als països industrialitzats, pobresa i explotació dels infants; al **Tercer Món**, fam, malaltia i mort. 40.000 infants, de menys de cinc anys, moren cada dia per manca d'aliment i d'atenció mèdica. Tant de bo que la innocència dels infants commogui la consciència dels homes i dels pobles.

Avui ha començat el Sínode de Bisbes

Que perllongarà les seves sessions fins el 28 d'octubre. El tema és: "La formació del prevere en les circumstàncies actuals". Els bisbes espanyols hi se-

ran representats per l'arquebisbe de **Madrid**, cardinal **Àngel Suquía**, per l'arquebisbe de **Barcelona** **Ricard M. Carles** i pel bisbe de **Cádiz-Ceuta**, **Antonio Dorado**.

Dilluns, 1

Saddam: una de freda i dues de calentes

Ahir es mostrà encantat amb la proposta del president francès: retirada de les tropes iraquianes de **Kuwait**, celebració d'eleccions a l'emirat, celebració d'una conferència internacional sobre l'Orient Mitjà i control d'armaments a la regió; per afirmar, tot seguit, que l'Iraq no abandonarà mai **Kuwait**, i repetí per enèsima vegada la crida a un diàleg seriós que pugui portar a una solució raonable i realista.

L'URSS estableix relacions diplomàtiques amb Israel i Corea del Sud

L'encontre a **Nova York** de 80 caps d'Estat i de govern, ofereix l'oportunitat d'encontres bilaterals que ajuden a arranjar situacions polítiques. **Xevardnaze** i **Levy**, acordaren que l'URSS i Israel establiran relacions consulars, després del trencament de 1967, arran de la **Guerra dels Sis Dies**. També **Xevardnaze** i **Choi Ho-Joong**, primer ministre de **Corea del Sud**, anunciaren ahir l'establiment de relacions diplomàtiques.

Budapest: desencís en les eleccions municipals hongareses

Dels 7'8 milions d'electors cridats a les urnes només han votat, fins una hora abans de tancar els col·legis electorals, 2'9 milions. La taxa del 40% necessària per a la validesa d'aquestes eleccions, només s'ha assolit en les poblacions de menys de 10.000 habitants. El difícil camí cap a una economia de mercat, les privatitzacions, la puja constant del cost de la vida, sobretot dels articles bàsics, i la supressió de subvencions a l'agricultura, han donat peu a aquest desencís general.

Dimarts 2

"Si l'Iraq es retira de Kuwait..."

Sembla que tot foren flors i violes. Així ho afirmà ahir **George Bush** en el seu discurs a l'Assemblea General de les Nacions Unides. "Crec que l'Iraq i **Kuwait** poden tenir l'ocasió per solucionar les seves divergències de manera definitiva, els Estats del Golf poden establir solucions per a l'estabilitat de la zona i tots els Estats i pobles de la regió podrien solucionar el conflicte que separa els àrabs d'Israel.

Hamburg: la CDU unificada, celebra el seu congrés

"Sempre havia tingut la certesa que vindria aquest dia, però mai no havia pensat que el podria veure", digué ahir un **Helmut Kohl** emocionat, després de ser elegit primer president de la **Unió Cristiano Demòcrata** unificada, per 943 vots a favor i 14 en contra. Segons els sondejos, **Helmut Kohl** serà el nou canceller de l'Alemanya unida.

Moscou: aprovada la llei de llibertat religiosa

Després de 70 anys d'ateisme actiu i oficial, ahir el **Parlament de la Unió Soviètica** aprovà, només amb dos vots en contra, el text de la nova llei de llibertat religiosa. Plena llibertat per a professar qualsevol de les 23 religions que hi ha a l'URSS, va ser rebutjada, però, la possibilitat de l'ensenyament religiós en les escoles de l'Estat, cosa que el patriarca **Alexei II** ha qualificat de reculada en el camí de la democràcia.

Objectiu obert

El 24 de setembre, el Papa rebé en audiència privada el president txecoslovac **Vaclav Havel**.

El **P. Peter Hans Kolvenback**, Superior General dels jesuïtes, clausurà amb la celebració de l'Eucaristia la congregació internacional de provincials de l'Orde, i obri l'Any ignasià.

El cardinal **Àngel Suquía** conversa amb dos prelats abans que comencés la reunió de la Comissió Permanent de l'Episcopat, amb els temes de la Moral pública i la LOGSE.

CALENDARI

Diumenge, 7 d'octubre. XXVII de durant l'any. La Mare de Déu del Roser. Sts. Sergi, Bacus i Apulei, mrs.
El sol surt a les 5,53 i es pon a les 17,24 -Hora solar-.

Dilluns, 8 d'octubre. Sts. Simeó, prof.; Nèstor, mr. Stes. Reparada, vg.

Dimarts, 9 d'octubre. Sts. Dionís Areopagita, b.; Joan Leonardi, fdr.; Lluís Bertran, dom. i Abraham, patriarca.

Dimecres, 10 d'octubre. Sts. Tomàs de Villanueva, b. i Eulampi, mr.

Festa major a Salomó i Vilanova del Vallès.

Dijous, 11 d'octubre. Stes. Sole-dat Torres Acosta i Placidia, vgs. Festa Major a Flaçà.

Divendres, 12 d'octubre. La Mare de Déu del Pilar. St. Serafi, cfr. i Sta. Domnina, mr.

Festa major a Cistella, Rosselló, St. Feliu de Llobregat i Vilanova del Camp.

Dissabte, 13 d'octubre. Sts. Eduard, rei; Gener, Marçal i Florenci, mrs.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

7 d'octubre. Diumenge XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Is 5,1-7; Salm 79; segona Fl 4,6-9; tercera Mt 21,33-43.

8 d'octubre. Dilluns de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Ga 1,6-12; Salm 110; segona Lc 10,25-37.

9 d'octubre. Dimarts de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Ga 1,13-24; Salm 138; segona Lc 10,38-42.

10 d'octubre. Dimecres de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Ga 2,1-2,7-14; Salm 116; segona Lc 11,1-4.

11 d'octubre. Dijous de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Ga 3,1-5; Lc 1,69-75; segona Lc 11,5-13.

12 d'octubre. La Mare de Déu del Pilar. Lectures: Primera 1Cr 15,3-4,15-16; 16,1-2 o bé Fets 1,12-14; Salm 26; segona Lc 11,27-28.

13 d'octubre. Dissabte de la setmana XXVII de durant l'any. Lectures: Primera Ga 3,22-29; Salm 104; segona Lc 11,27-28.

Litúrgia de les Hores

Setmana 3

Diumenge XXVII de durant l'any. Propi del temps.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimecres: De fèria.

Dijous: De fèria.

Divendres: La Mare de Déu del Pilar. Festa.

Dissabte: De fèria. Vespres I de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Déu, centre de gravetat

Quan el centre de gravetat de la vida d'un o una és Déu, sense menysprear les realitats terrenes, si que relativitza molta cosa. La glòria en aquest món, el poder del diner, regir una o altra parròquia, si és capellà, tant se li'n dona.

Per al creient incommovible, no hi ha res més important que gastar tota l'energia de la vida en obres d'amor i al servei dels altres. Tant li fa, que el gra de blat, aparentment, mori sense fruits.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estant

HOMES I INSTITUCIONS

Fundador dels Rogacionistes, serà beatificat el proper dia 7 d'octubre

Aníbal Maria Di Francia

Quan el papa Joan Pau II beatifiqui el 7 d'octubre el Fundador dels PP. Rogacionistes i de les Filles del Diví Zel, el que farà serà pregonar als quatre vents les virtuts heroiques d'un home exemplar.

Possiblement l'expressió "virtuts heroiques" despertí en més d'una persona sentiments oposats, sobretot en un període en el qual es critica acerbament la "dèria" del Romà Pontífex de "fer sants", oblidant que el seu objectiu no és omplir fornícules buides d'imatges, sinó formular al món actual propostes de vida estimulants que serveixin de nord i guia.

Es immortal allò que es construeix amb amor

El pare Aníbal Maria Di Francia va néixer a Messina (Itàlia) el 5 de juliol del 1851. Va morir l'1 de juny del 1927, després d'una vida la constant de la qual va ser servir el proïsme desvalgut i demanar al Senyor que enviés treballadors als seus camps. És probable que, cronològicament parlant, el canonge sicilià pugui semblar-nos una figura una mica llunyana, una mena de peça de museu. Això no obstant, el pare Aníbal viu i treballa enmig de nosaltres. Com diu el pare Giuseppe Magodi, "no ha mort, perquè és immortal allò que es construeix amb amor".

Fill d'una nobileíssima i acabada família messinesa, va heretar el títol de Marquès de Santa Caterina dello Jonio. La seva vocació religiosa el va dur per les sendes del sacerdoti. El qui va ser designat canonge amb només 26 anys semblava augurar una fulgurant carrera eclesiàstica, fins el punt que uns dels seus parents ja pensava adquirir una creu pectoral per quan aconseguís ser cardenal. No obstant, en entrar en contacte amb l'amarga realitat del barri d'Avignone (el més miserable de Messina), va llençar per terra un brillant avenir per dedicar-se en cos i ànima, a redimir aquell "tros de terra maleïda" poblat per "bèsties amb aparença humana", en dir d'un dels seus biògrafs.

Aníbal Maria Di Francia fou un veritable apòstol de la caritat, un avançat de la promoció social, conscient que no és possible predicar la Bona Nova als qui ensordeix el soroll dels seus estómacs buits. La seva tasca en pro dels desheretats de la fortuna va consistir a crear orfenats, tallers, escoles, etc.,

on els infants abandonats rebessin una educació adequada i els pobres aprenguessin a guanyar-se el pa honradament. Per al pare Aníbal "caritat" no era sinònim "d'almoïna", sinó de posar els indigents en condicions de viure sense necessitat d'implorar-la.

Després de molts anys d'improbables esforços, afrontant la incomprensió de tothom (fins i tot la d'aquells als quals volia socórrer), el pare Aníbal va obrar el "miracle" de convertir l'antic "tros de terra maleïda" en un lloc on l'oració i la laboriositat havien ocupat el lloc que abans havia estat dominat per la blasfèmia, la vagància i la més sòrdida delinqüència. No content de tot això, va reproduir la seva obra en molts llocs d'Itàlia.

El quart vot: "pregueu"

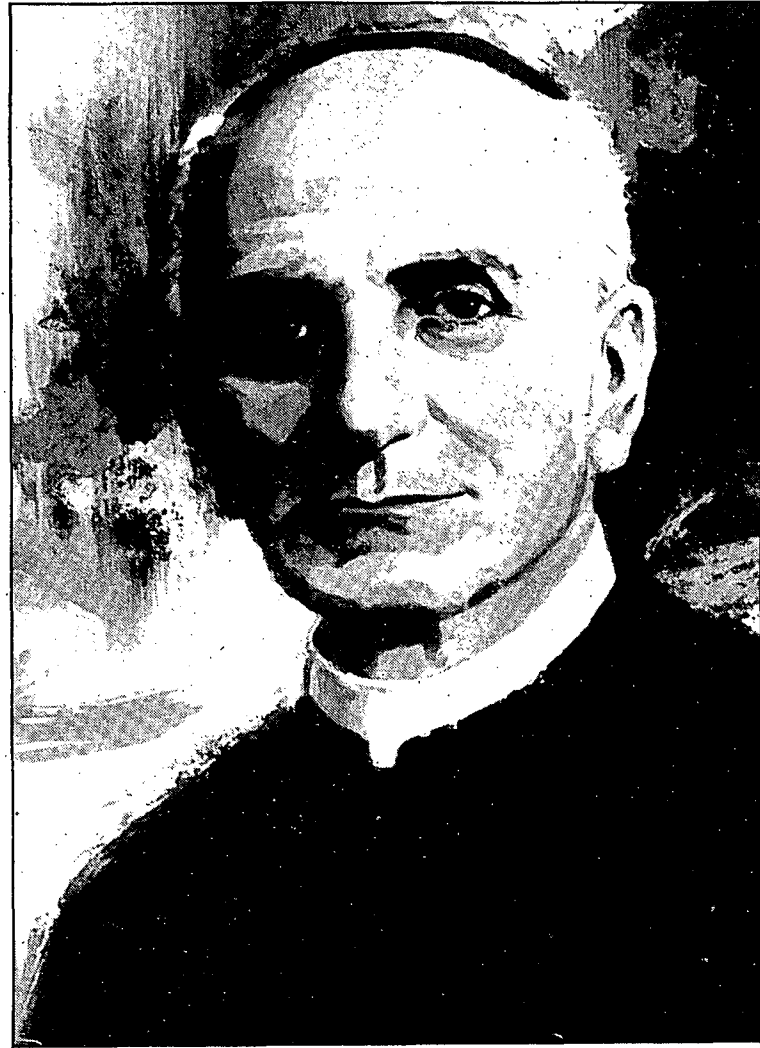
El coratjós canonge Di Francia va emprendre la seva àrdua tasca de cara a comprometre a tothom en la missió de demanar a Déu que suscités nombroses vocacions sacerdotals i religioses, ja que intuïa que s'apropaven temps en els quals els seminaris es quedarien buits davant el poc atractiu del sacerdoti entès com a "professió".

Amb aquest objecte, en les regles de les seves Congregacions, als tradicionals vots de pobresa, obediència i castedat, n'hi va afegir un de quart: el popularment denominat "Rogate", expressió que deriva del mandat de Crist: "Pregueu a l'Amo del camp que hi envii treballadors".

En canvi, el "Rogate" va molt més lluny d'aquesta simple pregària vocacional. El "Rogate" és una forma d'entendre la vida. És un compromís de fe, un servei a Déu i als altres i amb una única preferència: els pobres, els indefensos i els marginats.

L'obra, avui

Fidels a aquesta idea, els fills i filles espirituals del pare Aníbal continuen postulats en els més diversos punts de la terra. Itàlia, Espanya, EE.UU., Argentina, Uruguai, Ruanda, Índia, Filipines, etc. La seva tasca en pro dels marginats és de tot tipus: orfes, dro-

gaaddictes, empresonats, desenvolupant una tasca de promoció, adequada a les necessitats i característiques de cada país; sense oblidar resar perquè sorgeixin nombroses persones disposades a seguir la crida de Crist, idea que va moure el papa Pau VI a instituir l'any 1964, la "Jornada Mundial d'Oració per les vocacions".

Actualment, l'obra impulsada pel pare Aníbal sobreviu sota la forma d'escoles, hospitals, centres de nutrició, sense menysprear posar els avenços de la moderna tecnologia al servei dels qui sofreixen: aquest és el cas del "Telèfon de l'Amistat" (que va començar a funcionar a Tarragona) amb el qual els pares Rogacionistes atenen multitud de peticions d'ajuda moral o material, comptant amb el concurs d'un nodrit grup de col·laboradors seglars de les més diverses professions. Per la seva part, les Filles del Diví Zel mantenen viu l'esperit del "Rogate" dedicant-se a la cura de nombroses

guarderies infantils, centres de promoció social i ensenyança, etc.

Afable i enèrgic al mateix temps

El pare Aníbal va néixer mentre s'estava gestant la unitat italiana. Va créixer amb l'esperit del Concili Vaticà I. Va conèixer els horrors de la "Gran Guerra" i va viure suficientment per a veure l'adveniment del feixisme.

El seu esperit es manté fresc i ufanós perquè, com a bon escaquista que era, sempre va saber anticipar-se a la jugada, amb una notable visió de futur. El seu pensament sobre com s'havia de conduir la catequesi resulta sorprenentment actual. La seva manera d'entendre la promoció humana, igual.

En un altre ordre de coses, fou al mateix temps un home de caràcter afable i enèrgic, dotat d'un exemplar sentit del deure i del respecte a la jerarquia. El seu sentit de l'humor impregnava de sana alegria totes les seves accions.

Poeta exquisit, els seus escrits encara es llegeixen de gust. En la nostra era, anomenada "de la comunicació", resulta curiós comprovar que el pare Aníbal Maria Di Francia fou un pioner de l'ús dels mitjans de comunicació social. La seva revista "Dio e il Prossimo" va arribar a una difusió de vuit-cents mil exemplars, sense necessitat de recórrer a temes morbosos ni entrar en agres polèmiques. Amb la força dels escrits generats per un cor net i generós, ens duu a formular la següent pregunta: vist el panorama periodístic actual, ¿qui pot afirmar que la veritat i l'altura de mires no tenen bon mercat?

DÍDAC BERTRAN i VALLVE

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes d'octubre, el Sant Pare ens demana pregàries PELS MISSIONERS I PELS QUI COL·LABOREN EN LA PROMOCIÓ D'ACTIVITATS MISSIONALS.

L'octubre és el mes del DOMUND. Tots els cristians hem de ser missioners. El Sant Pare ens ho recorda: "Encara que no anem a territoris de missió, tots tenim la possibilitat i l'obligació de col·laborar a l'activitat evangelitzadora. Aquest és el deure fonamental del poble de Déu".

El nostre món pateix moltes mancances. Una de les més profundes és la falta de Déu. A uns els falta Déu perquè mai no l'han conegut; a d'altres mai ningú no els ha parlat de forma convincent; d'altres se'n varen allunyar i ara potser ja no recorden el perquè, per més que segueixin sense trobar-lo.

El poble de Déu ha de transmetre al món aquest missatge d'esperança. Déu és amb nosaltres per ser la nostra salvació. Preguem, doncs, per tots els qui més plenament es lliuren per tota la vida a aquesta tasca evangelitzadora.

PREGUEM AMB ELS NOSTRES BISBES

Ens demanen pregàries per la PRESENCIA EVANGELITZADORA DE L'ESGLÉSIA EN ELS AMBIENTS DESCRISTIANITZATS.

Hi ha un Tercer Món de la fe; però, també hi ha un Quàrt Món. Entre nosaltres hi ha sectors descristianitzats que esperen la nostra presència evangelitzadora.

ANTONI M. SERRALLONGA, s.j.

Els silencis a la missa

Quan se celebra la missa tal com preveu l'Ordenament general del Missal Romà, hi ha durant la celebració una colla de moments de silenci, uns molt breus, altres més prolongats. Aquests moments de silenci no són pas previstos com a moments buits, sinó precisament com a moments d'una particular intensitat espiritual personal per a cada un dels participants. Hom podria dir sense equivocar-se que bona part del fruit de la participació en la missa es juga en l'aprofitament correcte d'aquests silencis. Ells, en efecte, són una oportunitat per seguir el ritme de la celebració. Repassem-los, doncs.

• L'ACTE PENITENCIAL

Un primer moment de silenci es fa, en començar la missa, després del cant d'entrada i les paraules de salutació del sacerdot, quan aquest convida a l'acte penitencial. És un temps normalment molt breu, però que té un contingut clar: cadascun dels reunits pren consciència, íntimament, de la seva condició de membre de l'assemblea reunida en la presència del Senyor. El contingut de la pregària d'aquest moment pot ser divers, segons la festa o el dia: acció de gràcies perquè Déu ens convoca a la seva presència i ens acull amb misericòrdia, reconeixement humil de la pròpia petitesse, petició íntima del perdó de Déu per a les nostres faltes quotidianes... Certament, no és el moment de fer un examen de consciència, o de meditar les lectures. Ha de ser quelcom que sintonitzi, o bé amb el cant d'entrada, o bé amb el "Senyor tingueu pietat", o el "Glòria a Déu".

• ABANS DE LA COL-LECTA

També aquest és un moment molt breu de silenci, entre la invitació a la pregària, i el text de la col·lecta. Podríem comparar-lo al moment de silenci que hi ha entre el prendre un llibre i començar-ne la lectura, o entre el posar un disc i començar a sonar la música. És una pausa centrada en allò que s'esdevindrà; en aquest cas, destinada a posar-nos en sintonia amb el que aquell dia és la pregària sobre l'assemblea reunida. La resposta de l'Amén ve a ser com la conclusió i l'autenticació d'aquest silenci.

• DURANT LA PREPARACIÓ DE LES OFRENES

Aquest és, per als fidels reunits en l'assemblea, el temps més llarg de silenci. El sacerdot, amb els ministres, prepara a l'altar les ofrenes, i eventualment l'encensa. Tot fent-ho, recita privadament algunes pregàries en veu baixa. Tota l'assemblea, en principi, resta en silenci, si bé algunes vegades hom canta, o respon a les pregàries del sacerdot. Tanmateix, el silenci durant aquesta estona és particularment oportú.

En efecte, les possibilitats de pregària per aquest moment són diverses. Una consisteix a mirar simplement el que va fent el sacerdot, i recordar les paraules de Jesús: "Aneu, prepareu la Pasqua!"; o evocar l'escena del sopar: el Senyor Jesús prengué el pa i el calze..., com ho fa el sacerdot, posant-los al centre de l'altar. I, amb l'esperit, posar-se en sintonia amb el que serà la pregària eucarística i la comunió.

Una altra possibilitat és la de meditar les lectures que hem escoltat, i adonar-nos com ens porten a la celebració de l'Eucaristia: el que Jesús diu, el que Jesús fa en el seu ministeri, està orientat sempre vers el seu misteri pasqual, i l'Eucaristia és l'actualització d'aquest misteri.

Una altra, encara, és disposar el nostre esperit a l'ofrena del sacrifici eucarístic en comunió amb Jesucrist i amb l'Església, unir-nos a la pregària que recita, inclinat, el sacerdot, després de disposar els dons sobre l'altar: "Accepteu, Senyor, el nostre cor penedit. Que aquest sigui el nostre sacrifici, agradable a la vostra presència, Senyor, Déu nostre".

• ABANS I DESPRÉS DE LA COMUNIÓ

Un cop s'ha acabat el cant de l'"Anyell de Déu", el sacerdot es prepara a la comunió eucarística amb una pregària silenciosa. També els fidels es preparen en silenci. Aquest és també un silenci important, que no ha de ser destorbat amb indicacions sobre el cant de comunió, ni amb monicions. És clar que és el moment adequat per alimentar la nostra fe en el Senyor que ens disposem a rebre, i que es manifestarà en l'Amén que cadascú diu abans de combregar. També és una bona ajuda pensar en el text evangèlic: la Paraula de vida és, ara, Pa de vida. Sovint, el text proposat al missal fa referència a l'evangeli, i serveix per aquest moment de pregària.

El silenci després de la comunió és potser el més practicat. Cal veure'l com un moment de contemplació de les meravelles de Déu en nosaltres.

LECTURES DE LA MISSA

"LA VINYA DEL SENYOR DE L'UNIVERS ÉS EL POBLE D'ISRAEL"

Bé es pot dir que aquest "càntic de la vinya" és un dels textos més apassionants de la Bíblia. L'amor de Déu envers el seu poble no troba la resposta que li escau, ans al contrari. Escollint aquest càntic des del Nou Testament, és fàcil pensar en les paraules de Jesús a l'evangeli de Joan: "Jo sóc el cep, vosaltres les sarments... Sense mi, no podríeu fer res. Si algú se separa de mi, és llançat fora..." (Joan 15,5-6). És el sentit més profund del què és l'Església: comunió de vida amb el Senyor.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (5:1-7)

Dedico aquest cant al meu estimat, cant de l'enamorat a la seva vinya. El meu estimat tenia una vinya al turó de Ben-Samen. La cavà, la netejà de pedres, hi plantà els millors ceps, construí al mig una torre de guàrdia i hi va fer un cup tallat a la roca. Esperava que li donaria bon raïm, però li donava raïms agres. I ara, si us plau, habitants de Jerusalem i homes de Judà, feu de jutges entre jo i la meva vinya. ¿Què podia fer per ella que no hi hagi fet? ¿Per què em dona raïms agres quan jo n'esperava bon raïm? Doncs ara us diré què penso fer a la meva vinya: li trauré la tanca, i que els ramats la brostegin, enderrocaré el seu clos, i que el bestiar la trepitgi. La deixaré abandonada. No la podaran ni la cavaràn, hi creixeran argelagues i cards, i manarà als núvols que no hi deixin caure la pluja.

La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel, i els homes de Judà són els ceps que ell havia preferit. N'esperava justícia, però no hi veu sinó injustícies; n'esperava bondat, però hi sent el clam dels oprimits.

"LA VINYA DEL SENYOR ÉS EL POBLE D'ISRAEL"

El salm descriu, com a història, el que el profeta ha cantat en paràbola, i ho converteix en pregària. Quan llegim aquest salm a la llum de les paraules de Jesús, ens adonem de la força tràgica de les paraules d'invocació: "Veniu, i visiteu aquesta vinya..." Certament, la vinya ha estat visitada,

adhuc per l'hereu. En els llavis de l'Església, sota l'experiència d'Israel, la pregària continua, i subratlla amb humilitat: "gardeu-nos vós la vida..., renoveu-nos!"

Salm 79: 9 i 12, 13-14, 15-16, 19-20 (R.: Is 5:7a)

Un cep vàu portar d'Egipte, per plantar-lo, traguéreu els nadius. Els seus brots van créixer fins al mar, els seus plançons, fins al Gran Riu.

R.: La vinya del Senyor de l'univers és la casa d'Israel.

¿Com és que heu derrocat la seva tanca, perquè l'esfulli qualsevol vianant? Hi entren els senglars a devastar-la i els animals salvatges hi pasturen. R.

Déu de l'univers, gireu des del cel els vostres ulls, veniu i visiteu aquesta vinya, que la vostra mà havia plantat i havia fet robusta i forta. R.

No ens apartarem mai més de vós; gardeu-nos vós la vida perquè invoquem el vostre nom. Senyor, Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada i serem salvats. R.

"EL DÉU DE LA PAU SERÀ AMB VOSALTRES"

Heus aquí una exhortació simple i clara a la vida cristiana, i al marc en el qual aquesta vida podrà realitzar-se: la serenitat d'esperit, arrelada en la pregària, que porta a la pau de Déu. La recomanació de l'apòstol, d'altra banda, no és només teòrica: ell mateix es mostra com a exemple.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (4:6-9)

Germans, no us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà

els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist. Finalment, germans, interesseu-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi. Practiqueu allò que jo us he transmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist en mi, i el Déu de la pau serà amb vosaltres.

"PASSARÀ LA VINYA A UNS ALTRES"

Per tercera vegada, en tres diumenges consecutius —i encara el proper diumenge— es presenta una paràbola amb to d'antítesi. Així es perfilen les actituds de Déu, del poble, dels homes. Déu és generós enfront de l'home que només veu una justícia immediata, a Déu li agrada la conversió de cor del que sap fer de veritat la seva voluntat, Déu és l'amo de la vinya i pot passar-la a uns vinyaters que li donin el fruit al seu temps... Aquest trànsit s'esdevé amb el misteri pasqual de Jesús: rebutjat per les autoritats del seu poble, serà acollit i cregut com a Senyor i Fill pel nou poble de Déu.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (21:33-43)

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: "Escolteu una altra paràbola: Un propietari plantà una vinya, la voltà d'una tanca, hi cavà un cup, hi construí una torre de guàrdia, hi deixà uns vinyaters que la cultivessin, i se n'anà del país. Quan s'acostava el temps de la verema, envià els seus homes per recollir-ne els fruits, però aquells vinyaters els van agafar, i a un, li van pegar, a un altre, el van matar, a un altre el van treure a cops de pedra. Ell envià més homes que la primera vegada, però els tractaren igual. Finalment els envià el seu fill, pensant que, almenys el fill, el respectarien. Però ells, en veure'l, es digueren: Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem l'heretat. I l'agafaren, el van treure fora de la vinya i el van matar. Quan torni l'amo de la vinya, ¿què farà amb aquells vinyaters?" Li responen: "Farà matar aquells mals homes i passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema". Jesús els diu: "¿No heu llegit mai allò que diu l'Escriptura: La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen? Per això us dic que el Regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar".

LA BÍBLIA A L'ABAST

Història de la salvació

La història de la salvació suposa una història de la perdició. La història del pecat. En aquesta tercera paràbola de la vinya, sant Mateu ens ofereix en esquema els trets principals d'aquesta història de la salvació. Arrenca de l'Aliança que al Sinai, Jahvè fa amb el seu poble (v. 33), segueix per l'acció dels enviats de Déu i la seva sort (vv. 34-36), el sacrifici del Fill (v. 39), la destrucció de Jerusalem (v. 41) i el lliurament de la vinya —convertida de Sinagoga en Església— als gentils, el poble que farà fructificar el regne de Déu (v. 43).

El moment culminant del drama de la paràbola és el de l'assassinat del fill del propietari (v. 39). Als oients immediats de Jesús se'ls deuria escapar l'al·lusió directa a la seva mort. Als cristians de la comunitat de Mateu, la lectura de la paràbola els recordava com s'havia acomplert en Jesús la profecia de la seva mort: **I l'agarafen, el van treure de la vinya —Se l'endugueren per crucificar-lo fora de Jerusalem (Cf. Mt 27:31)— i el van matar.** En la mort de Jesús —el Fill de Déu— la història del pecat i la història de la salvació, no sols es troben, sinó que l'obediència del Just destrueix la mort dels pecadors (Cf. Col 2:13-15). Així l'obra de Déu en la creació —obra de vida— acaba triomfant sobre l'obra de mort que des dels mateixos orígens el pecat havia anat teixint entorn de la humanitat com una aranya verinosa. La paràbola de la vinya ens diu com l'intent de Déu de plantar un jardí bellíssim on els homes poguessin viure en pau i amb joia, malgrat que el pecat faci tots els impossibles per arruïnar-lo, acaba sempre triomfant. I en aquesta dialèctica hi ha sempre la taca de sang del fill. D'Abel, el fill d'Adam —la humanitat— assassinat pel seu germà fora al camp (Cf. Gn 4:8), de Jesús —el

L'assassinat del Fill

(Mt 21:33-43)

JOSEP M. ARAGONÈS

Fill de Déu— mort al Calvari, i de tants i tants fills immolats al llarg de tots els segles. La vinya del Senyor ha estat plantada i replantada, fins que pel misteri pasqual de Jesucrist, el Pare ha aconseguit heurir el fruit preciosíssim. Vet aquí l'obra de Déu. La història de la salvació de tota la humanitat.

Donar fruit

En la paràbola dels vinyaters homicides, tres vegades (vv. 34, 41 i 43) s'insisteix en la voluntat del propietari d'aconseguir-ne els fruits que corresponen a la sol·licitud gairebé amorosa amb què l'havia plantada i tractada (v. 33). És un dels temes predilectes de la catequesi de sant Mateu. El deixeble de Jesús ha de donar fruits de bones obres, que són la demostració del compliment de la voluntat del Pare. Déu vol un poble que faci fructificar el regne de Déu. En el context immediat de la paràbola aquesta insistència en la necessitat de donar fruit era alhora un reprotxe als grans sacerdots i als notables del poble i una invitació a convertir-se. Però al mateix temps, l'evangelista vol que la pa-

ràbola sigui com una mena de crit d'alerta a la seva comunitat cristiana. Un crit d'alerta sobretot als dirigents i notables de la comunitat. El Senyor els ha confiat el conreu de la seva Església i els exigeix els fruits. Uns fruits que no surten espontàniament sinó que s'han de fer (v. 43). Que els han de fer tots: els membres de la comunitat i també els dirigents, cadascun en el seu lloc i segons la responsabilitat que li sigui pròpia. Tal com passa amb el vinyar: el raïm és produït pel cep i també per la cura i el treball ben fet del vinyataire. Sense aquesta cura diligent, no tardaria gaire la vinya a convertir-se en borda. En l'Església, els dirigents —que també són vinya— han d'estar atents a donar fruit com a fidels i com a dirigents, tot d'acord amb el voler de Déu, tal com llegim a 1Pe 5:1-4. En aquest sentit no deixa de sorprendre el canvi de perspectiva que Jesús introdueix en la seva paràbola referent al cant de l'enamorat a la seva vinya que llegim a Is 5:1-7. En el text isaià és la vinya la que acaba per ser condemnada per la seva infidelitat. En canvi en la paràbola evangèlica, els condemnats són els conreadors, mentre que la vinya no sols és salvada sinó que el propietari la passa a uns altres que li

donin els fruits al temps de la verema (v. 41).

Glorificació del Fill

Tot i que la paràbola acabi amb la mort del fill de l'amo i Jesús forci els grans sacerdots i els notables a donar ells mateixos la sentència condemnatòria dels mals vinyaters, l'evangelista no vol finir el seu relat amb aquesta visió de fracàs. Així ens presenta Jesús recordant a les autoritats el text del salm 118:22-23: **La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici; és el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen.** En les grans construccions era costum que l'oficial responsable examinés cada bloc de pedra i concedís el vist i plau o rebutgés la pedra abans de col·locar-la al seu lloc. Els responsables del poble, refusant i oposant-se a Jesús, han rebutjat per inútil i fins nociva la pedra treballada i ofertà per Déu —el Messies— per a la construcció del seu poble. Per això, un cop rebutjada i abandonada aquesta pedra —al·lusió a la mort de Jesús— serà el mateix Déu qui la recollirà i l'alçarà al lloc més important de l'edifici de la salvació —al·lusió a la resurrecció i glorificació de Jesús— i serà l'admiració de tots els fidels. I un cop realitzat i revelat el misteri pasqual, el regne de Déu serà pres del poble que no havia volgut donar els fruits que el Senyor n'esperava amb tot el dret i **donat a un poble que el farà fructificar** (v. 43). La història de la salvació, havent passat pel marc del poble d'Israel —el poble que Déu havia escollit perquè fos el sagrament del seu amor davant de tot el món—, ha eixamplat horitzons i amb l'Església —**el poble que la farà fructificar**— comprèn tots els homes i dones de tot el món i de tots els temps. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen.

CULTURA CIENTÍFICA

Ciències físiques i filosofia de la naturalesa

41. Matèria i energia

Podem dir sense por d'equivocar-nos que l'impacte que va produir en el món dels físics la fórmula einsteiniana, tan nova i estranya, de l'equivalència entre massa i energia, $E = mc^2$, va ser més gran que no pas el de la paradoxa dels rellotges. També n'hem de parlar. Aquesta equivalència se sol interpretar dient que la matèria es pot convertir en energia i viceversa. I hom es pregunta: que no són dues entitats essencialment distintes? La matèria es pot veure i palpar, té una composició definida, molècules fetes d'àtoms i cada àtom amb una estructura a base de partícules unides enèrgicament. Mentre que l'energia és una magnitud física purament abstracta; l'energia mecànica és fonamentalment, o bé l'exercici d'una força al llarg d'un espai (o sigui treball, f·s), o bé la capacitat de fer-ho que té un cos en moviment (energia cinètica, $mv^2/2$), o bé la d'un cos en un "camp" de forces (en el cas de la gravetat, energia potencial, $m \cdot g \cdot h$); energia mecànica que també es podrà expressar en calories quan es transformi en tèrmica, que al cap i a la fi és energia cinètica de les partícules del cos... Que una mena d'energia es pugui transformar en una altra s'entén, però pot canviar en massa?

Cal saber interpretar la fórmula $E = mc^2$

Abans de tot no podem pas-

sar per alt que aquesta celeberrima fórmula que Einstein va deduir d'una manera general de les fórmules de transformació per als cossos en moviment, ja havia estat establerta en un cas particular, el 1901, pel físic rus **Piotr Nicolaievitx Lebedev** (1866-1912). Aquest científic s'havia graduat a Alemanya, on tingué Helmholtz de professor i exercí a la universitat de Moscou des del 1892. Va voler investigar si la llum podia exercir pressió; ja que les equacions de Maxwell deien que sí. I les cues dels cometes demostraven la pressió exercida per la llum del Sol en passar prop d'ell. Per fer l'experiència hagué de prendre grans precaucions: mirall ben platejat, posat en el buit, dotat d'una gran sensibilitat...

Hom sap per la física clàssica que la pressió exercida per un fluid en moviment contra una pantalla —per exemple, un raig d'aigua contra una paret— és igual a $2mv$, essent m la massa del fluid incident, per unitat de temps, i v la seva velocitat, ja que en el rebot canvia la quantitat de moviment de mv en $-mv$, per tant diferint en $2mv$, que numèricament serà igual a la pressió contra la paret. Ara bé, si realment la llum fa pressió, també haurà de ser igual a $2mc$, essent m la "massa" de la llum i c la seva velocitat. Lebedev féu l'experiment amb resultat positiu: la llum exercia una pressió que mesurada escrupolosament, amb

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat Eclesiàstica
de Filosofia de Catalunya

un error inferior a la centèsima, era igual a $2E/c$, essent E l'energia que posseïa la llum que va fer servir. Ara bé si $2E/c = 2mc$, resulta que $E = mc^2$. La llum, doncs, té una certa massa. És el que ens dirà després Einstein, i que en conseqüència és desviada per un camp gravitatori.

Ara bé, atenció aquí!, la llum (els fotons) no tenen massa inerta, són portadors de pura energia i tota la seva massa procedeix d'aquesta energia, mentre que en un cos que es mou l'energia cinètica $mv^2/2$ se suma a la que ja té a causa de la seva massa m . La fórmula d'Einstein és més general que la de Lebedev i fins i tot essencialment distinta perquè val per a qualsevol cos dotat de massa. Quina ha de ser, doncs, la interpretació correcta de la igualtat $E = mc^2$?

"Massa" no és el mateix que matèria

Fixem-nos bé que si energia és una magnitud física abstracta, també ho és la massa inerta, que Newton equiparà a la "força insita", és a dir a la resistència que oposa el cos a la "força impresa" a ell, que és la que el mou imprimint-li una acceleració; per a donar la mateixa acceleració si la massa inerta és doble cal una

força doble. No s'hán d'identificar, doncs, massa inerta i matèria, encara que de vegades "quantitat de matèria" s'usi com sinònim de "massa". I que la massa inerta era proporcional a l'energia ja se sabia des de l'establiment de la noció d'energia cinètica ($mv^2/2$). De dos cossos a la mateixa velocitat té doble energia el que té doble massa.

Per consegüent si segons la teoria de la relativitat afirmem que un cos en augmentar la velocitat augmenta de massa, el que diem és equivalent a dir, ni més ni menys, que creix la seva resistència a qualsevol força que se li apliqui per a fer-lo variar de moviment, per exemple augmentar-li la velocitat. Cosa que no es veu pas fora de lògica. I aquesta resistència es fa ràpidament cada vegada més gran quan arriba a velocitats properes a les de la llum; com diu la fórmula i es comprova constantment en els laboratoris de grans acceleradors de partícules. Per a la velocitat de la llum la resistència es faria infinita. No hi ha, doncs, contradicció de conceptes en dir que massa equival a energia.

De vegades es llegeix que la relació massa-energia d'Einstein va servir de base per a fabricar la bomba atòmica. Totalment fals. La base va ser el descobri-

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

ment de l'enorme energia que es desprèn en la fissió nuclear de l'urani. Energia que era d'acord, és clar, amb la fórmula $E = mc^2$, però es pot dir el mateix davant de qualsevol màquina de vapor, per exemple, encara que no sigui apreciable. Ara bé, en la fissió nuclear la pèrdua de massa era prou gran per a poder-la mesurar. Semblava que la matèria s'hagués convertit en energia en realitat la massa perduda era de l'energia d'"empaquetament" en l'àtom d'urani de les seves partícules components. Aquesta energia es dissipava perquè la de cohesió en els dos àtoms més petits resultants era molt inferior. I el mateix passa en un reactor nuclear: no anihila la matèria, només allibera energia d'empaquetament dels àtoms convertint-la en calòrica, elèctrica o mecànica.

Aquí potser hi hagi un lector que ens digui: però tots sabem que els grans acceleradors de partícules transformen energia cinètica en matèria, ja que quan col·lionen, per exemple, protons, del xoc neixen noves partícules; és com una "creació" de partícules amb la seva massa. I també quan es troben protons i antiprotons, o bé electrons i positrons, s'"anihilen" i es converteixen en pura energia. Què cal dir-hi? Ho hem de deixar per a la setmana que ve.

La celebració del II Simposi Internacional "Cristianisme i Cultura a l'Europa dels 90", organitzat per la Fundació Joan Maragall i que es durà a terme els dies 18, 19, 24, 25 i 29 d'octubre a la Sala d'Actes de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona —Diagonal 530—, es pot qualificar com un esforç únic per promoure el diàleg entre la fe cristiana i la cultura actual, i com una oportunitat irrepetible per conèixer els diferents punts de vista amb què escodrinyaran aquest diàleg els grans intel·lectuals convidats per la Fundació a exposar aquests propers dies les seves ponències.

Aquest II Simposi comptarà amb ponents reconeguts internacionalment per la seva gran qualitat intel·lectual, la qual cosa afegeix a l'acte un interès suplementari, revestint-lo d'esdeveniment cultural únic. Així podrem gaudir de les conferències de **Walter Kasper** —teòleg, recentment nomenat bisbe—, **Gabriel Armengol** —professor de filosofia, mallorquí—, i **Jean Daniel** —director de "Le Nouvel Observateur"—, tots tres per parlar-nos, el primer dia i el segon, des d'una visió teològica i cultural i aprofundint la relació entre ambdues visions per a la dècada dels 90. El 24 d'octubre es tractarà el tema de la relació Església-Estat, amb les ponències de **monsenyor Alberto Iniesta** —bisbe auxiliar de Madrid, que ha volgut fer la seva ponència en català— i **Jerzy Turowicz** —reconegut periodista i escriptor polonès, president d'Edicions Znak—. El dijous 25 d'octubre s'encetarà el tercer bloc temàtic que se centrarà a donar el punt de vista des dels països del tercer món, amb la participació de **Victor Karunan** —de nacionalitat índia i Secretari General del Moviment d'Intel·lectuals Catòlics— i del **Dr. Héctor Borrat** —uruguaià, figura intel·lectual de gran carisma a llatino-amèrica i professor a la Universitat Autònoma.

Per cloure el certamen, el dimarts 29 d'octubre podrem gaudir de les ponències centrades en l'expressió i celebració de la fe, a càrrec d'**August Everding** —Intendent General per a qüestions de la cultura al land de Baviera, Alemanya—, i de l'escriptor català i capellà del santuari de Queralt, **mossèn Josep M. Ballarín**. Les sessions s'iniciaran cada dia a dos quarts de vuit del vespre i es preveu que tinguin una durada de

Un dels conferenciants que va participar al Simposi de l'any passat va ser el cardenal Raúl Silva Henríquez, ex-arquebisbe de Santiago de Xile i fundador de la Vicaria de la Solidaritat. Aquí el veiem, a la dreta de la imatge, el dia en què va pronunciar la seva conferència.

El dia 18 comença el II Simposi Internacional organitzat per la Fundació Joan Maragall

Un simposi per normalitzar les relacions fe-cultura

dues hores. La Fundació Joan Maragall pretén amb aquest simposi "contribuir a normalitzar les relacions entre la fe cristiana i la cultura moderna" —explica en Pere Lluís Font, professor de filosofia a la Universitat Autònoma i vice-president de la Fundació— relacions que són anòmales des de fa segles, ja que la cultura moderna s'ha construït al marge, i a vegades d'esquena, al cristianisme".

En acabar la sessió del darrer dia del programa es farà públic el nom del guanyador del I Premi Joan Maragall instituit per la mateixa Fundació per promoure obres d'investigació, assaig o narrativa sobre ètica, humanisme i cristianisme. A més d'aquestes dues activitats —l'organització del simposi i la instauració del Premi—, la Fundació també organitza, segons ens explica Pere Lluís Font, "cicles de conferències, seminaris i també es fa pre-

sent a la premsa amb la constant publicació d'articles dels nostres membres". Malgrat tot reconeix que "aquest simposi és potser l'activitat amb una projecció pública més important". No endebades aquesta és ja la segona edició d'aquest simposi, per al qual l'any passat es va triar el títol de "Els valors de la Modernitat", aprofitant que se celebrava el bicentenari de la Revolució Francesa. "I aquest any —comenta el vice-president del Centre— ens va semblar que estaria bé fer una reflexió sobre les relacions entre el cristianisme i la cultura de finals de segle quan n'encetem el darrer decenni. Així hem demanat als ponents que facin, en la mesura que els sigui possible i sense fer de profetes o bruixots, una tasca de prospecció, de futur, per poder-nos comunicar la seva visió de l'escenari on es desenvoluparà la fe cristiana a les darreries del segle."

La regressió del cristianisme

Maldar per reprendre els molts segles de retard que hi ha en la tasca d'inculturació de la fe cristiana en el món actual que ens toca viure és l'objectiu de la Fundació Joan Maragall. La seva tasca és abundosa i dibuixa nous horitzons per a la comunitat cristiana. Tanmateix s'aixequen tot sovint a la nostra societat veus pessimistes que creuen veure en la manca de presència cristiana a la cultura contemporània un signe de la irreversible caiguda del cristianisme. "En aquest aspecte jo no sóc pessimista —assenyala en Pere Lluís Font—, crec que el cristia-

nisme va fent la seva via i que Déu escriu recte en línies tortes. Per tant —continua— passat un temps, potser segles, de purgar molts pecats passats a la història de la cristiandat, crec que el cristianisme tornarà a tenir la seva oportunitat."

El que sí confirma el vice-president de la Fundació és una evident "regressió en la presència sociològica i cultural del cristianisme. És a dir —prosegueix—, el cristianisme pesa molt poc ara per ara. Els protagonistes de la cultura no són cristians i no fan gaire cas del cristianisme que, insisteixo, té molt poc pes dins la cultura i la societat actuals." El que no es pot saber "és si ja hem tocat fons en aquesta regressió sociològica i cultural o hem de anar més avall encara", comenta en Pere Lluís Font.

No obstant les dificultats per fer-se presents en aquesta cultura del neo-individualisme i la insolidaritat, de la permissibilitat moral i de la recerca de valors perduts, de la increença i la recerca de Déu, el vice-president de la Fundació considera que "el cristianisme té futur, perquè és una cosa bona, i les coses bones, tard o d'hora acaben guanyant terreny. Crec que actualment s'estan esmerçant molts esforços per no viure el cristianisme d'una manera juxtaposada, aïllada, que és com s'ha viscut durant segles, amb una vivència esquizofrènica: sóc cristià per una banda i el que sigui per l'altra. Això era una situació estranya i ara per ara crec que es treballa des de molts camps per superar-la."

I, sense cap mena de dubte, un d'aquests esforços per esmenar aquesta greu mancança de la comunitat cristiana ens l'ofereix la Fundació Joan Maragall amb aquest simposi extraordinari. Un simposi que ens permetrà conèixer i aprofundir el passat i el present d'aquesta relació cultura-fe i albirar-ne el futur, un futur necessariament obert a la col·laboració per al bé de la societat i de l'Església de Crist.

DAVID VIDAL i CASTELL

Un curs per aprendre a envellir

BARCELONA.— Unes 200 persones s'han inscrit en un curs per aprendre a envellir que, organitzat per l'Institut Pere Tarrés d'educació, se celebra a partir del mes d'octubre a Barcelona, Girona, Vic i Palma de Mallorca.

Aquest curs, primer d'aquestes característiques que es realitza a Espanya, està dirigit a persones d'entre 40 i 60 anys d'edat i pretén apropar als participants a la realitat de viure la vellesa, una vegada arribada la jubilació, amb totes les particularitats que això comporta.

Segons el coordinador dels cursos, Lluís Antoni Sobreroca i Ferrer, l'edat mitjana dels participants és de 63 anys, encara que el curs també està dirigit a persones que tenen cura d'ancians i vulguin aprendre a tractar-los i a conèixer la seva realitat.

L'aprenentatge està dividit en sis àrees temàtiques que seran impartides per metges, psicòlegs, psiquiatres, advocats, notaris, assistents socials i altres especialistes.

Es tractarà d'oferir una visió general de la vellesa amb especial atenció a la salut en la Tercera Edat i ensenyar els participants a cultivar la ment, a utilitzar el temps lliure o a disposar de pensions, a més d'oferir-los alternatives socials a la soledat o a la convivència en parella.

"No es tracta d'una preparació per aprendre a morir, com alguns han dit despectivament —puntualitza Sobreroca—, sinó de comprendre l'art d'envellir".

El curs, que consta de 20 sessions amb un total de 40 hores lectives, també s'impartirà pròximament a Madrid, Màlaga i Lisboa.

El preu del curs per aprendre a envellir és de 16.000 pessetes, 26.000 per a matrimonis, encara que l'Institut ofereix ajuts de fins a dues terceres parts del preu per a les persones amb menys recursos. L'ajuntament de Vic també subvenciona el curs en la seva ciutat.

(EFE)

Unes 40.000 persones practiquen religió musulmana a Catalunya

Unes 40.000 persones practiquen la religió musulmana en vuit mesquites ubicades en les províncies de Barcelona i Tarragona, segons va dir el Director del Centre islàmic de Catalunya, Hassan Mohamed Bashir.

El vuitanta per cent dels musulmans que viuen a Catalunya —en la seva majoria originaris del Magreb— es troben en la província de Barcelona, uns quinze a Tarragona, i la resta repartida entre Lleida i Girona.

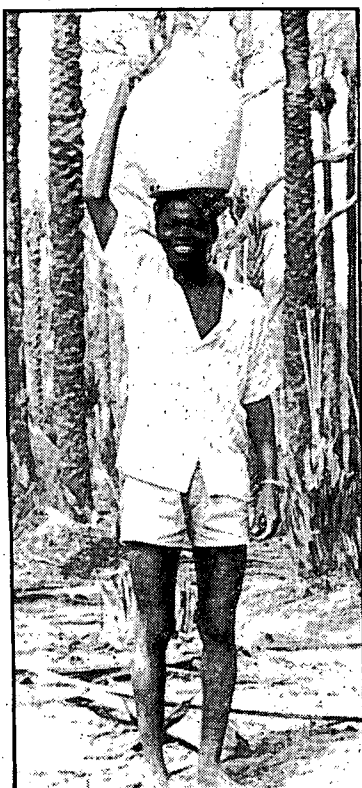
De les vuit mesquites, dues són a la Ciutat Comtal. Hospitalet de Llobregat, Vic, Mataró, Granollers i Tarragona en tenen una, està previst obrir-ne d'altres a Girona, Lleida i Vic.

En aquesta darrera població els veïns s'oposaren a l'obertura de la mesquita, alegant que la seva ubicació permetria una major degradació de la zona, però l'ajuntament refusà aquesta oposició alegant que no pot denegar un permís per a l'obertura d'un temple tal com s'ha fet amb altres religions.

Mohamed Bashir, director espiritual de la comunitat musulmana, va explicar que els centres de culte oberts fins ara són insuficients per acollir tots els musulmans que viuen a Catalunya, ja que totes són en pisos o cases, amb una capacitat màxima de 150 persones.

Aquesta deficiència fa que la majoria dels musulmans practiquin les seves oracions a casa seva i només se'ls recomana d'anar a la mesquita en casos excepcionals i en especial durant el "Ramadà".

R.F.

Recollint el vi de les palmeres a la regió de la Casamance (Senegal)

De l'Àfrica i el Maresme

Races i treballs a l'Àfrica

Una de les coses que més em va cridar l'atenció en visitar Senegal i Gàmbia fou comprovar com està distribuït el treball. Malgrat que l'escolarització de gairebé tots els infants, l'emigració de moltes famílies a la ciutat, el turisme cada vegada més present, la implantació de la televisió per tot arreu (he vist una família tuareg contemplant en ple desert el serial "Dallas"!...) són fenòmens que estan canviant els usos ancestrals; aquests encara són vius en les zones rurals com per exemple, la Casamance al sud del Senegal.

Cada poblat té el seu rei o reina, categoria que pertany a una família i que es transmet per herència. És la persona a la qual tot visitant ha de

complimentar. Quan a ell et presenten i l'honores, tots els habitants del poblat queden honorats. Acostuma a ser una persona a simple vista més sàvia i serena que la resta. Té una excel·lència especial, i tots la respecten. En els moments solemnes, o quan s'ha de jutjar o presidir algun esdeveniment, va acompanyat dels ancians, als quals pertany l'honor de representar a cada zona del poblat i la responsabilitat d'aconsellar el seu rei.

També cada comunitat té el seu bruixot-remeier que ocupa un lloc important en la vida de la tribu. És l'encarregat de parlar als esperits, de preparar ungüents i pocions amb què curar malalties, de pronunciar malefícis i de vèncer-los... D'ells i del seu

paper en una societat animista, en parlarem en un altre article.

Un ofici que és molt venerat és el de ferrer. En una farga molt elemental, ajudat per un infant que movent la manxa aviva el foc, fon primer i després emmotlla el ferro. Ho fa amb la seriositat d'aquell que toca amb les seves mans el que és sagrat, amb l'orgull del qui sap que la resta de la tribu depèn d'ell en una cosa tan important com són les armes i les eines, utensilis indispensables per la subsistència de la tribu. El ferrer és considerat gairebé com un sacerdot. Acostuma a ser ell a qui correspon la delicada funció de tallar el precuci dels nens o adolescents quan són iniciats. Ell forma part, doncs, d'a-

quells grans que transmeten els secrets de la tribu a aquells que no són considerats membres de ple dret fins que no els coneixen.

Després vénen els oficis més elementals i en els quals cada tribu està especialitzada. És molt difícil, per no dir impossible, que un membre de la ètnia diola, per exemple, que és tradicionalment agrícola, es dediqui al pasturatge, ja que això pertany als de la tribu peül. I viceversa. El fet que en una zona relativament petita convisquin diverses tribus, possibilita que cada una es consagri en aquella tasca que es consideren per tradició especialistes.

Els peül pastoregen els ramats de vaques; els dioles són experts cultivadors d'arròs; els majacs recullen els fruits de les palmeres (entre altres el preuat "bunuk" o vi de palmera) i es dediquen el transport fluvial; els serers s'encarreguen de la pesca; els sarakoles alhora que cultivadors de cacauets, són arriscats comerciants i infatigables viatjants...

Si avui la moneda permet proveir-se de tots els productes, no fa molts anys era normal intercanviar els béns que cadascú té de sobres: un peix a canvi d'un quilo d'arròs, mitja vaca a canvi de 100 litres de "bunuk", un sac de cacauets a canvi de 10 litres d'oli de palma... És més, consideren tan sagrat el producte en què estaven especialitzats que, per exemple els dioles són reacios a vendre l'arròs que cultiven; només poden intercanviar-lo per un altre objecte o regalar-lo al pobre.

Cada tribu està tan identificada amb el seu treball bàsic ancestral, que les seves creences i expressions queden inspirades per ell. Per pròpia experiència puc dir que si a un infant manja-li demanava un dibuix, segur que em dibuixava un dels seus enfilant-se a una palmera; si era un peül, sense excepció em dibuixava un pastor amb el seu gaiato sobre les espatlles i amb el seu barret de palla a l'estil mandari darrera les vaques; de ser un diola, m'oferia un camperol cavant l'arròs amb el seu "cadjandú"...

Fins i tot l'expressió corporal, manifestada en les danses típiques, està inspirada a partir del treball bàsic ancestral: així mentre els dioles acostumats al treball comunitari del cultiu de l'arròs són amics del ritme, bons cantants i els agrada ballar gregàriament al voltant del foc mentre segueixen amb aplaudiments els espectadors, els peül —solitaris pastors— són molt més individualistes, essent el seu ball lent i gràcil, con el moviment de les vaques a les quals tan estimen que els donen un nom i parlen.

IGNACI MARQUÈS
(Centre d'acollida per a africans "Sant Pau" de Mataró)

DONAR A CONÈIXER CATALUNYA CRISTIANA ESTÀ A LES TEVES MANS

Tu coneixes bé el setmanari CATALUNYA CRISTIANA. El seu rellevant contingut religiós agrupat per seccions, el seu àgil tractament d'actualitat, el seu format de premsa periòdica... Només has de fullejar-lo per adonar-te de l'inqüestionable valor que representa com a mitjà d'informació i cultura religioses. Està a les teves mans.

Però hi ha moltes persones que mai no l'han tingut a les seves mans, que ni tan sols n'han sentit parlar. Persones que per les seves creences i conviccions, sens dubte els interessaria llegir-lo, per poder-se informar i formar, per saber tot allò que passa referent a la religió.

Ara, donar a conèixer CATALUNYA CRISTIANA està a les teves mans. Per això només has de retallar la Sol·licitud de Subscripció i lliurar-la a alguna persona que estigui interessada a rebre el nostre setmanari. Encara millor si li ensenyes el periòdic sencer. D'aquesta manera et serà més fàcil convèncer-lo perquè s'hi subscrigui. Fins i tot, si coneixes les seves dades,

pots efectuar la subscripció tu mateix. Per la teva part seria un detall, un obsequi que segurament t'agradarien.

Sol·licitud de Subscripció a CATALUNYA CRISTIANA

Nom _____ Cognoms _____
 Adreça: _____ núm. _____
 Població _____ Districte Postal _____
 Província _____ Diòcesi _____
 Desitjo rebre el setmanari en:
☐ Català ☐ Castellà
 Faig pagament de:
☐ 4.800 Ptes.: subscripció anual (52 nùms.) ☐ Mitjançant:
☐ 2.500 Ptes.: subscripció semestral (26 nùms.) ☐ Xec barrat a nom de la Fundació CATALUNYA CRISTIANA
☐ Domiciliació Bancària segons les indicacions següents *
 Banc o Caixa _____ Agència _____
 Senyors:
 Els prego que amb càrrec al meu Compte o Llibreta núm. _____ atengueu el pagament dels rebuts que presentarà la FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA en concepte de subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.
 _____ de _____ de 19____ Firma del titular del Compte o Llibreta _____
 X

* T'agraïm que optéssis per aquesta modalitat ja que suposa per a nosaltres un considerable estalvi de temps i diners que dedicarem a una major difusió de CATALUNYA CRISTIANA.
 Per posar CATALUNYA CRISTIANA a les mans d'un amic cada setmana, retalla, omple i envia aquesta sol·licitud a:
 Fundació CATALUNYA CRISTIANA. València, 244 - 2º 08007 BARCELONA

Sant Ramon Nonat

Un acollidor Santuari a La Segarra

A la comarca de la Segarra, a 11 km. de la seva capital, Cervera, està enclavat aquest gran Santuari que per les seves proporcions és anomenat l'Escorial de Catalunya.

La Segarra és una terra seca i aspra on quasi només el blat i les oliveres trenquen la monotonia del paisatge. De tant en tant, en el revolt més insospitat de les carreteres, sorgeix un poble humil i rústic, remuntant un petit turó moltes vegades coronat per un vell castell que ens recorda els temps de la Marca Hispànica. La pau i la quietud són una constant en aquesta terra austera.

Antecedents del Santuari

El pare Florentino Luis Pérez, un fill de Zamora que parla molt bé el català, porta 23 anys a l'orde de la Mercè. Amb el seu caràcter senzill i bondadós va informant-me, molt sol·licit, dels antecedents i necessitats del Santuari.

La presència mercedària a sant Ramon data de l'any 1245 i en fou l'origen l'ermita de sant Nicolau on va ser enterrat sant Ramon de Portell, en un principi. L'edifici actual és la tercera modificació de l'antiga ermita —segles XII, XIII i XIV— portant llavors el nom de Priorat de sant Nicolau. A

partir del segle XV, la devoció a sant Ramon va en augment i aleshores es va anomenar Priorat de sant Ramon. A la insignificant i perduda ermita segarrenca succeí, passats els anys, el magnífic santuari de Sant Ramon.

El creador de l'orde fou sant Pere Nolasc —per insinuació de la Mare de Déu— que la fundà el 10 d'agost de 1218. Se'l considera nascut a Barcelona, encara que fill d'una família de Provença establerta a sant Martí de Provençals.

L'orde mercedari actualment està implantat a Espanya, Itàlia, sud de França, Portugal i Hispano-Amèrica. La rama femenina és present en gairebé tot el món.

Actualment en aquest santuari de sant Ramon solament hi ha 3 religiosos.

Missió dels pares mercedaris

És missió primordial donar públic testimoni de la consagració religiosa i atendre els qui pateixen qualsevol manca de llibertat. Col·laboren també amb la Pastoral Parroquial Diocesana en atencions espirituals a cinc parròquies de l'Arxiprestat de la Segarra. Es proposen impulsar i mantenir la devoció a la Mare de Déu de la

Vista general del Santuari que per les seves dimensions s'ha anomenat l'Escorial de Catalunya.

Mercè, a sant Ramon i, particularment, al Santíssim.

Destacant-se en l'ajuda als empresonats, actualment hi ha serveis mercedaris a les presons de Barcelona, Lleida, Tarragona, Palma de Mallorca, Castelló, València, Daroca, etc.

Evolució i circumstàncies de l'orde

L'orde mercedari conegué la millor època d'esplendor quan Colom va descobrir l'Amèrica i en el segon viatge portaren el pare Juan de Infante que col·laborà en l'evangelització del nou món.

Potser els dies més tristos foren, durant l'any 1835, època en què Mendizábal va ordenar la famosa llei d'exclaustració. Llavors el santuari de Sant Ramon va estar 62 anys oblidat i deshabitat, essent fins i tot tapiada la seva porta principal.

L'esdeveniment més dolorós fou la desaparició de l'urna

amb les restes del cos de sant Ramon, durant l'ensulsiada del 1936, amb el sacrifici de dos religiosos i totes les dependències cremades.

Actualment l'orde es troba en una fase d'equilibrada recuperació. Hi ha el seminari menor a Reus, el noviciat és a Olivar, província de Terol, i per fer els estudis de teologia està habilitat el monestir del Puig, a València.

La seva aspiració és cultivar les vocacions per atendre el vast món de la marginació i adaptació dels ex-empresonats.

Necessitats materials

Bàsicament calen ajudes per mantenir els seminaris i les cases de formació. El gran repte dels pares mercedaris és proporcionar la llibertat a les persones que n'estan mancades i ajudar els marginats i empresonats. Per això necessiten aportacions monetàries periòdiques. És una tasca humanitària que els religiosos agermanen amb la seva missió pastoral.

Condicions a curt i llarg termini

Cal fixar la conservació i millores de manteniment en l'edifici, que data del segle XVI —any 1674— sobretot del teulat que parcialment està en molt males condicions.

A llarg termini, habilitar molta part del convent com a annex de la Biblioteca General de Catalunya. Hi ha contactes entre la Generalitat i l'orde mercedari en aquest aspecte, però actualment estan en una fase de "via morta". Els religiosos de sant Ramon estan disposats a deixar gran part de l'edifici per aquesta finalitat cultural; cal ara que el govern català accepti aquesta donació, a canvi, és clar, de condicionar les dependències necessàries.

Una circumstància que afavoreix aquesta possible instal·lació bibliòfila, és el nou eix transversal de l'autopista Lleida-Manresa-Girona, que passarà prop de Sant Ramon que

quedaria, llavors, a mitja hora de Lleida i una hora escassa de Barcelona.

Bellesa de l'església i claustre

La portada de l'església és la part més noble de l'edifici. D'estil barroc català, emmarca les fornícules on hi hagué les imatges de sant Pere Nolasc i santa Maria de Cervelló, i en la part superior central encara hi resta l'estàtua original de sant Ramon.

El primitiu retaule major, derruït en la contesa del 36, fou reposat l'any 1947, també guardant l'estil barroc i és d'una esplèndida monumentalitat presidida per la imatge de sant Ramon.

Per a mi, una joia del santuari és el claustre interior, quadriculat, amb l'artístic brocal i la clàssica cisterna. La proporcionalitat, les simètriques arcades, la pau que s'hi respira, les quatre plantes existents, inviten a una reflexió serena que enalteix la fe. És un lloc solitari i acollidor.

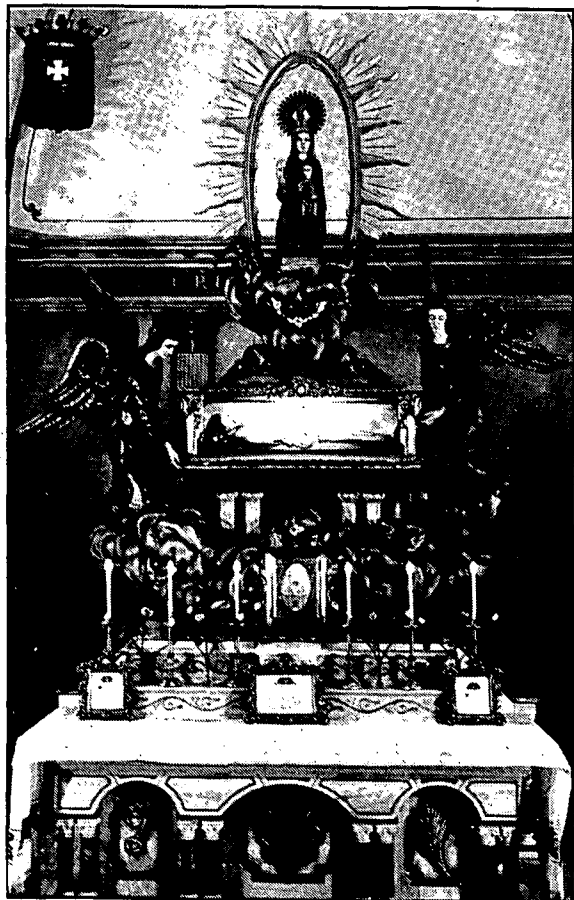
Aniversari i festa anyal

El dia 30 d'abril passat d'enguany fou el setè centenari de la mort de la fundadora de les religioses mercedàries, santa Maria de Cervelló. La festa anyal de sant Ramon —31 d'agost— aplega al santuari milers de visitants de la comarca i, àdhuc, de Catalunya, car la nostra terra és pròdiga en Ramons i Ramones.

Anecdota final

Curiosament l'orde mercedari té per escut les armes reials concedides pel rei Jaume I, que porten la creu de la catedral de Barcelona i les quatre barres de l'enseny català, emblemes que passen per tot el món, en testimoniatge d'un orde que, arrelat en l'antigor, vol ser missatger i servidor —avui més que mai— de les persones mancades de llibertat i regenerar-les en l'amor a Déu i al pròxim.

PERE VIVES i SARRI

Santuari de Sant Ramon.

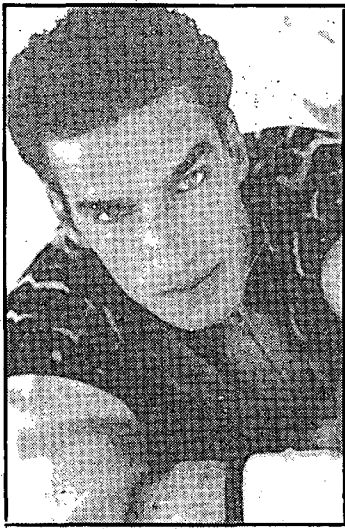

Sant Ramon Nonat.

MODA

Un to rogenç, sempre afavoridor, per a aquesta mitja cabellera, amb ratlla molt marcada.

Pentinat senzill i sense complicacions per a l'home d'aquest hivern.

Hivern Cebado

Novament la firma Cebado a través del seu magnífic equip de professionals, ha presentat les seves noves tendències de pentinats corresponents a la temporada de tardor-hivern '90/91.

Com a nota més rellevant en els pentinats, mereixen destacar la longitud dels clatells que, en molts casos, toquen espatlles o fins i tot esquenes, amb presència d'acurats i estudiats escalats en els laterals fins aconseguir una curta longitud en la part frontal.

Per altra banda, la línia es presenta molt recta per a les cabelleres mitjanes, acompanyades sempre de ratlles molt profundes i d'importants patilles que poden confondre's amb agosarats i graciosos rinxols, sempre molt afavoridors.

La línia hivernal de pentinats Cebado, es basa preferentment en la novetat d'uns talls molt elegants i agosarats alhora, que aconseguïen embellir qualsevol rostre prèviament estudiat, ja que l'oval de la cara continua es-

sent un dels aspectes més importants a l'hora de realitzar un tall o de plasmar un pentinat.

Referent als cabells curts, es presenten a base de volums inclinats cap enrera, aportant un atractiu encant ple de puresa en la seva realització.

Els colors, per altra part, es basen en els tons més aviat naturals, procurant realçar la vitalitat del cabell a través d'un aspecte sa i brillant que parteix des de la mateixa arrel.

Cabells curts per a un pentinat sense complicacions, és la nova línia masculina que l'equip Cebado ha proposat per a aquesta temporada hivernal '90/91. Això és, ni més ni menys el que vam veure i el que prevaldrà aquest proper hivern, segons la firma de l'equip Cebado, que una vegada més ens han demostrat la seva professionalitat a través d'uns pentinats de tall senzill però sempre afavoridor.

MARIA JOSE EJARQUE

LLIBRES

Sant Tomàs en català, per fi! (1)

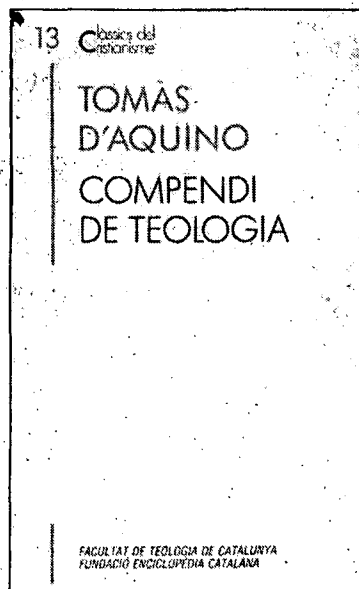
Set-cents anys després de l'apogeu de la teologia catòlica occidental, i per primera vegada en català, els cristians tenim l'oportunitat de llegir el seu més influent representant, sant Tomàs d'Aquino. Cal, per tant, que regresem la Facultat de Teologia de Catalunya i la Fundació Enciclopèdia Catalana, pel seu esforç i per un tal magnífic llibre. No, no es tracta de revifar vells antagonismes entre tomistes i scotistes, ni tampoc de llegir pàgines rànies: més aviat és una lectura que, com hem assenyalat amb altres autors clàssics del cristianisme, ens és profitosa i vital.

Sant Tomàs va bastir un edifici racional d'una coherència només comparable a la d'Aristòtil, Kant o Hegel. Aquest freret dominicà, humil mestre de la Facultat de París i Colònia (amb el seu mestre sant Albert) durant el tercer quart del segle XIII, ha passat a la història per dues raons.

Primera: La seva síntesi entre el cristianisme de caire agustinian i el perillós autor pagà Aristòtil, d'una banda: "Si Tomàs cerca amb totes les forces el pensament d'Aristòtil i la seva conciliació, no és pel desig de batejar, per dir-ho així, després de tant temps un pagà que ha esdevingut de moda, ni per treure de la seva obra un profit propi. En el fons hi ha un interrogant profund, que és la relació recíproca entre la veritat de la Bíblia i la veritat adquirida en altres fonts" (Introducció, p. 10).

Segona: I de l'altra, la seva penetració teològica, que li donà sempre un grup notable de deixebles i seguidors (per exemple, el cardenal Gaietà, l'intermediari entre Luter i el Papa; Francisco Suárez, pare del tomisme jesuític, etc.), agrupats en els anomenats tomismes. A partir de la Contrareforma l'Església cercà un pensador tan sòlid com Tomàs per resistir amb èxit l'embat de la modernitat. Fins al punt que a finals del segle passat s'esdevingué ensenyament oficial de l'Església. "Han passat ja els temps que una cosa s'havia de considerar vàlida pel fet que estava continguda en els escrits de Tomàs. El progrés i el pensament no s'acaben en Tomàs ni amb Tomàs. És un far, no un terme" (Introducció, p. 15).

El Compendi de teologia és un opuscle-resum de doctrina cristiana, a partir de les tres virtuts teològiques: fe, esperança i caritat. Però de fet es redueix a la fe, les veritats cristianes contingudes en el Credo (246 breus capítols: Déu i tri i els seus atributs; la Creació, l'home i l'ànima i el bé; la Providència; l'home i la resurrecció; i qüestions de cristologia i mariologia, incloent les principals heretgies), i a l'esperança (10 capítols). L'obra, per tant, queda abruptament interrompuda. L'estil és planer, sense artificis, i alguna vegada apassionat (quan critica les heretgies, per exemple: està en joc el mateix ésser cristià), a l'abast del lector, que en cas de

dubte, pot recórrer a un útil diccionari, amb els conceptes clau de sant Tomàs.

Llegint el llibre descobrirem que el nostre cristianisme català (precedit per Balmes, Torras i Bages, Bofill o l'Escola Tomista de Barcelona) està arrelat en el pensament de Tomàs. Tinguem en compte, però, que ell, al final de la seva vida tingué una veritable conversió mística que el portà a dir, com sant Francesc d'Assís i tants altres sants: "Germans, comencem de nou, que fins ara poc o gens hem fet".

FRA AGUSTÍ BOADAS i LLAVAT, o.f.m.

(1) Tomàs d'Aquino, Compendi de teologia, Clàssics del Cristianisme n.º 13, Barcelona. Edicions Proa, 1990, 311 pp. Introducció d'Evangelista Vilanova i traducció de Ventura Sella.

Educar per al desenvolupament

Aquest és un manual d'educació per al desenvolupament fet amb la intenció de proporcionar als mestres (i educadors en general) un material didàctic capaç de facilitar la introducció a l'escola (i d'altres àmbits educatius) de

temes i d'activitats que apropin la realitat del Tercer Món als nostres nois i noies, i els capacitin i motivin per treballar en favor de la pau i la solidaritat internacionals.

El llibre està especialment adreçat als mestres d'EGB,

però pot ser d'utilitat a altres nivells i àmbits. Està il·lustrat per Pilarín Bayés i, a més d'informació bàsica sobre la realitat del Tercer Món, inclou orientacions pedagògiques, suggeriments a nivell de treball pràctic, documentació di-

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món."

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

VICENT ALUMBREROS PAROISSE STE. MARIE KENYA B.P. 2250 LUBUMBASHI - SHABA ZAIRE	11.400.- Ptes
FRANCESC TRILLA 78975 COSTA MARQUES RONDONIA BRASIL	10.650.- Ptes.
RADIO CARITAS CASILLA 587 ASUNCION PARAGUAY	10.650.- Ptes
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS P.O. BOX 753 MARAGOLI KENIA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Fra Juan José Aristi. BOLÍVIA

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms
Direcció Tel.
Població D.P. Província
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner
(nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal.
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc/ Caixa
Sucursal n.º
N.º compte corrent
Població Província
Prego al Banc/ Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població Data
Signatura:
"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

versa, llistats d'adreces útils, etc. Aquesta nova edició ha estat totalment renovada mitjançant una acurada actualització de continguts i de dades estadístiques duta a terme pel servei educatiu de Mans Unides.

A.V.

LA SARDANA I LA DANSA

Trobada d'informadors sardanistes

El programa La Sardana, que emet Ràdio Lleida, i que ha complert la seva emissió número 1.500 proposa confeccionar un cens de tots els programes sardanistes que es radien i també establir unes trobades d'informadors, que començarien a Lleida i podrien seguir un torn rotatiu anyal, en una simbòlica emissió conjunta i contribuir així a fer reeixir la sardana. Es demana a les persones que tinguin al seu càrrec la confecció de programes sardanistes per ràdio vulguin facilitar les seves senyes personals i característiques principals del seu programa, a Grup Sardanista C.E. Huracans, carrer La Palma, 2, tercer primera, 25002 Lleida, telèfon 26 83 15.

CONCURS DE FOTOGRAFIA I DIAPOSITIVES.— El convoca el Casal Tarragoní, en l'edició 54 de fotografia i 26 de diapositiva. Hi ha premis per valor global de 29.000 ptes. en fotografia i 64.000 ptes. en diapositiva. El termini d'inscripció acaba els dies 29 d'octubre i 18 de novembre, respectivament. El lliurament d'obres o petició de Bases cal fer-les al Casal Tarragoní, Rambla Nova, 53, tercer segona, 43003 Tarragona; o a l'apartat de correus número 1010, de 43080 Tarragona, o també al Bar Moto Club, a la Rambla Nova, 53.

ANIVERSARI DE "ROSES DE TARDOR".— Aquesta colla veterana compleix ara el seu quinzenès aniversari amb diferents actes, principalment amb la ballada de sardanes i trobada de colles veteranes que celebrà el dia 30 de setembre, al Parc de l'Espanya Industrial, a les dotze del migdia, amb la cobla Ciutat de Cornellà.

DANSA TRADICIONAL.— L'Agrupament d'Esbarts Dansaires prepara unes jornades d'estudi de les danses tradicionals de les comarques de l'Ebre, pels dies 21 i 22 d'octubre, a la Ciutat Residencial de Tarragona. La inscripció és gratuïta, i el preu de l'estada a la Residència de 2.400 ptes.

Per inscripcions o ampliació de la informació cal dirigir-se al local social de l'Agrupament, Via Laietana, 13, primer primera, 08003 Barcelona, o telefonar al 315 47 15.

JOSEP VENTURA

COSTUMS I TRADICIONS

La devoció a l'Àngel de la Guarda

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

El segon dia d'octubre és dedicat als sants Àngels de la Guarda. Una devoció molt estesa, molt íntima i, aparentment força oblidada. Almenys se'n sent a parlar menys que anys passats.

Quan els vells d'avui érem petits, les mares i els capellans tractaven d'infondre'ns la devoció a l'Àngel que d'ençà que venim al món, Déu ens l'adjudica perquè ens guardi de tot mal. Generalment, el primer parenostre de l'adéumencoman, era —i en el meu cas, és— el dedicat al company celestial.

A moltes cases era corrent veure-hi estampes policromades d'un àngel amb grans ales, acompanyant un noi et transitant per una estreta passera damunt d'un rierol. I en un d'aquells antics romanços populars que cantaven els ceguets, l'àngel amb vestit de pelegrí emparava un noi et que era amenaçat per una mena de cocodril. El romanço es titulava: "Canción con los milagros que obró el santo Angel de la Guarda" i començava així:

"Perezoso que estás en tu casa / el tiempo que pasa / sin querer rezar, / ruega, ruega, / al Angel de la Guarda / que de estos peligros / nos puede apartar".

Seguidament explicava com uns nois dormien sota d'un arbre amb la seva mare i un llop se'ls anava a menjar. La mare "principià a llamar" a l'àngel i aquest els salvà de la següent manera:

"Se aparece a la sombra de un árbol / el Angel divino con gran resplandor / y le dice al lobo: Vete / que de este rebaño / yo soy el

pastor. / Yaquí me tenéis / si llamáis al Angel de la Guarda / en vuestra defensa / siempre me hallaréis".

Continua la relació de miracles curiosos com el d'un pobre ancià que anava carregat amb un feix de llenya quan defallit invocà l'àngel i ¡Fué la admiración! / le quitaron el fajo sin verlo / y luego lo encontró en su habitación".

A Girona, com a Barcelona un Àngel Custodi vetllava per la ciutat. Ja és sabut que el barceloní era al portal que duu el seu nom i encara una imatge en una fornícula al Banc d'Espanya el recorda. Ja sabéu que va parlar a sant Vicenç Ferrer dient-li que vetllava Barcelona per ordre de l'Altíssim. A Girona havien fer un entremès on hi figura l'àngel amb unes grans ales esteses.

La brama popular explicava que el dia de la commemoració, per celebrar la festa, l'àngel deixava anar el dimoni que la resta de l'any tenia fermat amb cadenes. I ja podeu pensar la d'històries que es contaven d'endimoniats.

Cal no "perdre l'àngel". És a dir, procurar que no ens abandoni perdent-li la devoció. Qui "perd l'àngel" perd el seny, el dimoni ocupa el lloc de l'àngel i el pobre boig o beneït resta "ferit de mal sagrat", fins que d'una manera o altra, hom pot deslliurar-lo del dimoni. Una vegada fet fora li tornarà la raó i, amb ella, l'amor, el respecte i la confiança amb el celestial companyó.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Alguns barbarismes corrents

ALBERT PERA

He ahorrat molt en la decoració del recibidor. M'ha apoiat en els consells del decorador i no me n'arrepenteixo, d'haver-li seguit la corrent. No. Ja sé que tants barbarismes de cop no els diem. Però d'un en un, sí.

És cert que la retolació i la publicitat en català de les caixes d'estalvis han fet molt per combatre aquest barbarisme. Així i tot encara, els escolars parlen d'ahorrar per comprar-se una bicicleta, i la gent gran diu que va a posar o a treure cèntims de la caixa d'oros, terme a mig camí entre l'"ahorro" castellà i els oros de les cartes de joc.

Al recibidor, abans de les domiciliacions bancàries, s'hi esperava el cobrador que venia a cobrar el recibo de la corrent elèctrica. Potser ara ja tots diem el rebedor i el rebut, però estic segur que molts encara diuen la corrent elèctrica. El mot corrent, en català, sempre ha de ser del gènere masculí. Tant si es tracta del fluid elèctric, com del corrent d'un riu, com del corrent d'aire que entra en deixar una porta oberta, com de seguir el corrent a una persona amb la qual hom no té

ganes de discutir, com dels corrents marins que endolceixen la temperatura de l'Europa nòrdica. És a dir, que és un mot que no ha de ser usat mai com a femení.

Apoiar. Aquest sí que és un verb castellà ben introduït a la nostra parla. Els reculls de barbarismes ens diuen que l'hem de substituir per: defensar, donar suport, sostenir, ajudar, afavorir, auxiliar, protegir, facilitar, emparar, socórrer, beneficiar, propiciar, assistir i d'altres. Una bona col·lecció de sinònims per escollir el que s'escaigui més en cada ocasió. Tots tenen en comú dir o fer coses en favor d'algú o d'alguna entitat, partit o corporació perquè no decaiguin.

En aquest cas, la temptació és reemplaçar apoiar per recolzar. En alguns casos es pot fer, però en d'altres és totalment desencertat. Cal tenir present que recolzar només es pot admetre quan hi ha un suport on recolzar-se. És un verb intransitiu que forçosament ha de

ser: recolzar o recolzar-se en o sobre quelcom. Per això s'equivoquen els qui escriuen o diuen que recolzes una iniciativa o que cal recolzar els partits catalans. El verb recolzar, ben administrat, provoca frases com les següents: Ha recolzat l'escala sobre la paret. La seva teoria recolzava sobre fets evidents. El seu poder recolzava sobre la fidelitat de tants col·laboradors. Vaig recolzar-me d'esquena en un arbre.

Ens queda arrepenir-se que en bon català ha de ser penedir-se, saber greu d'haver portat a cap una acció, i que pot arribar a casos de tanta exaltació com estirar-se els cabells o rosegar-se els punys.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

D'una proclama electoral: Ens cal ràpida i decididament el port per un Mataró important. Cal estimular l'indústria i el comerç. Hem de poguer passejar tranquils. Gent nostre per resoldre els nostres problemes. En pocs mots hi ha cinc faltes d'ortografia: 1. decididament i ràpida, 2. per a, 3. la indústria, 4. ...poder..., 5. ...nos- tra....

RACÓ DE LA POESIA

POBRESA

"És la reina de tot" (Sant Francesc)

Tot ho he perdut, el nom i la riquesa,
les corones de llor que he somniat;
em diu germà la rònega pobresa,
s'avergonyeix de mi la vanitat.

Tirí per la finestra ma fortuna,
veient millor fortuna esdevenir;
quan llençava les coses d'una a una,
les ales em sentia alleugerir.

Em vingué amb la pobresa la bonança;
perdent els béns, també en perdia el jou;
si de res jo sentia la recança,
em deia Déu: "De mi no en tindràs prou?"

Mossèn JACINT VERDAGUER
i SANTALÓ (1845-1902)

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella serosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3er. 2a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concert entr'vista

SUPER-JORDI

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE 'CATALUNYA CRISTIANA'

Nº. 531

Històries d'Eixerits

La Sira Prat m'ha escrit

La mare ja m'ho diu que sóc un ximplet. "Amic Eixerit...", en llegir la teva carta, Sira, se m'ompliren els ulls de llàgrimes. Recordo ben bé la primera vegada que em vas escriure. Vols que et digui un secret? Saps què és allò que em sembla que em posa molt trist? Que vosaltres les Eixerides i els Eixerits us aneu fent grans, i jo em quedo sempre petit igual.

"Feia molt temps que no t'havia escrit, sóc la Sira, que ara tinc 14 anys..." Renoi, 14 anys! (Uf, quines ganes de plorar que em vénen!). Deu ser bonic tenir 14 anys, oi Sira?

Estic molt content que guardis tan bon record de les dues setmanes que amb el MIJAC Mercè de Manresa, vares passar a Arenys de Mar. T'agraeixo molt aquesta postal tan bonica de Montserrat.

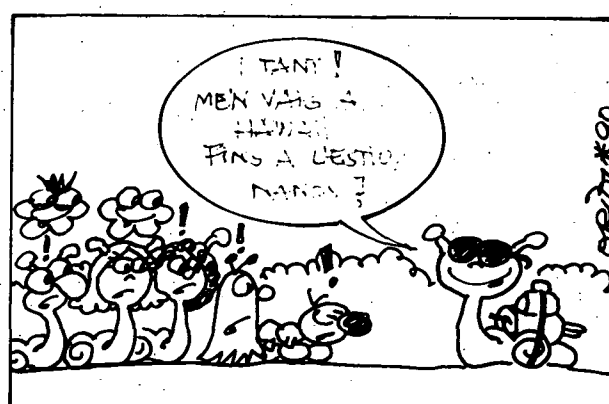
Sira, el ximplet de l'EIXERIT vol ser sempre amic teu. D'acord?

Adéu, fins sempre.

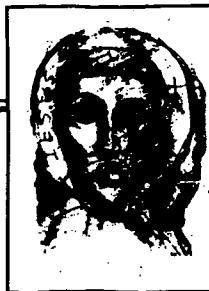
L'EIXERIT

Avet Set — Avet Set —

Avet Set esllips per a nenes i nens

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 21, versets del 33 al 43 (Mt 21:33-43).

Reflexionem: 1. Jesús parla amb paràboles, això és, amb exemples, una i altra vegada als jueus importants perquè obrin els ulls i el cor a la fe. Déu estimava el poble d'Israel, d'entre tots els pobles de la Terra, n'havia fet el seu poble estimat, la seva vinya. Déu, ens estima i s'esforça per portar-nos cap a ell.

2. Però els qui manaven, lluny d'escoltar i fer la voluntat de Déu, maltractaven els justos i els profetes, i en lloc de servir el poble volien "servir-se" d'ell per al seu propi profit. Fins i tot el Fill de l'Amo varen maltractar fins a matar-lo. (Jesús fa una clara referència a la seva pròpia mort).

3. Déu per salvar-nos a tots nosaltres no perdonà la vida del seu Fill únic; però, ressuscitant-lo, n'ha fet la pedra fonamental de la seva Església de la qual tots nosaltres formem part. Vetllem perquè els dons de Déu donin fruit en nosaltres.

El mossèn

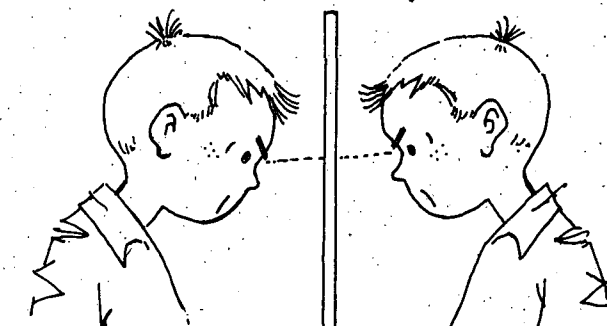
L'AMIC DE L'ÒSCAR

L'Òscar era un nano molt tímid i vergonyós a qui li costava molt de fer nous amics. Però des de petit en tenia un de molt especial. El millor amic que mai pogués tenir. El seu amic mai no li duia la contrària, mai no s'enfadava amb ell, sempre feia el mateix que ell i sempre hi era quan l'anava a buscar.

L'Òscar veia el seu amic cada matí. Quan després de llevar-se i vestir-se entrava a la cambra de bany el seu amic ja hi era. Se li assemblava molt. De fet era gairebé idèntic a ell. Tan despenat com ell. Amb els ulls mig tancats encara per la son, vestit igual que ell, l'Òscar II, —així és com es deia— feia els mateixos gestos, les mateixes ganyotes que feia l'Òscar. Però l'Òscar II tenia un petit problema: era mut. L'Òscar II no podia parlar o no en sabia. L'Òscar mai no li havia sentit dir ni una sola paraula. I això que s'hi esforçava, eh? Sí, s'hi esforçava de debò; movia els llavis de la mateixa manera que l'Òscar, la gola li pujava i baixava al mateix ritme, però de la seva boca no en sortia mai cap so. Fins i tot quan plorava (solidaritzant-se amb els plors de l'Òscar) ho feia de la manera més silenciosa que poguéu imaginar.

Aquest era un problema que tenia molt amoinat l'Òscar. Ja havia intentat fer parlar al seu amic de totes les formes possibles. Amb molta paciència i suavitat havia intentat d'ensenyar-li. Amb ja no tanta paciència i suavitat, més d'un cop havia mirat de provocar-lo fent-li llangotes o dient-li impertinències. Però els seus esforços no havien tingut cap èxit. Tot havia estat en va. L'Òscar II mai no li va contestar, mai no va dir ni un sol mot. Cap resposta, cap paraula: definitivament, era mut. I això a l'Òscar el desesperava.

Heus aquí que un matí que l'Òscar estava d'un terrible

mal humor (per culpa dels exàmens, és clar) va entrar al bany donant un cop de porta i dient pestes de tothom i quan va adonar-se que l'Òscar II semblava tan empipat com ell no li va fer cap gràcia.

—Es pot saber perquè estàs enfadat, tu? No tens cap motiu per estar-ne; tu no has d'anar a escola, ni has d'estudiar, ni has de fer exàmens. T'estàs tot el dia aquí sense fer res i sense dir res! —Començà a cridar l'Òscar.

—Au, vingà, digue'm, per què poses aquesta cara? Però, vols fer el favor de contestar-me? —I, alhora que deia això va donar un cop de puny al seu amic amb totes les seves forces. I per primera vegada l'Òscar II va dir alguna cosa: va deixar anar un gemec horrible i va trencar-se en mil bocins.

—Havies de saber —va dir-li la seva mare— que als amics se'ls ha d'acceptar tal com són i si intentes fer-los canviar corres el risc de perdre'ls.

ANNA

Avet Set — Avet Set —

DIUMENGE - 7

09.15 Sardanes.
09.30 Dibuixos animats.
11.00 Les fabuloses tortugues Ninja.
11.30 Sputnik zap.
12.30 Gol a Gol.
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.05 Els dinos.
15.30 Jim West (D).
16.30 Pel·lícula diumenge tarda (D):
"Problemes amb les noies".
18.15 L'illa de les papallones.
18.45 Paradise...
19.45 Gol a Gol.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.05 30 minuts.
21.35 Dallas (D).
22.35 Gol a Gol.
23.45 SIGNES DELS TEMPS.

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

10.15 Universitat oberta (D).
13.30 T.N. Comarques.
14.30 Telenotícies. / El temps.
15.05 Bona cuina.
20.30 Telenotícies. / El temps.
21.05 Bona cuina.

DILLUNS - 8

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 El món de Cousteau.
12.15 Gol a Gol.
14.00 A dalt i a baix. (D)
15.10 Veïns. (D)
15.45 Com a casa.
16.40 L'espantaocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.00 La colla de la brossa.
18.30 Bola de drac. (D)
19.00 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.15 Betes i films.
21.50 Pantalla: "Un somni de reis".
23.35 Telenotícies.
24.00 Tot l'esport.

DIMARTS - 9

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Basquetmania.
12.15 Thalassa.
13.00 30 minuts.
14.00 A dalt i a baix. (D)
15.10 Veïns. (D)
15.40 Com a casa.
16.40 L'espantaocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.30 Bola de drac. (D)
19.00 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.15 Vindrem a sopar.
21.45 La jungla dels diners.
22.45 Mike Hammer.
23.35 Telenotícies.
23.55 Tot l'esport.

DIMECRES - 10

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Senyals.
12.00 A debat.
14.00 A dalt i a baix. (D)
15.10 Veïns. (D)
15.40 Com a casa.
16.30 L'espantaocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.00 La colla de la brossa.
18.30 Bola de drac. (D)
19.00 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.05 Sorteig Loto 6/49.
21.30 Cinema 3: "Polstergeist".
24.00 Telenotícies.
00.20 Tot l'esport.

DIJOUS - 11

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Tres catorze setze.
12.00 Cinema 3.
12.30 60 minuts.
14.00 A dalt i a baix. (D)
15.10 Veïns. (D)
15.40 Com a casa.
16.40 L'espantaocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.00 La colla de la brossa.
18.30 Bola de drac. (D)
19.00 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.15 Tres pics i repicó.
22.15 Actual.
23.55 Telenotícies.
00.15 Motor a fons.
00.45 Tot l'esport.

DIVENDRES - 12

10.45 Gent del barri. (D)
11.15 Jazz.
12.00 Motor a fons.
12.30 Actual.
14.00 A dalt i a baix. (D)
15.10 Veïns. (D).
15.40 Com a casa.

16.40 L'espantaocells i la Sra. King. (D)
17.30 Dibuixos animats.
18.00 La colla de la brossa.
18.30 Bola de drac. (D)
19.00 Magnum. (D)
19.50 Dicciopinta.
21.15 La vida en un xip.
23.50 Telenotícies.
00.10 Tot l'esport.

DISSABTE - 13

09.15 Sardanes.
09.30 El Dr. Slump.
10.00 Els tres mosqueters de l'espai.
11.30 Sputnik.
12.30 Tres pics i repicó.
14.00 Betes i films.
14.30 Telenotícies - El temps.
15.05 Bona cuina.
15.15 Les fabuloses tortugues.
15.45 Tarda d'aventures:
"El presoner de Zenda".
17.20 Dibuixos animats.
17.45 Pol nord.
18.15 Buck Rogers.
19.05 Cagney i Lacey.
19.50 Futbol.
22.00 Telenotícies.
22.30 El temps.
22.35 Bona cuina.
22.40 La reina de la casa.
23.15 Innocent o culpable.
23.45 Cinema de mitjanit.

CANAL - 33

DIUMENGE - 7

15.00 Cadència.
16.00 Esports.
19.45 Versió original:
"Home of the brave".
21.35 L'aventura de la vida.
22.00 Telenotícies. - El temps.
22.30 Teatre: "Candide".
23.55 Informe mundial CNN.

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

18.45 Universitat oberta.
19.15 Victor.
19.30 Mediterrània.
21.30 Tot l'esport.
22.00 Telenotícies / El temps.

DILLUNS - 8

20.00 Basquetmania.
21.00 Gent del barri.
22.35 A debat.
00.05 Jazz & CO.

DIMARTS - 9

20.00 Star Trek.
21.00 Gent del barri.
22.35 Fila 33:
"L'esposa era bellíssima".

DIMECRES - 10

20.00 Cosmos.
21.00 Gent del barri.
22.35 60 minuts.
23.35 Canal 33 presenta.

DIJOUS - 11

19.30 Vida Salvatge.
20.00 Sputnik.
21.00 Gent del barri.
22.35 Gran estrena I: "L'engany".

DIVENDRES - 12

19.30 Vida salvatge.
20.00 Futbol 90.
21.00 Gent del barri.
22.35 Gran estrena II:
"L'engany".

DISSABTE - 13

15.00 Vibria.
15.15 Senyals.
16.00 Esports.
20.00 Sputnik Zap.
20.30 Telefilm: "La dona bombera".
22.05 Thalassa.
22.30 Els intocables.
23.25 Tres, catorze, setze.
00.15 Informe mundial CNN.

DIUMENGE - 7

2.30 Un dia és un dia.
04.00 Jazz entre amics.
05.00 Entre línies.
05.30 Art i artistes flamencs.
06.00 Les coves d'Altamira.
07.00 Rockopop.
08.00 Stop, seguretat en marxa.
08.30 Waku waku.
09.00 TEMPS DE CREURE.
09.15 Concert.
10.00 EL DIA DEL SENYOR
SANTA MISSA
11.00 POBLE DE DÉU.
11.30 Camp i mar.
12.00 Parlament.
12.30 Informe setmanal.

13.30 L'informatiu Cap de setmana.
14.00 El saler.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Els Fruittis.
16.05 La Comèdia:
17.30 Dibuixos animats.
18.10 Joc de nens.
18.40 S'ha escrit un crim.
19.30 El temps es or.
20.30 Telediari 2.
21.00 Eva i Adam, agència matrimonial.
21.40 Diumenge cinema:
"Pánico en Needle Park".
23.35 Telediari.
23.40 Les coves d'Altamira.
00.30 Tahiti i les seves illes.
01.15 Glasnost.
01.30 Va de cinema.
02.15 Art i artistes flamencs.

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

08.00 Bon dia.
10.25 Telediari.
11.40 Telediari.
13.00 Teleuna.
14.00 L'informatiu migdia.
15.00 Telediari 1.
17.25 Telediari.
19.25 L'informatiu vespre.
20.30 Telediari - 2.
24.00 Diari nit.

DILLUNS - 8

09.15 A bona hora.
15.35 Cristal.
16.30 Aquesta és la seva casa.
17.30 Entre línies.
18.00 El follet del globus.
18.05 Els mons de Yupi.
18.30 Calaix desastre.
19.35 Kung-fu.
21.00 El preu just.
22.35 Parlem de sexe.
23.15 Debat.
00.30 Helena.

DIMARTS - 9

09.15 A bona hora.
15.35 Cristal.
16.30 Aquesta és la seva casa.
17.30 Parlant clar.
18.00 El follet del globus.
18.05 Els mons de Yupi.
18.30 Calaix desastre.
19.35 Kung-fu.
21.00 Els vídeos de primera.
21.40 Sessió de nit:
"Harry y Walter van a Nueva York".
23.40 Tendido cero.

DIMECRES - 10

09.15 A bona hora.
15.35 Cristal.
16.30 Aquesta és la seva casa.
17.30 Amb les mans a la massa.
18.00 El follet dels globus.
18.05 Els mons de Yupi.
18.30 Calaix desastre.
19.35 Kung-fu.
21.00 Nit d'humor:
22.10 Estrenes TV:
"Los rápidos y los muertos".
23.40 TV1: en curt.
00.30 Helena.

DIJOUS - 11

09.15 A bona hora.
15.35 Cristal.
16.30 Aquesta és la seva casa.
17.30 Stop, seguretat en marxa.
18.00 El follet del globus.
18.05 Els mons de Yupi.
18.30 Calaix desastre.
19.35 Kung-fu.
21.00 Falcon Crest.
22.15 El primi-joc.
22.30 Un dia és un dia.

DIVENDRES - 12

01.00 Telefilm: "La jugueteria mágica".
02.45 Llarg-metratge: "Nana".
04.10 Ballets trockadero Montecarlo.
05.10 Documental.
07.00 Musical.
09.15 A bona hora.
10.00 L'illa.

15.35 Cristal.
16.20 Llarg-metratge de Dibuixos.
17.30 En jac.
18.00 El follet del globus.
18.05 Waku waku.
18.30 Festival Hanna Barbera.
19.35 Kung-fu.
21.00 Aquells meravellosos anys.
21.35 Però... això què és?
22.45 Ocell en una tempesta.
00.30 Helena.

DISSABTE - 13

01.00 Jazz entre amics.
02.00 Esport nit.
08.00 Però... això què és?
09.00 Els vídeos de primera.
10.00 No t'ho perdís.
12.00 Visca la ciència.
12.30 Trobada juvenil amb Banesto.
13.30 Bioman.
14.00 Rockopop.
14.45 L'informatiu cap de setmana.
15.00 Telediari - 1.
15.35 La boja acadèmia de policia.
16.05 Sessió de tarda: "Bandolero".
18.30 Club Disney.
20.00 Teveo de noche.
20.30 Telediari - 2.
21.00 Informe setmanal.
22.10 Dissabte cinema:
"James Bond contra Goldfinger".
"Noches de sol".

DIUMENGE - 7

008.00 ULTIMAS PREGUNTAS.
08.30 SANTA MISSA.
09.30 Puçastoc.
10.30 Cine para todos:
"Conflicto de alas".
12.00 Domingo deporte.
19.00 Playa de China.
20.05 Cheers.
20.30 Rápido.
22.00 Sara y punto.
23.00 TV2 presenta.
00.00 Cine mítico: "La momia".
02.00 Música N.A.

ESPAIS FIXOS: DE DILLUNS A DIVENDRES

09.00 Televisió educativa.
13.00 Un punt de solfa.
14.30 L'apuntador.
16.30 Servei de notícies.
18.00 Servei de notícies.
20.00 Servei de notícies.
21.00 L'informatiu vespre.

DILLUNS - 8

08.00 La volta al món de Willie Fog.
08.30 On li fa mal?
11.00 La hora de...
12.00 Galeria de música.
13.05 Bellesa i poder.
13.30 Menjar i beure.
13.35 La Palmera.
14.35 Històries de cada dia.
15.30 La Barberia.
16.00 Embollica que fa fort.
16.35 Documental.
17.00 Tendido cero.
19.00 Estadio 2.
20.05 Mikimoto Clip.
20.30 Força Barça.
21.15 Documents TV.
22.15 El mirall.
01.00 Filmoteca TV:
"Sangre para Dracula".

DIMARTS - 9

08.00 La volta al món de Willie Fog.
08.30 On li fa mal?
11.00 La hora de...
12.00 Galeria de música.
13.05 Bellesa i poder.
13.30 Guamans.
13.35 La Palmera.
14.35 Històries de cada dia.
15.30 Força Barça.

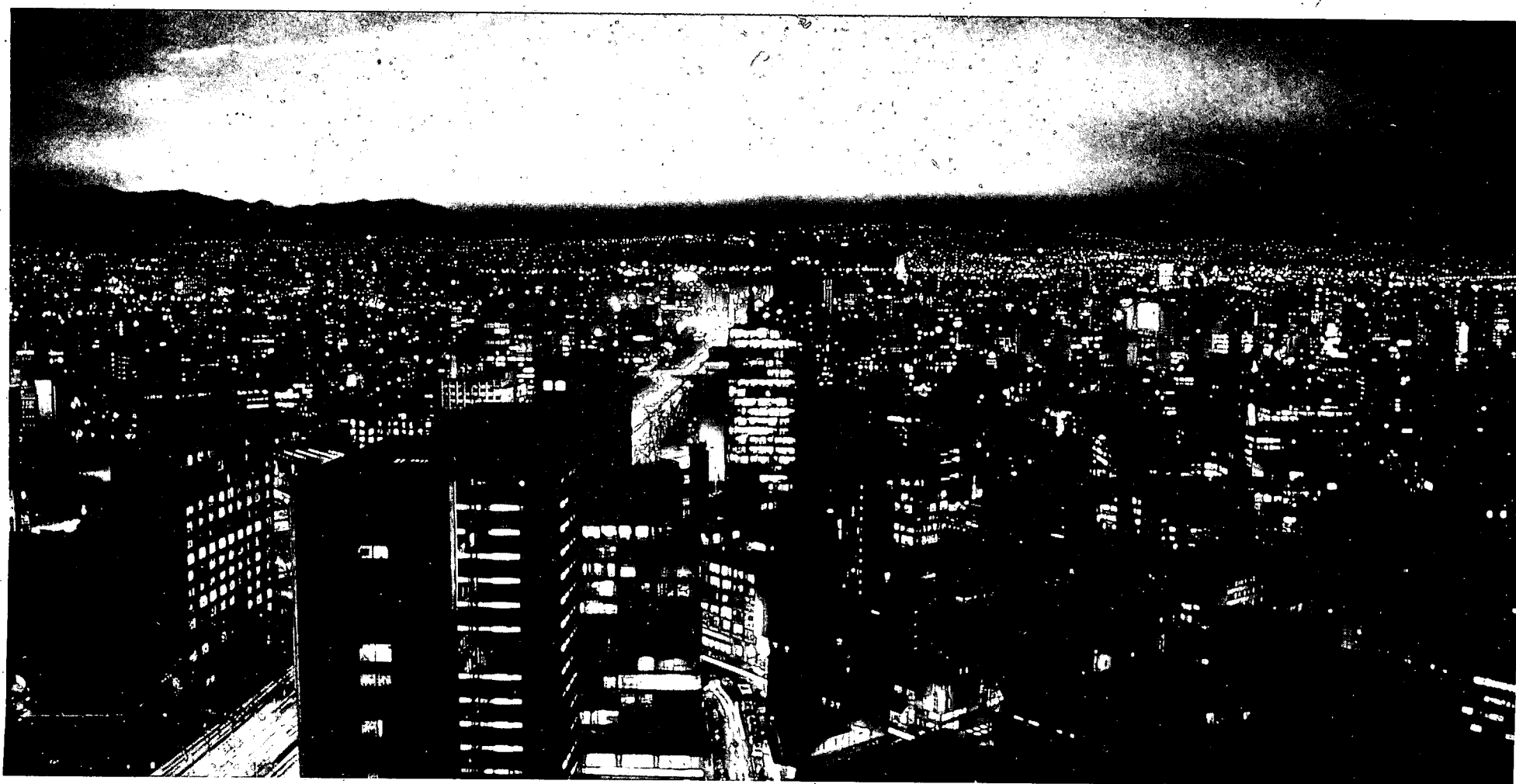
COMENTARIS TV POLICIA I VIOLÈNCIA

Hi ha un gènere de pel·lícules als Estats Units que tenen un guió que es repeteix constantment. Un policia empaita uns determinats delinqüents —droga, mafia, crim organitzat— que sempre aconseguen alliberar-se del pes de la llei gràcies a una democràcia que sovint acaba emmanillant la justícia per la molt freqüent falta de proves. Així ens trobem el policia —protagonista concret de la pel·lícula— "obligat" a prendre's la justícia per la seva mà. Això vol dir que l'Estat ja no serà, col·lectivament, constitucionalment, qui exercirà la violència-privació de llibertat o condemna de mort. La llei, la justícia i l'execució de la sentència es concentraran en una sola mà: el policia venjador. Així doncs, aquest apareixerà com el veritable defensor d'uns ciutadans indefensos per culpa de la flongesa en la aplicació de la llei pels mètodes usuals.

Tot això per què serveix? Doncs serveix per justificar un torrent de violència indiscriminada que, d'aquesta forma, es fa socialment acceptable per l'espectador mitjà. A partir d'aquest argument sorgeixen els èxits d'actors com Charles Bronson, Clint Eastwood, Chuck Norris fins al conegutíssim Sylvester Stallone.

Aquest és el protagonista de **Cobra**, pel·lícula que s'emeté el dilluns, vint-i-quatre de setembre, per TV3. Valdria molt la pena que a casa, en família, si s'ha gravat en vídeo aquest film, es discutís aquest engany, aquesta perillosa justificació de la violència sense límits, com una cosa no solament admissible sinó, fins i tot, bona.

T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) Tel. 200 13 39 IGNASI BOFARULL

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

Roca

SANITARI • AIRE CONDICIONAT • CALEFACCIO • CERAMICA